

ประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสูง
อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

โดย

อ้อมดาว คำยอด

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2566

**EFFICIENCY OF WASTE MANAGEMENT IN THE AREA OF KHAO
KHLUNG SUBDISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATION, BAN PONG
DISTRICT, RATCHABURI PROVINCE.**

**BY
OMDAOW KHAMYOD**

**AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL**

**RANGSIT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2023**

ใบรับรองการศึกษาค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยรังสิต

เรื่อง **ประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ยอำเภอบ้านโป่ง
จังหวัดราชบุรี**

**EFFICIENCY OF WASTE MANAGEMENT IN THE AREA OF KHAO KHLUNG
SUBDISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATION, BAN PONG DISTRICT,
RATCHABURI PROVINCE.**

โดย **อ้อมดาว คำยอด**

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต อนุมัติให้นับวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2566

.....

(ดร. เณลิมพร เย็นเชือก)

ผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

.....ประธานกรรมการสอบ

รศ.ดร.จุมพล หนีมพานิช

.....กรรมการ

รศ.ดร.จีระ ประทีป

.....กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

รศ.ดร.ปธาน สุวรรณมงคล

ลิขสิทธิ์ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เรื่องประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหลวง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี สำเร็จด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ปธาน สุวรรณมงคล และ ดร.วิรุฑธ โชคชัยมาตล อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ ประจำสถาบันรัฐประศาสนศาสตร์และนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยรังสิต ที่กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตลอดจนชี้แนะแนวทางการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยกราบขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณความอนุเคราะห์ผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรง ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหลวง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรีอย่างยิ่งในการตอบแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์และข้อเสนอแนะ ที่ให้ความกรณาร่วมมือ และสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์ อันเป็นผลให้งานวิจัยชัดเจน สมบูรณ์ ครบถ้วนและสามารถทำให้ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา บ่มเพาะจนผู้วิจัยสามารถศึกษาเรียนรู้นำเอาหลักการมาประยุกต์ใช้และอ้างอิงในงานวิจัยครั้งนี้ คุณค่าอันพึงมีจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ขอมอบความกตัญญูทวาทิตต่อคุณบิดา มารดาและผู้มีพระคุณทุกท่าน ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยฉบับนี้คงเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจศึกษาต่อไป

อ้อมดาว คำยอด

ผู้วิจัย

6508204	: อ้อมดาว ค่ายอด
ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	: ประสิทธิภาพการจัดการขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหลวง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
หลักสูตร	: รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา	: รศ.ดร.ปธาน สุวรรณมงคล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพการจัดการขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหลวง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี 2) ศึกษาปัญหาการจัดการขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหลวง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี 3) เสนอแนะแนวทางในการจัดการขยะต่อผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเขาหลวง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถามโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลเขาหลวง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 388 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์โดยทำการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหลวง ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่ จำนวน 20 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับประสิทธิภาพด้านการปฏิบัติงานที่รวดเร็วมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.55) รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง (ค่าเฉลี่ย 3.50) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการปฏิบัติงานได้ทันเวลา (ค่าเฉลี่ย 3.30) 2) ปัญหาการบริหารจัดการขยะในพื้นที่พบว่ามีเล็กน้อย เนื่องจากส่วนใหญ่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการขยะ อีกทั้งประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม 3) แนวทางการจัดการขยะที่สำคัญ คือ ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง อาทิ การจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกในการกำจัดขยะมูลฝอย เช่น รณรงค์การนำตะกร้าไปใช้ในการจ่ายตลาดเพื่อลดการใช้ถุงพลาสติกเมื่อไปจ่ายตลาด ดังนั้น การลดปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยลง จึงต้องใช้ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในชุมชนเป็นสำคัญ และควรทำจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยอย่างถูกต้องด้วยการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยและผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ประชาชนและทุกหน่วยงานในพื้นที่ได้ดำเนินการจัดการบริหารจัดการขยะได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ นำมาสู่ความมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในพื้นที่อย่างยั่งยืน

(การศึกษาค้นคว้าอิสระมีจำนวนทั้งสิ้น 93 หน้า)

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ, การจัดการขยะมูลฝอย, องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหลวง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

6508204 : Omdaow Khamyod
 Independent Study Title : Efficiency of waste management in the area of Khao Khlung Subdistrict Administration Organization, Ban Pong District, Ratchaburi Province.
 Program : Master of Public Administration
 Independent Study Advisor : Assoc. Prof. Pathan Suvannamongkol, Ph.D.

Abstract

This research aimed to 1) study the efficiency of waste management in the area of Khao Khlung Subdistrict Administration Organization, Ban Pong District, Ratchaburi Province 2) study the problems of waste management in the area of Khao Khlung Subdistrict Administration Organization, Ban Pong District, Ratchaburi Province and 3) propose the guidelines of waste management to the executive administrators of Khao Khlung Subdistrict Administration Organization, Ban Pong District, Ratchaburi Province. The research applied mixed methods. The quantitative data were collected through questionnaires answered by 388 respondents living in the target area, and the qualitative data were collected from interviews with 20 people responsible for administrating waste management, community leader, entrepreneur and people in the target area.

The results revealed that 1) the efficiency level of waste management were quickly operation at the high level (mean 3.55) the next level were collect operation (mean 3.50) and at least were the operation by just in time (mean 3.20) 2) the problems of waste management were a little as caused by the operator in the target area has appropriate knowledge and understand in waste management and the people in target area has participation in waste management activities as appropriate and correct and 3) the important guidelines of waste management were executives and related agencies should be activities to promote knowledge and understanding to correct of waste management, such as activities to raise awareness of waste management disposal, use baskets to the market for reduce the plastic bags. Therefor, it required cooperation from all sectors in community to reduce these problems, should public relations of correctly of waste management to build the knowledge and understanding and impacts the occur to people and all agencies in the target area that effective leading to a sustainable quality of life for the people in the target area.

(Total 93 pages)

Keywords: efficiency, waste management, Khao Khlung Subdistrict Administration Organization Ratchaburi Province.

สารบัญ

		หน้า
	กิตติกรรมประกาศ	ก
	บทคัดย่อภาษาไทย	ข
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
	สารบัญ	ง
	สารบัญตาราง	จ
	สารบัญรูป	ฉ
บทที่ 1	บทนำ	1
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	1.2 คำถามการวิจัย	4
	1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	5
	1.4 ขอบเขตการวิจัย	5
	1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย	5
	1.6 นิยามศัพท์	6
	1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2	ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง / ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	8
	2.1 แนวคิด ทฤษฎีประสิทธิภาพและการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ	8
	2.2 ทฤษฎีการมีส่วนร่วม	18
	2.3 อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการจัดการสิ่งปฏิกูลขยะมูลฝอย	18
	2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
บทที่ 3	ระเบียบวิธีการวิจัย	34
	3.1 วิธีที่ใช้ในการศึกษา	35
	3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	37
บทที่ 4 ผลการวิจัย	38
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	38
4.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	42
4.3 ข้อมูลการปฏิบัติงาน	43
4.4 ปัญหาและแนวทางเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่ ท้องที่การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี	48
4.5 ข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะ ในพื้นที่ท้องที่การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี	50
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลวิจัย และข้อเสนอแนะ	67
5.1 สรุปผลการวิจัย	67
5.2 อภิปรายผลวิจัย	72
5.3 ข้อเสนอแนะ	79
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	83
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	84
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์	89
ประวัติผู้วิจัย	93

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงรายชื่อหมู่บ้าน พื้นที่ ประชากร คริวเรือน	23
4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	38
4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	39
4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	39
4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ	40
4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	40
4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาอาศัยอยู่ในพื้นที่	41
4.8 จำนวนและร้อยละของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	42
4.9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การปฏิบัติงานรวดเร็ว	44
4.10 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การปฏิบัติงานทันเวลา	45
4.11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การปฏิบัติงานประหยัด	46
4.12 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การปฏิบัติงานถูกต้อง	47
4.13 ข้อค้นพบ วิธีการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนให้ถูกหลักสุขาภิบาล	53
4.14 ข้อค้นพบ การนำสิ่งของที่ใช้งานไปแล้วกลับมาใช้ใหม่หรือใช้ซ้ำ	55
4.15 ข้อค้นพบ วิธีการในการกำจัดขยะมูลฝอยอันตราย	57
4.16 ข้อค้นพบ การดำเนินการจัดเก็บขยะในพื้นที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เกิดความรวดเร็วมากที่สุด	58
4.17 ข้อค้นพบการแก้ไขปัญหาด้านขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่ให้ทันต่อสถานการณ์	60
4.18 ข้อค้นพบ ธนาคารขยะมีผลต่อการจัดเก็บขยะรีไซเคิล	62
4.19 ข้อค้นพบ การดึงประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการจัดเก็บขยะ	64

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1.	กรอบแนวคิดการวิจัย	5
2.	กรอบแนวทางในการดำเนินการศึกษา	34

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับแต่อดีตถึงปัจจุบันปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาสำคัญที่อยู่คู่ในสังคมไทยมาอย่างยาวนานและนับวันยังมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น สาเหตุเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะมูลฝอยทุกปีตามอัตราการเพิ่มของจำนวนประชากร การขยายตัวทางเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการอุปโภคบริโภคของประชาชน ในขณะเดียวกันปริมาณของขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำ แม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ประกอบด้วย การจัดเก็บ การเคลื่อนย้ายและการทำลาย จะได้รับการจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังไม่เพียงพอกับปริมาณขยะมูลฝอยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งในปีพ.ศ. 2555 พบปริมาณขยะชุมชนมากถึงประมาณ 24.73 ล้านตัน ในจำนวนนี้สามารถกำจัดได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ประมาณ 5.83 ล้านตัน และถูกนำกลับไปใช้ประโยชน์ ประมาณ 5.28 ล้านตัน มูลฝอยส่วนที่เหลือกว่า 13.62 ล้านตัน ยังคงถูกกำจัดทิ้งอย่างไม่ถูกหลักวิชาการ เช่น วิธีการเทกองกลางแจ้ง การเผาในที่โล่ง เป็นต้น

ขยะมูลฝอยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ 1. ขยะมูลฝอยทั่วไป หมายถึง ขยะมูลฝอยที่ไม่มีพิษ เกิดจากเศษวัสดุเหลือใช้ในบ้านเรือน หรือเศษวัสดุทางธรรมชาติ และสามารถย่อยสลายให้หมดไปได้ตามธรรมชาติ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ 1.1 ขยะมูลฝอยเปียก ได้แก่ เศษอาหาร ขยะมูลฝอยจากตลาดสด ซึ่งมีความชื้นสูง ถ้าปล่อยทิ้งไว้จะเน่าเปื่อยเร็ว ส่งกลิ่นเหม็น 1.2 ขยะมูลฝอยแห้ง ได้แก่ ขยะมูลฝอยที่มีความชื้นน้อย เน่าเปื่อยน้อย หรือไม่เน่าเปื่อย เช่น กระดาษ กระจก เศษไม้ เป็นต้น 2. ขยะมูลฝอยที่เป็นพิษและเป็นอันตรายต่อสุขภาพ และก่อมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม แบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ 2.1 ขยะมูลฝอยอันตรายจากบ้านเรือน ได้แก่ หลอดไฟฟ้า ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ ผลิตภัณฑ์ประเภทเคมี สารกำจัดแมลง น้ำยาทำความสะอาด สารเหลวติดไฟ 2.2 ขยะมูลฝอยติดเชื้อ ได้แก่ ขยะมูลฝอยที่เกิดจากสถานพยาบาล ไม่ว่าจะเป็นเศษวัสดุ พลาสติก เข็มฉีดยาที่ใช้แล้ว ตลอดจนเศษผ้า ชับเลือด ชับแผลอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ขยะ มูลฝอยเหล่านี้ต้องอยู่ในการ

ควบคุมของกรมอุตสาหกรรมตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และ 2.3 กากอุตสาหกรรมเป็นพิษ เป็นขยะ มูลฝอยอันตรายชนิดหนึ่ง ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ขยะมูลฝอยเหล่านี้ต้องอยู่ในความควบคุมของกรมอุตสาหกรรมตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

ตามที่รัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2560 มาตรา 249 ภายใต้อำนาจมาตรา 1 ให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามวิธีการและรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กฎหมายบัญญัติ มาตรา 250 รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และท้องถิ่นใดมีลักษณะที่จะปกครองตนเองได้ย่อมมีสิทธิได้รับจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ตามกฎหมายบัญญัติ การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องทำเท่าที่จำเป็นตามที่กฎหมายบัญญัติ แต่ต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม ทั้งนี้จะกระทบถึงสาระสำคัญแห่งหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น หรือนอกเหนือจากที่กฎหมายบัญญัติไว้มิได้ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงิน และการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ การกำหนดอำนาจ และหน้าที่ ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่ท้องถิ่นเป็นสำคัญ เพื่อการพัฒนาการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องให้มีกฎหมายกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจซึ่งอย่างน้อย ต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้ คือการกำหนดอำนาจ และหน้าที่ในการจัดระบบบริหารราชการระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง (กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม, 2550)

การที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ดังกล่าวจึงมีผลทำให้ต้องมีการถ่ายโอนภารกิจตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ รวมถึงอำนาจหน้าที่ที่ต้องทำ และอาจจัดทำโดยเฉพาะที่ต้องทำ คือ การจัดทำบริการสาธารณะต่าง ๆ ภายในท้องถิ่นด้วยตนเอง องค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นองค์กรส่วนท้องถิ่นที่มีโครงสร้างการบริหารงานที่เป็นอิสระ ภายใต้อำนาจพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ก่อตั้งโดยมีจุดมุ่งหมายให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการในท้องถิ่นของตนด้วยการเลือกตัวแทนซึ่งเป็นคนในท้องถิ่นมาเป็นผู้บริหารและกำหนด

นโยบาย ในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้เจริญก้าวหน้า ตอบสนองความต้องการของประชาชน ได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ องค์การบริหารส่วนตำบล มีภารกิจ และอำนาจหน้าที่ที่ต้องทำใน เขตตำบล คือ รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การจัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก และการดูแลรักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและ สิ่งปฏิกูล เป็นต้น จากบทบาทอำนาจหน้าที่ดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำกิจการใด ๆ ใน เขตตำบล ได้หลายประการ อาทิ การจัดให้มีน้ำสะอาด หรือประปา การดูแลรักษาความสะอาดถนน หนทาง รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลและอื่น ๆ ภายใต้บทบาทอำนาจหน้าที่ และภารกิจที่ องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำ และการบริการสาธารณะข้างต้นจัดได้ว่าเป็นบริการ สาธารณะที่มีความจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพ นอกจากพระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 จะได้มีผลบังคับใช้แล้ว พระราชบัญญัติการ สาธารณสุข พ.ศ. 2535 (มาตรา 7) ให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติ เพื่อบังคับใช้ในเขตราชการ ส่วนท้องถิ่นนั้น (หมวด 3 มาตรา 18 มาตรา 19 มาตรา 20) การจัดการสิ่งปฏิกูลมูลฝอยในเขตราชการ ส่วนท้องถิ่นใดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น แต่เนื่องจากองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีบริบทและปัจจัยสิ่งแวดล้อม (Environmental Factor) แตกต่างกันไป จึงทำ ให้การจัดการบริการสาธารณะต้องใช้วิธีการ รูปแบบในการดำเนินการ และการแก้ไขปัญหาที่ แตกต่างกันไป (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2550)

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับปัญหาเรื่องขยะ เพราะเป็นปัญหาระดับชาติดังกล่าว ซึ่งหาก ไม่ได้รับการกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการและการแก้ไขอย่างเร่งด่วน จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน จึงได้กำหนดนโยบายให้ขยะเป็นวาระแห่งชาติ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 และจัดทำ Road Map การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และวางระบบการบริหาร จัดการขยะอย่างยั่งยืนในอนาคต ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การจัดการขยะมูลฝอยตกค้างใน พื้นที่วิกฤติ (ขยะเก่า) 2) สร้างรูปแบบการจัดการขยะที่เหมาะสม (ขยะใหม่) 3.วางระเบียบมาตรการ การบริหารจัดการขยะ 4. การสร้างวินัยคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน (ROADMAP การจัดการ ขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย, 2557)

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุง เป็นราชการส่วนท้องถิ่น ได้จัดขึ้นตามพระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และได้รับการจัดตั้งเป็นองค์การบริหาร ส่วนตำบล ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 โดยประกาศในพระราช กิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 112 ตอนพิเศษ 6 ลงวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2538 องค์การบริหาร

ส่วนตำบลเขาขลุ่ย เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ ความรับผิดชอบในเขตพื้นที่ตำบลเขาขลุ่ย มีจำนวน 18 หมู่บ้าน รวมทั้งหมด 4,483 ครัวเรือน มีจำนวนประชากรจำนวน 13,350 คน (งานทะเบียนราษฎรอำเภอบ้านโป่ง, 2565) การบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย โดยองค์การบริหารส่วนตำบลจะดำเนินการจัดเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยจากครัวเรือนและสถานประกอบการ และจ้างเหมาให้บริษัทเอกชนนำไปกำจัดอีกต่อหนึ่ง แต่ยังไม่ได้ทำการประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

จากการจัดเก็บ และกำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มจำนวนมากขึ้นเกิดจากการขยายตัวของเมือง ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีภาคอุตสาหกรรม มีจำนวนประชากรต่างด้าว และประชาชนจากที่อื่นมาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จึงทำให้ปริมาณขยะเพิ่มมากขึ้น เมื่อมีบุคลากรเจ้าหน้าที่ในการจัดเก็บ รวบรวม มียานพาหนะขนย้ายขยะไม่เพียงพอ จึงเป็นสาเหตุทำให้การเก็บขยะล่าช้า ทำให้เกิดมีปริมาณขยะตกค้างเพิ่มมากขึ้น ในปี พ.ศ. 2564-2565 มีอัตราขยะที่ตกค้าง 1.14 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน เมื่อมีขยะตกค้างย่อมส่งผลให้เกิดกลิ่นเหม็น เป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค แหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน และแมลงนำโรคต่าง ๆ เมื่อเกิดปัญหาดังกล่าวข้างต้นจึงส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานจัดเก็บขนย้ายขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นเหตุให้ประชาชนนำขยะไปทิ้งในที่สาธารณะข้างถนน หรือที่รกร้างว่างเปล่า ทำให้เกิดทัศนียภาพที่ไม่น่าดูน่าชม ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาถึงประสิทธิภาพของการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ยที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบันว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด และมีความเหมาะสมเพียงใดในสภาพการณ์ปัจจุบันนี้เพื่อจะเป็นแนวทางนำไปสู่การปรับปรุงการวางแผนแก้ไขเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในอนาคตต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 ประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี มีในระดับใด

1.2.2 ปัญหาการบริหารจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี เป็นอย่างไร

1.2.3 แนวทางในการจัดเก็บขยะที่เหมาะสมขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

1.3.2 เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอเมืองบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

1.3.3 เพื่อเสนอแนะแนวทางในการจัดเก็บขยะเสนอต่อผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลระยะเวลา 4 เดือน ตั้งแต่เดือนกันยายน - ธันวาคม พ.ศ. 2566

1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้า รวบรวมเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยโดย

1.5.1 ตัวแปรอิสระ คือ ความรวดเร็ว ทันเวลา ประหยัด ถูกต้อง

1.5.2 ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

การจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง พฤติกรรมในการจัดการขยะรูปแบบต่าง ๆ ของประชาชน ในเขตตำบลเขาขลุ่ย เช่น การลดการก่อขยะ ณ จุดกำเนิด การเก็บกัก การรวบรวม การขนส่ง การขนถ่าย การแปรสภาพ การกำจัดขยะมูลฝอย และบทบาทหน้าที่ในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอย

การกำจัดขยะมูลฝอย หมายถึง การกำจัดขยะที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ หรือนำไปรีไซเคิลได้ หรือเป็นขยะที่มีพิษ วิธีการกำจัดได้โดยถาวร

1. การนำไปเผาด้วยเตาเผาขยะความร้อนสูง (Incineration)
2. การฝังกลบอย่างถูกสุขลักษณะ (Sanitary Landfill)
3. การเทลงกองไว้บนพื้นดิน (Dumping on Land)

ความพึงพอใจ หมายถึง ความต้องการทางร่างกาย และความต้องการทางจิตใจ ความรู้สึก มีความสุข เมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ความต้องการ หรือแรงจูงใจ

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก และความคิดเห็น ที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล สถานการณ์ สถาบัน และข้อเสนอใด ๆ ในทางที่ยอมรับ หรือปฏิเสธ ซึ่งมีผลทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดง ปฏิกริยาตอบสนองด้วยพฤติกรรมอย่างเดียวกันตลอด ผู้วิจัยได้ศึกษาทัศนคติต่อการจัดเก็บขยะ ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย ได้แก่ ระดับความรู้ ระดับการมีส่วนร่วม ระดับความพึงพอใจ และความคิดเห็นต่อการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อนำผลการวิจัยทั้งหมดเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขการบริหาร จัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง / ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสูง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยจากหนังสือ วารสาร ตำรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา โดยแบ่งเป็นหัวข้อได้ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายสาธารณะ
2. แนวคิด ทฤษฎีประสิทธิภาพและการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ทฤษฎีการมีส่วนร่วม
4. อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการจัดการสิ่งปฏิกูลขยะมูลฝอย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิด ทฤษฎีประสิทธิภาพและการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.1 แนวคิด ทฤษฎีประสิทธิภาพ

สมบูรณ กุลเมืองน้อย (2547) ได้อธิบายว่า ประสิทธิภาพมีความคล้ายประสิทธิผล แต่ประสิทธิผลจะพิจารณาวิธีการ หรือทางเลือกใด ๆ ในแง่ความสามารถ และความสำเร็จในการให้เกิดผลลัพธ์ต่างกับประสิทธิภาพเป็นการเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยนำเข้า หรือทรัพยากรที่ใช้ไปกับผลสำเร็จตามเป้าหมายของทางเลือกนั้น หากจากประสิทธิภาพจะประเมินได้จากการเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยนำเข้า หรือทรัพยากรที่ใช้กับผลสำเร็จตามเป้าหมายของวิธีการหรือทางเลือกนั้นแล้ว ประสิทธิภาพจะพิจารณาได้จากปริมาณ หรือคุณภาพของผลผลิต หรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น เพียงอย่างเดียว หรือพิจารณาจากปริมาณ หรือคุณภาพของทรัพยากรก็ได้

รัตน อัดภูมิสุวรรณ (2537) สรุปความหมายของประสิทธิภาพว่าเป็นการเปรียบเทียบระหว่างผลผลิตจริงที่ได้ผ่านกระบวนการบริหาร อาจเป็นสินค้า หรือบริการเปรียบเทียบกับปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรการบริหาร หากปัจจัยนำเข้ามีน้อยกว่าผลผลิตที่ได้แสดงว่ามีความประหยัดในการใช้ทรัพยากรในการบริหาร

ไรท์ และสมิท (Ryan & Smith, 1954) ได้พูดถึงประสิทธิภาพของบุคคลว่าเป็น ความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์ในแง่บวกกับสิ่งที่ทุ่มเทและลงทุนให้กับงานซึ่งประสิทธิภาพ ในการทำงานนั้น มองจากแง่ของการทำงานของแต่ละบุคคล โดยพิจารณาเปรียบเทียบสิ่งที่ให้ กับงาน เช่น ความพยายาม กำลังงานของผลลัพธ์ที่ได้รับจากงานนั้น ๆ

ซุบ กาญจนประกร (2509) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพไว้คล้ายคลึงกับการ บริหารงานด้านธุรกิจ แต่เป็นการบริหารงานในระบบราชการและบวกกับความพึงพอใจไว้ด้วย กล่าวคือ ประสิทธิภาพเป็นแนวคิดหรือความมุ่งมาดปรารถนาในการบริหารในระบอบ ประชาธิปไตย ในอันที่จะให้บริหารราชการให้ผลสูงสุด คู่กับการที่ได้ใช้จ่ายภาษีอากรในการ บริหารประเทศ และจะต้องก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ประชาชน

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2542 อ้างถึงใน พชรินทร์ ไชยวิรินทรกุล, 2551) ให้ความหมายประสิทธิภาพว่า หมายถึง การผลิตสินค้า หรือบริการใสให้ได้มากที่สุด โดยพิจารณาจาก ต้นทุน หรือปัจจัยนำเข้าที่น้อยที่สุด ประหยัดเวลามากที่สุด โดยพิจารณาถึงความพยายาม ความพร้อม ความสามารถ ความคล่องในการปฏิบัติเทียบกับผลที่ได้ คือ บรรลุวัตถุประสงค์และความพอใจของผู้รับบริการ

รพี แก้วเจริญ และศิตยา สุวรรณชฎ (2510) ได้ให้ความหมายคำว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จ ซึ่งไม่ได้กล่าวถึงปัจจัยนำเข้าหรือความ พึงพอใจ และณัฐกุล จอมบดินทร์ (2544) ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในความหมาย เชิง สังคมศาสตร์นั้น หมายถึง ปัจจัยนำเข้าที่พิจารณาถึงความพยายาม ความพร้อม ความสามารถ ความ คล่องแคล่วในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติ โดยเปรียบเทียบกับผลที่ได้รับ คือ ความพึงพอใจ ของผู้บริหาร หรือการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

บีกเกอร์ และนูฮาเซอร์ (Becker & Neuhauser, 1975 อ้างถึงใน โสฬส ปัญจะวิสุทธิ, 2541) ได้เสนอแบบจำลองเกี่ยวกับประสิทธิภาพขององค์กร โดยกล่าวว่าประสิทธิภาพขององค์กร นอกจากจะพิจารณาถึงทรัพยากร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ที่เป็นปัจจัยนำเข้าและผลผลิตขององค์กร ในฐานะที่เป็นองค์กรในระบบเปิด ยังมีปัจจัยอื่นประกอบอีก ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1) หากสภาพแวดล้อมในการทำงานขององค์กรมีความซ้ำซ้อน หรือมีความแน่นอน มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติในการทำงานขององค์กรอย่างละเอียดถี่ถ้วน แน่ชัดจะนำไปสู่ความมี ประสิทธิภาพขององค์กรมากกว่าองค์กรที่มีสภาพแวดล้อมการทำงานยุ่งยากซับซ้อนสูง

2) การกำหนดระเบียบที่ชัดเจน เพื่อเพิ่มผลการทำงานที่มองเห็นได้ ทำให้ ประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นด้วย

3) ผลการทำงานที่มองเห็นได้สัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิภาพ

4) หากพิจารณาควบคู่กันจะปรากฏว่า การกำหนดระเบียบปฏิบัติอย่างชัดเจนและผลการทำงานที่มองเห็นได้มีความสัมพันธ์มากขึ้นต่อประสิทธิภาพมากกว่าตัวแปรแต่ละตัวตามลำพัง

นอกจากนั้นยังเชื่อว่า การสามารถมองเห็นผลการทำงานขององค์กรได้มีความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพขององค์กร เพราะองค์กรสามารถทดลองและเลือกระเบียบปฏิบัติได้ ระเบียบปฏิบัติและผลการปฏิบัติจึงมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

คาสท์ และคาร์ม (Katz & Kahm, 1978 อ้างถึงใน ควรรคิด ชโลธรรังสี, 2542) ซึ่งเป็นนักทฤษฎีที่ศึกษาองค์กรระบบเปิด ได้ศึกษาในเรื่องปัจจัยที่สำคัญต่อประสิทธิภาพขององค์กร กล่าวว่า ประสิทธิภาพ คือ ส่วนประกอบที่สำคัญของประสิทธิผล ประสิทธิภาพขององค์กรนั้นถ้าจะวัดจากปัจจัยนำเข้าเปรียบเทียบกับผลผลิตที่ได้นั้น จะทำให้การวัดประสิทธิภาพคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ประสิทธิภาพขององค์กร หมายถึง การบรรลุเป้าหมายขององค์กรในการบรรลุเป้าหมายขององค์กรนั้นปัจจัยต่าง ๆ คือ การฝึกอบรม ประสบการณ์ ความรู้ที่ผูกพันยังมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพในองค์กรด้วย

มิลเลท (Millet, 1954) ได้ให้ทรรศนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพไว้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่มวลมนุษย์และได้รับผลกำไรจากการปฏิบัติงานนั้นด้วย ส่วนไซมอน (Simon, 1960 อ้างถึงใน ควรรคิด ชโลธรรังสี, 2542) ได้ให้ทรรศนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพไว้คล้ายคลึงกับมิลเลท (Millet) กล่าวคือ ถ้าพิจารณาว่างานใดจะมีประสิทธิภาพสูงสุดนั้นให้ดูจากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กับผลผลิต (Output) ที่ได้รับ สามารถเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$E = (O-I) + S$$

$$E = \text{Efficiency} \quad \text{คือ ประสิทธิภาพของงาน}$$

$$O = \text{Output} \quad \text{คือ ผลผลิต}$$

$$I = \text{Input} \quad \text{คือ ปัจจัยนำเข้า}$$

$$S = \text{Satisfaction} \quad \text{คือ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ}$$

สมยศ นาวิกาน (2543) ได้อธิบายถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในองค์กร คือ

- 1) กลยุทธ์ (Strategy)
- 2) โครงสร้าง (Structures)
- 3) ระบบ (Systems)

- 4) แบบ (Styles)
- 5) บุคลากร (Staff)
- 6) ความสามารถ (Skill)
- 7) ค่านิยม (Shared Values)

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานที่สำคัญหรือหลักการทำงานที่มีประสิทธิภาพ เช่น แนวคิดของ ฮาร์ริง (Harring อ้างถึงใน สมพงษ์ เกษมสิน, 2521) เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับหลักการทำงานให้มีประสิทธิภาพในหนังสือ “The Twelve Principles of Efficiency” ซึ่งได้รับการยกย่องและกล่าวขวัญกันมาก หลัก 12 ประการมีดังนี้ คือ

- 1) ทำความเข้าใจและกำหนดแนวความคิดในการทำงานให้กระจ่าง
- 2) ใช้หลักสามัญสำนึกในการพิจารณาความน่าจะเป็นไปได้ของงาน
- 3) กำปรีกษาแนะนำต้องสมบูรณ์และถูกต้อง
- 4) รักษาระเบียบวินัยในการทำงาน
- 5) ปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม
- 6) การทำงานต้องเชื่อถือได้ เร็ว มีคุณภาพและมีการลงทะเบีย่นไว้เป็นหลักฐาน
- 7) งานควรมีลักษณะแจ้งให้ทราบถึงการดำเนินงานอย่างทั่วถึง
- 8) งานสำเร็จทันเวลา
- 9) ผลงานได้มาตรฐาน
- 10) การดำเนินงานสามารถยึดเป็นมาตรฐานได้
- 11) กำหนดมาตรฐานที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการฝึกสอนงานได้
- 12) ใ้บ้านหนึ่งจรวงวัล

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544) มีแนวคิดที่ว่าทีมงานหรือกลุ่มทำงานที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีความรู้สึกที่ดีต่อกันในหมู่สมาชิก และผู้ที่เป็นหัวหน้าต้องตระหนักว่าปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากสภาพแวดล้อม และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ดังนั้นทีมงานที่มีประสิทธิภาพต้องมีเงื่อนไขที่สำคัญ คือ

1) ความรับผิดชอบ และความผูกพัน โดยความผูกพันต่อองค์การเป็นความผูกพันใน 3 ลักษณะคือ 1) ความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงความเป็นสมาชิกในองค์การ 2) มีความตั้งใจ และความพร้อมที่จะใช้ความพยายามที่มีอยู่เพื่อองค์การ 3) มีความเชื่อและยอมรับในคุณค่าและเป้าหมายขององค์การ

2) ความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เนื่องจากบุคคลเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญ มีคุณค่า และมีการแลกเปลี่ยนความคิดแบบริเริ่มสร้างสรรค์กับความก้าวหน้าในองค์กร

3) ความจำเป็นต้องพัฒนาทักษะ ความสามารถของสมาชิกให้สมาชิกมีความรู้ และความชำนาญงานตลอดจนเทคนิคการทำงานร่วมกับผู้อื่น

4) มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับทีมงาน รวมทั้งการมีที่ปรึกษาบุคคลที่สาม ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้รวบรวมข้อมูล เพื่อพัฒนาการทำงานให้ข่าวสารย้อนกลับแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และการไกล่เกลี่ย

จากแนวคิดต่าง ๆ สรุปว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง การประเมินผลต่อระบบงานภายในของหน่วยงาน โครงการ นโยบายต่าง ๆ ว่ามีการปฏิบัติงาน และใช้ทรัพยากรเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้หรือไม่ถ้าเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ หรือเร็วกว่าที่กำหนด และใช้ทรัพยากรน้อยกว่าที่กำหนด ก็ถือว่าการปฏิบัติงานในองค์กรนั้นมีประสิทธิภาพ หากถ้าไม่ตรงตามที่กำหนดไว้ และต้องปฏิบัติงานนานขึ้นหรือสูญเสียทรัพยากรมากขึ้น ก็ถือว่าองค์กรนั้นไร้ซึ่งประสิทธิภาพ

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.2.1 ลักษณะทางกายภาพของขยะมูลฝอย ได้แก่

1) ขยะย่อยสลาย (Compostable waste) หรือมูลฝอยย่อยสลาย คือ ขยะมูลฝอยที่เน่าเสีย และย่อยสลายได้เร็ว

2) ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือมูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้

3) ขยะอันตราย (Hazardous waste) หรือมูลฝอยอันตราย คือ ขยะมูลฝอยที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่าง ๆ

4) ขยะทั่วไป (General waste) หรือมูลฝอยทั่วไป คือ ขยะมูลฝอยประเภทอื่น นอกเหนือจากขยะย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยาก และไม่คุ้มค่า สำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่

2.1.2.2 กระบวนการกำจัดขยะมูลฝอย ได้แก่

1) การลดการก่อเกิดขยะ (Reduce at Source) หรือการลดขยะจากแหล่งที่เกิด เราควรพยายามมุ่งหลีกเลี่ยงหรือลดการเกิดขยะหรือมลพิษที่จะเกิดขึ้น

2) การนำผลิตภัณฑ์มาใช้ซ้ำ (Reuse) เป็นการนำวัสดุของใช้ในรูปแบบเดิมหรือนำมาซ่อมแซมใช้หรือนำมาใช้ทำประโยชน์อื่น ๆ

3) การนำกลับมาผลิตใหม่ (Recycling) เป็นการแยกวัสดุที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำออกจากขยะ และรวบรวมมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าขึ้นใหม่

4) การฟื้นฟูประโยชน์จากขยะ (Recovery) เป็นการดึงเอาพลังงานจากขยะมาใช้

5) การกำจัดขยะ (Residue Disposal) ขยะที่เหลือจากการผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ทั้ง 4 มาแล้ว จึงต้องมีการกำจัดอย่างถูกวิธีซึ่งถือเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการกำจัดขยะ

2.1.2.3 แนวคิดการจัดการขยะชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดการจัดการขยะชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพใช้กรอบแนวคิด

1) หลักการ 3Rs 5Rs

1.1) Reduce คือ การลดปริมาณขยะที่แหล่งกำเนิด เพื่อให้คงเหลือน้อยที่สุด ด้วยการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เหลือเป็นขยะน้อย

1.2) Reuse คือการนำขยะกลับไปใช้ซ้ำ การใช้ผลิตภัณฑ์ซ้ำแล้วซ้ำอีกตามรูปแบบที่เป็นต้นกำเนิด

1.3) Recycle คือ การแปลงผลิตภัณฑ์เพื่อใช้ใหม่โดยการนำเข้าสู่กระบวนการ ซึ่งใช้เทคโนโลยีในระดับต่ำจนถึงระดับสูง ไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์ ที่ใช้แล้ว ให้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่

เมื่อเปรียบเทียบการคัดแยกขยะภายใต้หลักการ 3Rs พบว่า ประเทศพัฒนาจะมีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง เนื่องจากประชาชนมีความตระหนัก แต่สำหรับประเทศไทยการรับเอาหลักการนี้มาใช้ยังไม่เพียงพอ จึงมีการเพิ่มหลักการ 2Rs คือ Reject หมายถึงการปฏิเสธการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ยากต่อการกำจัด และ หรือ โรงงานผู้ผลิต ปฏิเสธการใช้วัตถุดิบที่ยากต่อการกำจัด และ Response ผู้ทิ้งขยะยอมรับที่จะปฏิบัติตามมาตรการและวิธีการที่กำหนดไว้เพื่อลดปริมาณขยะ

2) เทคนิคกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม A-I-C

เทคนิคกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม A-I-C กระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การสร้างความรู้ (Appreciation : A) การสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence : I) และการสร้างแนวทางปฏิบัติ (Control : C) A-I-C เป็นการประชุมที่ก่อให้เกิดการทำงานร่วมกันเพื่อจัดทำแผน โดยเป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีเวทีพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้เกิดความเข้าใจถึงสภาพปัญหาความต้องการข้อจำกัด และศักยภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้มีการระดมพลังสมองในการศึกษาวิเคราะห์พัฒนาทางเลือก เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเกิดการตัดสินใจร่วมกัน เกิดพลังของ

การสร้างสรรค์และรับผิดชอบต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น เพราะกระบวนการ A-I-C มีขั้นตอนสำคัญ คือ

2.1) ขั้นตอนการสร้างความรู้ (Appreciation : A) คือ ขั้นตอนการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ขั้นตอนนี้จะเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคน แสดงความคิดเห็น รับฟังและหาข้อสรุปร่วมกันอย่างสร้างสรรค์เป็นประชาธิปไตย ยอมรับในความคิดของเพื่อนสมาชิก โดยใช้การ วาดรูปเป็นสื่อในการแสดงความคิดเห็น และแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ A1 : การวิเคราะห์สภาพการณ์ของหมู่บ้าน ชุมชน ตำบล ในปัจจุบัน A2 : การกำหนดอนาคตหรือวิสัยทัศน์ อันเป็นภาพพึงประสงค์ในการพัฒนาว่าต้องการอย่างไร โดยการวาดภาพมีความสำคัญคือ (1) การวาดภาพ จะช่วยให้ผู้เข้าร่วมประชุมสามารถ สร้างจินตนาการ คิด วิเคราะห์ จนสรุปมาเป็นภาพ และช่วยให้ผู้ไม่ถนัด ในการเขียนสามารถสื่อสารได้ (2) ช่วยกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมประชุมคิดและพูด เพื่ออธิบายภาพซึ่งตนเองวาด นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุม อื่น ๆ ได้ซักถามข้อมูลจากภาพ เป็นการเปิดโอกาสให้มีการพูดคุย แลกเปลี่ยน และกระตุ้นให้คนที่ไม่ค่อยกล้าพูด ให้มีโอกาสนำเสนอ (3) การรวมภาพของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นภาพรวมของกลุ่ม จะช่วยให้มีความง่าย ต่อการรวบรวมแนวคิดของผู้เข้าร่วมประชุม และสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของภาพ(ความคิด) และมีส่วนร่วมในการสร้างภาพพึงประสงค์ของกลุ่ม (4) ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการประชุมให้มีความสุข และเป็นกันเอง โดยในบางครั้งผู้เข้าร่วมประชุม มัก มองว่าการวาดภาพเป็นกิจกรรมสำหรับเด็ก ดังนั้นวิทยากรกระบวนการจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจ และนำเกมต่าง ๆ เกี่ยวกับการวางแผน การละลายพฤติกรรมกลุ่ม หรือการวาดภาพเพื่อการแนะนำตนเอง หรือวาดภาพสิ่งที่ตนเองชอบ ไม่ชอบ มาใช้อุ่นเครื่องเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เข้าร่วมประชุม

2.2) ขั้นตอนการสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence : I) คือ ขั้นตอน การหาวิธีการและเสนอทางเลือกในการพัฒนา ตามที่ได้สร้างภาพพึงประสงค์ หรือที่ได้ช่วยกันกำหนดวิสัยทัศน์ (A2) เป็นขั้นตอนที่จะต้องช่วยกันหามาตรการ วิธีการ และค้นหา เหตุผลเพื่อกำหนดทางเลือกในการพัฒนา กำหนดเป้าหมาย กำหนดกิจกรรม และจัดลำดับ ความสำคัญของกิจกรรมโครงการ โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ I1 : การคิดเกี่ยวกับกิจกรรมโครงการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามภาพพึงประสงค์ I2 : การจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมโครงการ โดย 1) กิจกรรม หรือโครงการที่หมู่บ้าน ชุมชน ท้องถิ่นทำเองได้เลย 2) กิจกรรมหรือ โครงการที่บางส่วนต้องการความร่วมมือ หรือการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ หน่วยงาน ที่ร่วมทำงานสนับสนุนอยู่ 3) กิจกรรมที่หมู่บ้าน ชุมชน ตำบล ไม่สามารถดำเนินการได้เอง ต้องขอความร่วมมือ เช่น ดำเนินการจากแหล่งอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชน

2.3) ขั้นตอนการสร้างแนวทางปฏิบัติ (Control : C) คือ ยอมรับและทำงานร่วมกันโดยนำเอาโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ มาสู่การปฏิบัติ และ จัดกลุ่มผู้ดำเนินการ ซึ่งจะรับผิดชอบโครงการ โดยขั้นตอนกิจกรรมประกอบด้วย C1 : การแบ่งความรับผิดชอบ C2 : การตกลงใจในรายละเอียดของการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติ นอกจากนี้ผลลัพธ์ที่ได้จากการประชุม คือ 1) รายชื่อกิจกรรม หรือ โครงการที่กลุ่ม องค์กร ชุมชนดำเนินการได้เอง ภายใต้ความรับผิดชอบ และเป็นแผนปฏิบัติการ ของหมู่บ้าน ชุมชน 2) กิจกรรม โครงการที่ชุมชน หรือองค์กรชุมชน เสนอขอรับการส่งเสริม สนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาครัฐที่ทำงาน หรือ สนับสนุนชุมชน 3) รายชื่อกิจกรรม โครงการที่ชาวบ้าน ต้องแสวงหาทรัพยากร และประสานงานความร่วมมือจากภาคีความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งจากภาครัฐหรือ องค์กรพัฒนาเอกชน เป็นต้น

ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การประชุม A-I-C ประสบความสำเร็จได้ ประกอบด้วย

1) การจัดประชุมกระบวนการ A-I-C "เน้นความเป็นกระบวนการ" จะดำเนินการข้ามขั้นตอนหรือสลับขั้นตอนไม่ได้ เน้นการระดมความคิด และสร้างการยอมรับซึ่งกันและกัน ให้ความสำคัญกับการตัดสินใจ การกำหนดอนาคตร่วมกัน และเน้นการสร้างพลังความคิด วิเคราะห์ และเสนอทางเลือก ในการพัฒนาและพลังความรัก ความเอื้ออาทร การสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร อันเป็นพลังเชิงสร้างสรรค์ในการพัฒนา

2) การศึกษาและเตรียมชุมชน

(2.1) การศึกษาชุมชนเพื่อให้เข้าใจสภาพของหมู่บ้าน ชุมชน หรือตำบล ความสัมพันธ์ของกลุ่มต่าง ๆ การทราบความสามารถ ศักยภาพของกลุ่ม สภาพการพึ่งตนเอง เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เพียงพอ เป็นข้อเท็จจริง ในการกำหนดอนาคตทางเลือก รวมทั้งกลวิธีที่เหมาะสม ในการแก้ไขปัญหา และการประสานความร่วมมือ

(2.2) การเตรียมชุมชนเพื่อทำให้กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน ประชาชนเข้าใจ และส่งผู้แทนที่มีอำนาจในการตัดสินใจของกลุ่ม เข้าร่วมประชุม รวมทั้งมีการพิจารณาเพื่อกระจายโอกาสให้กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม เช่น กลุ่มสตรี เด็ก คนจน ผู้ประสบปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น

3) วิทยาการกระบวนการที่เข้าใจขั้นตอนของกระบวนการ A-I-C มีประสบการณ์ ความรู้ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องในการประชุม มีไหวพริบในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์เฉพาะหน้า สามารถไกล่เกลี่ย หรือมีวิธีการในการจัดการกับความขัดแย้งที่เหมาะสมในกรณีที่เกิดขึ้น โดยสามารถทำหน้าที่ (1) เตรียมชุมชน เตรียมการประชุม ดำเนินการประชุม และสรุปผล (2) สร้างบรรยากาศในการประชุม เพื่อคลายความตึงเครียดของผู้เข้าร่วมประชุม (3) ควบคุมขั้นตอนและเวลา ในการดำเนินการประชุมให้เป็นไปตามกระบวนการ (4) สรุปความเห็นที่แท้จริงของผู้เข้าร่วม

ประชุม โดยไม่สอดคล้องความเห็นหรือทัศนคติของตนเองลงไป (5) ในกรณีที่มีข้อถกเถียงระหว่างผู้เข้าร่วมประชุม ซึ่งเกิดความต้องการปกป้องผลประโยชน์ของตนเอง ผู้ดำเนินการประชุมต้องทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย และหาข้อยุติให้ได้ (6) วิเคราะห์และสังเกตบรรยากาศในการประชุม สำหรับจำนวนผู้จัดการประชุมอาจมีเพียงคนเดียวก็ได้ เป็นผู้นำการประชุม ซึ่งจะมีข้อดี คือ กระบวนการประชุมเป็นเอกภาพมากกว่า แต่หากไม่มั่นใจในการดูแลบรรยากาศการประชุม น่าจะจัดคณะมาช่วย

2.1.2.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการจัดการขยะมูลฝอย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการจัดการขยะมูลฝอย สรุปโดย อนิวัช แก้วจางง (2552) สุรพันธ์ ฉันทแดนสุวรรณ (2553) (อ้างถึงใน พิทยา วัชรโรทัย, 2556) ได้กล่าวถึงทรัพยากรหรือปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การมีส่วนเกี่ยวข้องและมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการจัดการที่นักบริหารต้องให้ความสนใจ ประกอบด้วย

1) คนหรือแรงงาน (Man) เป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญและเป็นกำลังหลักในการดำเนินงานขององค์การ

2) เงินทุน (Money) มีความสำคัญในการดำเนินงาน เป็นปัจจัยที่จะช่วยสนับสนุนให้กิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การดำเนินต่อไปได้

3) เครื่องจักร (Machine) เป็นเครื่องมือในการแปรสภาพวัตถุดิบให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ

4) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) เป็นปัจจัยสนับสนุนช่วยเอื้ออำนวยและก่อให้เกิดความสะดวกในการทำงาน

5) การตัดสินใจ (Decision Making) การตัดสินใจเป็นภาระหน้าที่อันสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งและเป็นความสามารถส่วนตัวของผู้บริหาร

6) การติดต่อสื่อสาร (Communication) เป็นสิ่งที่ช่วยเชื่อมโยงประสานกันระหว่างสมาชิกในองค์การ เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกช่องทางในการกระจายข้อมูลไปยังกลุ่มเป้าหมาย

7) การจูงใจ (Motivation) เป็นการใช้ศิลปะและความสามารถของผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้อื่นทำความเต็มใจ

8) การประสานงาน (Coordination) เป็นการติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจุดประสงค์ในการดำเนินงานให้เป็นผลสำเร็จ

2.1.2.5 แนวคิดธนาการขยะ

แนวคิดธนาการขยะ (คู่มือธนาการขยะรีไซเคิล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต : 2549) เป็นการจัดการขยะอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะทำให้ลดภาระในการจัดการขยะและเป็น

การส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาดังกล่าว การตั้งธนาคารขยะรีไซเคิลเป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้เกิดการคัดแยกขยะอย่างเป็นระบบ โดยการนำขยะที่คัดแยกมาฝากธนาคาร ลักษณะเดียวกับธนาคารทั่วไป ซึ่งจะมีร้านรับซื้อของเก่ามารับซื้อขยะจากธนาคารอีกทีหนึ่ง รายได้ในการบริหารจัดการจากการกำหนดราคาที่แตกต่างกันของราคารับซื้อและราคาจำหน่ายให้กับสมาชิก ก่อให้เกิดระบบบริหารจัดการการจัดการขยะรีไซเคิลที่มีประสิทธิภาพและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีงามให้กับประชาชนในการจัดการขยะและดูแลสิ่งแวดล้อม ซึ่งประโยชน์ที่เกิดขึ้นประกอบด้วย สามารถจัดระบบการจัดการขยะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะรีไซเคิลของชุมชน และเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มและรายได้จากขยะรีไซเคิลให้กับประชาชนในชุมชน และก่อให้เกิดนิสัยการออมขึ้นในประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ

หน้าที่ของบุคลากรของธนาคารขยะรีไซเคิล

- 1) ผู้จัดการ โครงการ มีหน้าที่ กำกับดูแลงานภายในธนาคารให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- 2) เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีและการเงิน มีหน้าที่ให้บริการในด้านการฝาก-ถอนเงิน ระบบบัญชี และสรุปผลประกอบการของธนาคารประจำวัน เดือนและไตรมาส
- 3) เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดการขยะรับซื้อขยะและสมาชิก มีหน้าที่รับสมาชิกใหม่ รับแจ้ง การรับซื้อขยะจากหน่วยงาน ประสานงานกับร้านรับซื้อขยะที่ทำสัญญากับหน่วยงาน ดูแลเจ้าหน้าที่ขนถ่ายและรับซื้อขยะ
- 4) เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลและรับซื้อขยะ มีหน้าที่รับซื้อขยะทุกวันทำการของธนาคาร บันทึกข้อมูลการฝากของสมาชิกและเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติการฝากขยะของสมาชิกเพื่อสรุปผลประกอบการให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีและการเงิน
- 5) เจ้าหน้าที่ขนถ่ายขยะและรับซื้อขยะ มีหน้าที่ขนถ่ายขยะส่วนกลางไปยังโรงพักขยะเพื่อให้บริษัทเอกชนคัดแยกขยะ รับซื้อขยะจากหน่วยงานที่แจ้งความประสงค์ขายขยะรีไซเคิล พร้อมทั้งตรวจสอบลักษณะขยะที่หน่วยงานนำมาฝากขายชั่งและจดน้ำหนักเพื่อให้เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลทำใบนำฝากต่อไป

ธนาคารขยะรีไซเคิลจะมีสถานที่ตั้งธนาคาร เวลาเปิด-ปิดธนาคาร การคัดเลือกร้านรับซื้อและกำหนดราคา สถานที่รวบรวมและคัดแยกขยะรีไซเคิล มีข้อมูลสมาชิก ขั้นตอนในการรับฝากขยะรีไซเคิล ขั้นตอนในการถอนเงิน ขั้นตอนในการลงบันทึกรายวัน ขั้นตอนการรับวัสดุรีไซเคิลจากหน่วยงาน ขั้นตอนการลงบันทึกวัสดุรีไซเคิลที่โรงคัดแยก มีกระบวนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ธนาคารขยะรีไซเคิล กระบวนการรับขยะรีไซเคิลภายในธนาคาร กระบวนการรับขยะ

รีไซเคิลจากหน่วยงาน กระบวนการรับขยะรีไซเคิลภายนอกอาคาร กระบวนการคัดแยกขยะรีไซเคิลที่โรงคัดแยกและการรับซื้อ และมีการติดตามผลและประเมินผล ธนาคารขยะรีไซเคิล

2.2 ทฤษฎีการมีส่วนร่วม

จากการศึกษาทฤษฎีการมีส่วนร่วมตามแนวคิดของโคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1980 : 219 – 222) สรุปได้ดังนี้

2.2.1 การมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุและความต้องการ หมายถึง มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา สาเหตุและความต้องการ

2.2.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง มีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมวางแผนและรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีความเข้าใจอย่างถูกต้อง มีโอกาสเข้าร่วมประชุม ได้ให้คำปรึกษา หรือข้อเสนอแนะ มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผน การจัดทำแผน

2.2.3 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดรูปแบบการบริหารงาน

2.2.4 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

2.2.5 การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล หมายถึง การมีส่วนร่วมประเมินผลงานจากแผนการติดตามการดำเนินการ

2.2.6 การมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หมายถึง มีส่วนร่วม การประชาสัมพันธ์กิจกรรมโครงการต่าง ๆ

2.3 อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการจัดการสิ่งปฏิกูลขยะมูลฝอย

2.3.1 อำนาจหน้าที่ด้านการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับภารกิจด้านการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 “ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์กรบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตตำบลดังต่อไปนี้

2.3.1.1 รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

2.3.1.2 ให้มีและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำ

2.3.1.3 รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

2.3.1.4 ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

2.3.1.5 ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง

2.3.1.6 ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม

2.3.1.7 ส่งเสริมพัฒนาสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ

2.3.1.8 บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

2.3.1.9 หน้าที่อื่น ๆ ซึ่งมีคำสั่งกระทรวงมหาดไทยหรือกฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีภารกิจที่เกี่ยวข้องดังนี้

1) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (มาตรา 67 (7))

2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล (มาตรา 67 (2))

3) การจัดการสิ่งแวดล้อม และมลพิษต่าง ๆ (มาตรา 17 (12))

2.3.2 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

กรมควบคุมมลพิษ (2551) ให้นิยามของคำว่า ขยะ หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัสดุ กุ้งพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ถ้ำ มูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น ๆ หมายรวมถึง มูลฝอยที่ติดเชื้อ เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนหรือครัวเรือน

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 บัญญัติไว้ในหมวด 3 การกำจัดสิ่งปฏิกูล และมูลฝอย มาตรา 18 การกำจัดสิ่งปฏิกูล และมูลฝอยในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2550 : 116-118) ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้บุคคลใดดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนภายใต้ การควบคุมของราชการส่วนท้องถิ่น หรืออาจอนุญาตให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือ มูลฝอยตามมาตรา 19 ก็ได้

มาตรา 19 ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการรับทำการเก็บขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือ มูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจ หรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

มาตรา 20 เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาด และการจัดระเบียบในการเก็บขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ออกข้อกำหนดของท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

1) ห้ามถ่ายเท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในที่ หรือทางสาธารณะซึ่งสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย นอกจากในที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้ให้

2) กำหนดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามที่หรือ ทางสาธารณะ และสถานที่เอกชน

3) กำหนดวิธีการเก็บขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยหรือให้เจ้าของหรือ ผู้ครอบครองอาคาร หรือสถานที่ใด ๆ ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามสภาพ หรือลักษณะ การใช้อาคารหรือสถานที่นั้น ๆ

4) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่นในการเก็บและขน สิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอยไม่เกินอัตราตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

2.3.3 ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเขาลุง เรื่องการจัดการสิ่งปฏิกูลขยะมูลฝอย พ.ศ. 2563 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาลุงได้ตราข้อบัญญัติตำบลเขาลุง เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลขยะมูลฝอย พ.ศ. 2563 (องค์การบริหารส่วนตำบลเขาลุง, 2563) ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 โดยกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บขยะ และสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย การห้ามถ่ายเท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในที่ หรือทางสาธารณะ และสถานที่เอกชน หรือให้ เจ้าของ หรือผู้ครอบครองอาคาร หรือสถานที่ใด ๆ ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามสภาพ หรือ ลักษณะการใช้อาคาร หรือสถานที่นั้น ๆ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเพื่อให้ผู้รับ ใบอนุญาตเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย ปฏิบัติ ประการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อถูกต้องด้วย สุขลักษณะ ตลอดจนหลักเกณฑ์ในการขออนุญาต ใบแทนใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาด และการจัดระเบียบ ในการจัดเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2546) ได้กล่าวถึง แผนพัฒนาตำบล หมายถึง การวาง แผนพัฒนา ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทาง แผนงาน โครงการพัฒนา โดยริเริ่มและดำเนินการ โดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลการวางแผนพัฒนาตำบล หมายถึง การ วางแผนพัฒนา ซึ่งประกอบไปด้วย การกำหนดนโยบาย แนวทาง แผนงาน โครงการ ในการพัฒนา

หรือแก้ไขปัญหของตำบล โดยริเริ่มและดำเนินการโดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชน องค์การเอกชนและหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุน โดยประชาชนในท้องถิ่นนับวันจะมีความสำคัญยิ่งขึ้น ที่จะได้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย และได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตน

2.3.4 ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย

1) ประวัติความเป็นมา

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และได้รับการจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 โดยประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 112 ตอนพิเศษ 6 ลงวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2538 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ ความรับผิดชอบในเขตพื้นที่ตำบลเขาขลุ่ย มีจำนวน 18 หมู่บ้าน มีพื้นที่ทั้งหมด 82.83 ตารางกิโลเมตร ห่างจากที่ว่าการอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ประมาณ 25 กิโลเมตร

2) อาณาเขต

อาณาเขตโดยรอบพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย ดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับ ตำบลโคกตะบอง อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ทิศใต้ ติดกับ ตำบลเตาปูน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลหนองปลาหมอ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลหนองตากยา อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

3) ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ

พื้นที่ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นลอนคลื่น ที่ดอนและที่ลุ่มมีหิบน้ำ และมีเขาขลุ่ยข้างอยู่ทางตอนเหนือของตำบล ตำบลเขาขลุ่ยตั้งอยู่ในเขตบริเวณที่มีภูเขา จึงทำให้ได้รับลมมรสุมไม่เต็มที่ ทำให้มีฝนตกน้อยและไม่ตกต้องตามฤดูกาล สภาพอากาศส่วนใหญ่แห้งแล้ง ในฤดูหนาวบริเวณเชิงเขาและหุบเขามีสภาพอากาศหนาว

4) ด้านการเมือง/การปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย มีจำนวน 18 หมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้านมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในหมู่บ้าน ๆ ละ 2 คน ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

บทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ดังต่อไปนี้

มาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542 ดังต่อไปนี้

- (1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- (2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- (4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- (7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

มาตรา 68 ภายใต้งบประมาณที่กฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- (1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- (2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- (3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- (4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
- (5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- (6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- (7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- (8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- (9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

หน่วยงานและบุคลากร

ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ยมีหน่วยงานระดับกอง 4 หน่วยงาน ดังนี้

- 1) สำนักปลัด มีหน้าที่ เกี่ยวกับเอกสาร สารการจัดทำแผนพัฒนาสามปี การจัดทำร่างข้อบัญญัติ การจัดทำทะเบียนสมาชิกสภา อบต. และคณะผู้บริหาร การดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การให้คำปรึกษาหน้าที่และความรับผิดชอบการปกครองบังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้าง การบริหารงานบุคคลของ อบต. ทั้งหมด การดำเนินการเกี่ยวกับการอนุญาตต่างๆ และการปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสังคม เกี่ยวกับการสังคมเคราะห์ การส่งเสริมการเกษตร การอนุรักษ์แหล่งน้ำ และป่าไม้ การให้คำปรึกษาแนะนำ และตรวจสอบเกี่ยวกับงานสวัสดิการสังคมและ ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย แบ่งส่วนราชการภายใน
- 2) กองคลัง มีหน้าที่เกี่ยวกับ งานธุรการ งานการเงินและบัญชี งานพัสดุและทรัพย์สิน งานจัดเก็บและพัฒนารายได้ และงานแผนที่ภาษี
- 3) กองช่าง มีอำนาจหน้าที่ความ รับผิดชอบเกี่ยวกับ งานสำรวจ ออกแบบ เขียนแบบ ถนน อาคาร สะพาน แหล่งน้ำ ฯลฯ งานการประมาณการค่าใช้จ่ายตามโครงการงานควบคุมอาคาร งานก่อสร้าง งานผังเมือง งานซ่อมบำรุงทาง อาคาร สะพาน แหล่งน้ำ งานควบคุมการก่อสร้าง งานซ่อมบำรุงในกิจการประปา จัดทำทะเบียนสิ่งก่อสร้างที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อบต. รวมถึงงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย
- 4) กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีหน้าที่ดำเนินงานเกี่ยวกับงานธุรการ งานกิจกรรมเด็กและเยาวชน และการศึกษานอกโรงเรียน และงานพัฒนาชุมชน
- 5) ประชากร องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย มีจำนวน 18 หมู่บ้าน ประชากร 13,350 คน มี 4,483 ครัวเรือน ดังนี้

ตาราง 2.1 แสดงรายชื่อหมู่บ้าน พื้นที่ ประชากร คราวเรือน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	พื้นที่ (ไร่)	จำนวนประชากร			จำนวน คราวเรือน
			ชาย	หญิง	รวม	
1	บ้านเขาแจง	2,836	387	429	816	259
2	บ้านสระสี่มุม	1,639	261	268	529	211
3	บ้านเจริญธรรม	1,716	332	351	683	220
4	บ้านหนองไม้เฝ้า	1,842	348	333	681	213
5	บ้านเขาขลุ้ง	1,259	328	339	667	172
6	บ้านหนองอ่อม	1,645	345	347	692	208
7	บ้านดอนไม้ลาย	1,491	368	381	749	215
8	บ้านหนองขาม	3,161	559	576	1,135	365
9	บ้านหนองไก่อ้น	11,034	526	588	1,114	504
10	บ้านสัมมาราม	7,163	449	449	898	268
11	บ้านห้วยยาง	4,530	351	400	751	240
12	บ้านไผ่สามเกาะ	1,210	336	343	679	232
13	บ้านโป่งยอ	2,113	291	336	627	247
14	บ้านสัมมาราม	2,367	400	407	807	286
15	บ้านหนองไก่อ้น	2,428	335	366	701	248
16	บ้านเจริญธรรม	1,127	295	344	639	178
17	บ้านห้วยยางเหนือ	1,881	285	321	606	221
18	บ้านสระสี่มุม	2,327	300	276	576	196
รวม		51,769	6,496	6,854	13,350	4,483

จากจำนวนประชากรโลกที่เพิ่มขึ้นและการบริโภคที่ฟุ่มเฟือย ทำให้เราต้องเผชิญกับปัญหาขยะล้นเมือง ซึ่งสวนทางกับทรัพยากรธรรมชาติที่กำลังลดลงอย่างรวดเร็ว จนอาจนำไปสู่ภาวะการขาดแคลนทรัพยากร การแก้ปัญหาคือ เปลี่ยนมุมมอง “ขยะ” ให้เป็นทรัพยากรที่มีค่าที่สามารถนำกลับมาใช้ได้ใหม่อย่างไม่มีกำหนด ด้วยการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง จนถึงปลายทาง ทำให้มีขยะเหลือทิ้งน้อยที่สุด และนำขยะเหล่านั้นกลับไปหมุนเวียนเป็นวัตถุดิบใหม่

ด้วยหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ที่ “สมบัติ เทพรส” นายองค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย ตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ถอดบทเรียนจากเอสซีจี และนำวิธีการ “บ้านโป่งโมเดล” มาจัดการปัญหาขยะล้นเมือง โดยเริ่มต้นเรียนรู้จากต้นแบบชุมชนบ้านรางพลับ ตำบลกรับใหญ่ จนขยายผลมาสู่ ชุมชนบ้านหนองไม้เฝ้า ตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็น 1 ใน 17 ชุมชน ของอำเภอบ้านโป่ง ที่เข้าร่วมโครงการ “ชุมชน LIKE (ไร่) ขยะ” โดยใช้เวลากว่า 1 ปี เพื่อให้หลุดพ้นวิกฤติขยะ จนก้าวขึ้นเป็นชุมชนการบริหารจัดการขยะยั่งยืนในระดับประเทศ

ก่อนที่ชุมชนบ้านหนองไม้เฝ้าจะประสบความสำเร็จเป็นชุมชนต้นแบบจัดการขยะยั่งยืน คนในชุมชนก็ขาดความรู้และการมีส่วนร่วมเพื่อส่วนรวม ทำให้นับวันขยะกองโตยิ่งเพิ่มปริมาณมากขึ้นจนยากต่อการจัดการ บ้างก็ทิ้งไว้หน้าบ้านรอรถขยะมารับ บางรายก็ใช้วิธีการเผา เป็นสาเหตุมลพิษในชุมชน สุดท้ายก็ย้อนกลับมาส่งผลเสียต่อสุขภาพ ทำให้คนในชุมชนป่วยด้วยโรคทางเดินหายใจ เป็นปัญหาเรื้อรังมากกว่า 4 ปี ถือเป็นความท้าทายขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่จะต้องสร้างแรงจูงใจพร้อม ๆ กับให้ความรู้ สร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมควบคู่กับการปรับทัศนคติ และสร้างพฤติกรรมให้มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง เพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของชุมชน โดยเอสซีจีได้มาช่วยอบรมวิธีการจัดการขยะอย่างถูกต้องและยั่งยืน และพาชุมชนไปศึกษาดูงานที่ชุมชนต้นแบบบ้านรางพลับที่มีการแยกขยะในชุมชนอย่างครบวงจร

ชุมชนบ้านหนองไม้เฝ้า หมู่ที่ 4 ตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ที่นี่เป็นชุมชนต้นแบบในการจัดการขยะจนได้รับรางวัลพระราชทานชนะเลิศระดับประเทศ “ชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) ปี 2565” ทุกครัวเรือนจะมีถังขยะเปียกประจำบ้านเพื่อคัดแยกขยะทุกวันที่ 15 และ 30 หนึ่งในวิธีเพิ่มมูลค่าให้ขยะสไตล์บ้านหนองไม้เฝ้า คือทำน้ำหมักจากปุ๋ยและเศษอาหาร รวมถึงกิ่งไม้ที่เหลือจากการตกแต่งสภาพแวดล้อมในชุมชนนำมาหมักเป็นปุ๋ย เพิ่มสารอาหารในดินอย่างแปลงผักที่เห็นนี้คนในชุมชนช่วยกันดูแลและมาเก็บไปกิน ไปขายได้

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ค้นคว้าและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.4.1 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง

กัญญา จาอ้าย (2549) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนสันกลาง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม การประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยใช้เทคนิค เอไอซี (A-I-C)

การจดบันทึก การสนทนา พบว่า การใช้ เอไอซี (A-I-C) เป็นกระบวนการทำให้กลุ่มตัวอย่างผู้นำชาวบ้าน และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการรับรู้ถึงปัญหา กำหนดเป้าหมาย คิดค้นวิธีการแก้ปัญหา และการดำเนินการแก้ปัญหาขยะมูลฝอย และทำให้เกิดกิจกรรมโครงการที่ได้ดำเนินงานในชุมชน ได้แก่ โครงการให้ความรู้เกี่ยวกับขยะ และการจัดการขยะ โครงการการจัดตั้งกองทุนขยะ และโครงการหน้าบ้านนำมอง จากการติดตามการดำเนินการโครงการ พบว่า คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้นำชาวบ้านได้ไปทัศนศึกษาดูงานการจัดการขยะได้จัดตั้งกองทุนขยะ และได้ริเริ่มโครงการฝึกอบรมการทำขยะเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพ เอ็นไซม์ และบำบัดของเสีย รวมทั้งได้ดำเนินโครงการหน้าบ้านนำมอง ซึ่งสรุปว่าเทคนิค เอไอซี (A-I-C) ทำให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมก่อให้เกิดการยอมรับ และรู้สึกว่าเป็นเจ้าของปัญหาอันนำไปสู่การแก้ไขปัญหาร่วมกัน

ธนพร พนาคุปต์ (2538) ศึกษาพฤติกรรมการจัดการมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี พบว่า เพศหญิงมีพฤติกรรมการคัดแยกมูลฝอยและกำจัดมูลฝอยถูกต้องมากกว่าเพศชาย นอกจากนี้อายุ ที่อยู่อาศัย และระดับการศึกษายังมีผลต่อพฤติกรรมการคัดแยกมูลฝอยและการกำจัดมูลฝอย โดยผู้ที่มีอายุน้อย ผู้ที่อาศัยในบ้านเดี่ยวและระดับการศึกษาสูงจะมีพฤติกรรมการคัดแยกและการกำจัดที่ถูกต้องมากกว่า ส่วนอาชีพที่มีพฤติกรรมการคัดแยก และกำจัดมูลฝอยถูกต้องมากที่สุด ได้แก่ อาชีพค้าขาย

ชนาพร ประสิทธิ์นราพันธ์ (2544) ได้ศึกษาวิธีการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน บ้านดงม่อนกระทิง รวมถึงศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนพบว่า การจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนบ้านดงม่อนกระทิงมีรูปแบบ ดำเนินการจัดการด้วยตนเอง โดยดำเนินการจัดเก็บขยะ การจัดหาแรงงานเพื่อปฏิบัติงานการจัดเก็บ ค่าธรรมเนียมเก็บขยะ การบริหารกองทุนขยะและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมถึงการกำหนดหลักเกณฑ์ การปฏิบัติเพื่อจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนเอง ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมมากในการจัดการขยะมูลฝอย ปัจจัยการรับรู้ข่าวสาร ผู้นำการมีส่วนร่วมของชุมชน การสนับสนุนของสำนักงานโครงการพัฒนา แห่งสหประชาชาติและเทศบาลนครลำปางเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน โดยเป็นการหนุนเสริมการดำเนินงานของชุมชนให้มีศักยภาพในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนเพิ่มมากขึ้น

นวลพรรณ ปิติธรรม (2538) ได้ศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนการจัดการมูลฝอยของกรุงเทพมหานครระหว่างกรณีที่มีการคัดแยกกับกรณีที่ไม่มีการคัดแยก พบว่า หมู่บ้านที่มีการคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้งมีปริมาณมูลฝอยตกค้างน้อยกว่าหมู่บ้านที่ไม่มีการคัดแยก และผลเปรียบเทียบ ค่าใช้จ่ายในเก็บขนและทำลายมูลฝอยเฉลี่ยต่อกิโลกรัม โดยใช้หลักต้นทุนและ

ประสิทธิภาพระหว่างหมู่บ้านที่คัดแยกกับไม่คัดแยก พบว่า หมู่บ้านที่มีการคัดแยกมูลฝอยก่อนนำทิ้งมีค่าใช้จ่ายในการเก็บขนและทำลายมูลฝอยเฉลี่ยต่อกิโลกรัมน้อยกว่า

ไพบุลย์ แจ่มพงษ์ (2555) ได้ศึกษา การใช้ประโยชน์และการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนประชาชน ตำบลสวนหลวง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า การจัดการขยะของครัวเรือนนั้น พบว่า ครัวเรือนร้อยละ 92.8 ได้ดำเนินการลดปริมาณขยะในครัวเรือน เช่น ใช้วัสดุหลาย ๆ ครั้งก่อนทิ้ง ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก ใช้ปุ๋ยคอกแทนปุ๋ยเคมี ครัวเรือนร้อยละ 81.6 มีถังขยะประจำบ้าน และร้อยละ 85.3 ทำการคัดแยกขยะ นำขยะไปใช้ประโยชน์ เช่น นำขยะรีไซเคิลไปขาย นำขยะเปียกไปทำปุ๋ยหมัก สำหรับขยะอื่น ๆ ที่เหลือนั้น ครัวเรือนร้อยละ 45.6 นำไปจัดการโดยการเผาไฟ ร้อยละ 41.3 นำไปทิ้งถังขยะของ อบต.ที่อยู่ใกล้บ้านและร้อยละ 5.6 นำไปฝังกลบตามลำดับ สำหรับน้ำเสียหรือน้ำทิ้งนั้น ครัวเรือนประมาณ ร้อยละ 38.4 ทิ้งลงในท่อระบายน้ำทิ้งของครัวเรือน และอีกประมาณร้อยละ 27.2 ทิ้งลงใต้ถุนบ้านของตนเอง

ลินิน พูนผลและคณะ (2557) ได้ทำการศึกษาการสร้างบุคคลต้นแบบในการจัดการมูลฝอยโดย อาศัยแรงจูงใจให้แกนนำชุมชนมีส่วนร่วม ชุมชนสามัคคีธรรม เทศบาลตำบลด่านขุนทด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองเพื่อศึกษาหารูปแบบที่เหมาะสมในการคัดแยกประเภทของมูลฝอยที่ยังมีประโยชน์ให้สามารถนำกลับมาหมุนเวียนใช้ในระบบได้อีก ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การใช้โปรแกรมสร้างบุคคลต้นแบบคัดแยกองค์ประกอบมูลฝอยโดยประยุกต์ กระบวนการ AIC ร่วมกับทฤษฎีแรงจูงใจ ในการจัดการมูลฝอยชุมชน เป็นวิธีการที่ทำให้แกนนำชุมชนมีความรู้ การปฏิบัติ และการมีส่วนร่วม เกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยเพิ่มขึ้น และช่วยให้ปริมาณมูลฝอยลดลง ดังนั้น จึงควรใช้เป็นแนวทางในการจัดการมูลฝอยแก่พื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

วรัญญา เฉลิมบุญ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง โครงการธนาคารขยะรีไซเคิล ดำเนินการในพื้นที่ ตำบลจตุร อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยได้มีการจัดโครงการธนาคารขยะ รีไซเคิลเพื่อลดปริมาณขยะ เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ เพื่อป้องกันการเจ็บป่วยด้วยโรคที่เกิดจากขยะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์โรคลดน้อยลง เพื่อให้ประชาชนสามารถลดปริมาณขยะ และนำไปกำจัดได้อย่างถูกต้อง และถูกวิธี ลดการเจ็บป่วยด้วยโรคที่เกิดจากขยะ โดยมีกิจกรรม ประกอบด้วย การอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนการสาธิตการคัดแยกขยะ โดยมีกลุ่มเด็กเล็กและ เด็กก่อนวัยเรียน กลุ่มเด็กวัยเรียนและเยาวชน กลุ่มวัยทำงาน กลุ่มผู้สูงอายุกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอด กลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง กลุ่มคนพิการและทุพพลภาพ กลุ่มประชาชนทั่วไป ที่มีภาวะเสี่ยง ซึ่งพบว่า ผลที่เกิดขึ้นเชิงปริมาณจากการทำกิจกรรม เช่น จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม จำนวนผู้ผ่านการอบรม จำนวนครัวเรือนที่ปลูกผักสวนครัว เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่การแก้ปัญหา เช่น หลังอบรมมีผู้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีข้อบังคับหรือมาตรการของชุมชนที่นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือ

สภาพแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ด้านการสร้างเสริมสุขภาพและนวัตกรรมเชิงระบบสุขภาพชุมชน มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ที่มีผลต่อสุขภาพ การปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ ผลกระทบเชิงบวกและนโยบายสาธารณะที่เอื้อต่อการสร้างสุขภาพชุมชน กระบวนการชุมชน และเกิดมิติสุขภาพปัญญา และมีสุขภาพทางจิตวิญญาณ

ณัฐวุฒิ ผดุงเพียร (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าระดับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะของเทศบาลอยู่ในระดับน้อย จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 48.25 และปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะ ได้แก่ ความตรงต่อเวลาในการจัดเก็บขยะ ความพร้อมของอุปกรณ์ในการจัดเก็บขยะ ความเพียงพอของจำนวนถังขยะในชุมชน การให้ความรู้ประชาชนเกี่ยวกับขยะและการคัดแยกขยะ และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเวลาจัดเก็บขยะ โดยเสนอแนะด้านความตรงต่อเวลาในการจัดเก็บขยะ เทศบาลควรกำหนดเวลาจัดเก็บขยะที่ชัดเจนของแต่ละชุมชน และติดประกาศเวลาดังกล่าวไว้ในชุมชนเพื่อให้ประชาชนได้ทราบกำหนดการจัดเก็บขยะที่แน่นอน ด้านความพร้อมและความเหมาะสมของอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดเก็บขยะ เทศบาลควรติดป้ายกำกับอุปกรณ์ในการจัดเก็บขยะให้ตรงกับประเภทของขยะที่จัดเก็บ ด้านจำนวนถังขยะในชุมชน เทศบาลควรเพิ่มจำนวนถังขยะให้เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน รวมถึงควรแยกสีของถังขยะตามประเภทของขยะด้วย ด้านการให้ความรู้ในการคัดแยกขยะ เทศบาลควรจัดทำโครงการอบรมการคัดแยกขยะ เป็นประจำทุกปี รวมถึงให้รางวัลชุมชนที่มีการคัดแยกขยะให้ถูกต้องเหมาะสม ด้านการประชาสัมพันธ์ เทศบาลควรจัดทำเทศบาลสัญจรออกพบปะประชาชนเพื่อประชาสัมพันธ์และรับฟังปัญหาข้อร้องเรียนรวมถึงตอบปัญหาข้อสงสัยของประชาชน

ศุภชัย ไชยลังกา (2545) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย ในเขตเทศบาลตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย พบว่า ประชากรในชุมชนเขตเทศบาลตำบลแม่สาย มีพฤติกรรมในการจัดการจัดการขยะมูลฝอยหลายทาง เช่น การเผา การฝัง การนำไปทิ้งยังสถานที่สาธารณะ คราวเรือนส่วนใหญ่ยังไม่มีการคัดแยก การเข้ามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยยังอยู่ในต่ำ ทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยมีแนวโน้มสูงขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของประชากร การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลแม่สายยังมีข้อจำกัดในด้าน การบริหารบุคลากรงบประมาณ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ โดยเสนอแนะให้จัดทำแผนแม่บทในการจัดการขยะมูลฝอยในระยะสั้น ระยะยาว และปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

ศุภฤกษ์ ธาราพิทักษ์วงศ์ และคณะ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การวิจัยแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการขยะครบวงจรด้วย กระบวนการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมโดยชุมชนตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านการสร้างเสริม การพัฒนาองค์ความรู้ด้าน

การจัดการขยะมูลฝอยและเทคโนโลยีในการจัดการขยะที่เหมาะสม รวมทั้งการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนา แผนการจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจรด้วยกระบวนการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ตำบลป่าแป๋ โดยจะเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในชุมชนป่าแป๋ โดยการประยุกต์ใช้หลัก A-I-C ในการสร้างโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นที่มีจุดมุ่งหมายร่วมกันในการ ดำเนินการวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหาขยะร่วมกัน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน มีขั้นตอน ตามหลักการ 3 ขั้นตอน คือ 1. กระบวนการสร้างความรู้เพื่อการจัดการขยะในชุมชนตำบลป่าแป๋ (Appreciation) นักวิจัยและผู้นำท้องถิ่น อบต. ป่าแป๋ ได้ร่วมประชุมเพื่อกำหนดประเด็นที่ชุมชนต้องการเสริมสร้าง องค์ความรู้เพื่อให้เกิดการจัดการขยะทั้งในครัวเรือนและในชุมชนได้อย่างเหมาะสมใน 3 ประเด็น ได้แก่ การแยกประเภทของขยะ การกำจัดขยะที่เกิดขึ้นในชุมชนอย่างถูกวิธี และการคัดแยกกำจัดขยะอินทรีย์ 2. กระบวนการสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence) การสร้างกระบวนการส่งเสริมและ สนับสนุนให้เกิดความร่วมมืออย่างมีส่วนร่วมของคนทุกคนในชุมชน โดยการจัดทำแผนกิจกรรม ธรรมนูญเพื่อให้เกิดความร่วมมือ การอบรมให้ความรู้ในด้านการจัดการขยะที่ถูกต้องตามหลักวิธีการ กำจัดขยะมูลฝอย การเลือกวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับชุมชน การเผาด้วยเตาเผาและการจัดการขยะอินทรีย์ด้วยการทำปุ๋ยหมัก 3. กระบวนการสร้างแนวทางปฏิบัติ (Control) การจัดการขยะอย่างยั่งยืนในชุมชนตำบลป่าแป๋ ผู้วิจัยและชุมชน ได้ร่วมกันกำหนดแผนปฏิบัติการ โดยประกอบด้วย การจัดตั้งศูนย์คัดแยกและการกำหนดการเริ่มต้นวันคัดแยกขยะและการกำหนดตารางเวลาในการรับขยะและย่อยสลายขยะอินทรีย์ อย่างไรก็ตามการประสานงานกับหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋ เป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบหน้าที่ในการกำจัดขยะของชุมชน

อุไรวรรณ คำไทย (2542) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ได้แก่ การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยอาจจะเก็บเพื่อการเก็บขน หรือการกำจัดนั้น ควรจะได้รับการจัดระบบที่ถูกต้องและเหมาะสมกับลักษณะของมูลฝอย เพราะงานเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยนั้นเป็นงานที่กระทำโดยประชาชนก่อนที่จะส่งให้บริการของรัฐมาเก็บขน และนำไปกำจัดในขั้นตอนต่อไป ซึ่งถ้าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจต่อระบบการทำงานของหน่วยงานของรัฐตลอดจนเข้าใจถึงวิธีการกำจัดที่รัฐกำลังดำเนินการอยู่ ประชาชนก็จะสามารถให้ความร่วมมือกับรัฐได้ถูกต้องเป็นการลดภาระของรัฐในการเก็บขน และการกำจัดขยะ จากการศึกษา พบว่า งานเก็บขนมูลฝอยเป็นงานที่ต้องปฏิบัติต่อเนื่องกับงานกวาด และเป็นส่วนที่มีความสำคัญอันหนึ่งของกระบวนการรักษาความสะอาดและการบริหารงานรักษาความสะอาด โดยเฉพาะการกำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลของเทศบาล อันเป็นสิ่งที่ใกล้ชิดกับประชาชน เพราะคนเราเมื่อมีการบริโภคย่อมจำเป็นจะต้องมีการทิ้งเศษสิ่งของ ไม่ว่าจะเป็นเศษอาหาร หรือเศษมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลที่มนุษย์ขับถ่ายออกมา สิ่งเหล่านี้จะต้องมีการเก็บและ

ขนหรือนำไปทิ้งทะเล หรือทำลายโดยการเผา ซึ่งย่อมขึ้นกับวิธีการที่เทศบาลในท้องถิ่นนั้นจะเลือกปฏิบัติ ทั้งนี้ เพื่อมิให้เป็นการก่อความเดือดร้อนให้กับประชาชน

นิตยา สุขเสรีทรัพย์ (2547) ประเมินและติดตามผลหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยประเมินความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลและคุณลักษณะและความรู้ความสามารถของมหาบัณฑิต โดยผู้วิจัยศึกษาใน 3 กลุ่มด้วยกัน คือ ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2539 – 2549 ภาคปกติ จำนวน 17 คน อาจารย์สอน จำนวน 12 คน และผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต จำนวน 12 คน โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย มีแบบสอบถาม 3 ชุด โดยผู้สำเร็จการศึกษา อาจารย์ผู้สอนและผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ในด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลผู้สำเร็จการศึกษาและอาจารย์ผู้สอนประเมินหลักสูตรโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนคุณลักษณะและความรู้ความสามารถของมหาบัณฑิต ผู้บังคับบัญชาประเมินมหาบัณฑิตว่ามีความรู้พื้นฐานในวิชาภาษาอังกฤษ ความรับผิดชอบและความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ทั้งมหาบัณฑิตและอาจารย์ผู้สอนนั้นเห็นตรงกันว่าควรเพิ่มรายวิชาทางด้านการวิจัยการเขียนวิทยานิพนธ์ และสถิติเบื้องต้นให้มากขึ้น

ธัญญ์ศรี วิศวกรรมวัฒน์ และ นิพันธ์ เห็น โชคชัยชนะ . (2554) มาตรฐานการบัญชีไทย ตามทัศนะของผู้ทำบัญชี ผู้สอบบัญชีและอาจารย์ผู้สอนวิชาทางการบัญชี ผลการวิจัย พบว่า 1) มาตรฐานการบัญชีไทยฉบับที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานมากที่สุดคือ ฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ส่วนฉบับที่พบปัญหามากที่สุดคือฉบับที่ 36 เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ โดย สาเหตุของปัญหาลำดับที่ 1 คือ ขาดตัวอย่างประกอบที่จะใช้สร้างความเข้าใจในเนื้อหา รองลงมา คือ ภาษีที่ใช้เข้าใจยาก ขาดคำอธิบายที่เพียงพอต่อการทำความเข้าใจ ตามลำดับ 2) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่ามาตรฐานการบัญชีไทยมีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ โดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่ามาตรฐานการบัญชีไทยมีการปรับปรุงบ่อย ๆ ทำให้ระยะเวลาการบังคับ ใช้สั้นจึงทำให้เกิดความสับสนว่ามาตรฐานการบัญชีฉบับใดที่มีผลบังคับใช้อยู่ นอกจากนี้ พบว่า ผู้สอนวิชาทางการบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีไทยในภาพรวม ไม่แตกต่างจาก ผู้ทำบัญชีและผู้สอบบัญชีอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ปัญหาและการปรับปรุง มาตรฐานการบัญชีไทยมีผลกระทบต่อการใช้งานของผู้ทำบัญชีและอาจารย์ผู้สอนวิชาทางการบัญชีอย่างมากแต่มี

ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของผู้สอนบัญชีในระดับปานกลาง 4) แนวทาง พัฒนาและปรับปรุง มาตรฐานการบัญชีไทย คือสภาวิชาชีพบัญชีควรวิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบ ในทางปฏิบัติให้ ชัดเจนก่อนประกาศบังคับใช้ ควรมีตัวอย่างและกรณีศึกษาให้เพิ่มมากขึ้น ควรมีความสอดคล้อง เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในประเทศไทยและมาตรฐานการบัญชีไทยเป็น กฎหมายจึงควรมี เนื้อหาให้ครบถ้วนทั้งฉบับที่ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

Aarti Singh and Sushil, (2016) ได้ศึกษาถึงการพัฒนารอบแนวคิดในการจัดการของ เสียในบริบทขององค์กร งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารอบแนวคิดในการจัดการของเสียโดย ใช้เทคนิค การสร้างแบบจำลอง โครงสร้างแบบสื่อความหมายโดยรวม (Total Interpretive Structural Modeling: TISM) ในบริบทขององค์กรในอินเดีย ระเบียบวิธีวิจัยใช้เทคนิค TISM เพื่อพัฒนารอบ แนวคิดในการจัดการของเสียในบริบทขององค์กรซึ่งมีการระบุและตรวจสอบ ปัจจัยการจัดการขยะ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา การศึกษาพบว่า กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการของเสียในองค์กรได้รับการ พัฒนาโดยใช้ TISM ซึ่งมีส่วนช่วยในการพัฒนาความเชื่อมโยงที่สำคัญ และความสัมพันธ์เชิง ลำดับชั้นระหว่างปัจจัยต่าง ๆ นอกจากนี้รูปแบบยังชี้ให้เห็นถึงแรงขับของปัจจัยและการจัดการขยะ แบบพึ่งพา แนวทางการนำไปปฏิบัติการศึกษาครั้งนี้มีความเกี่ยวข้องกับ ทั้งองค์กรและผู้ กำหนดนโยบาย เป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการของเสียในองค์กรซึ่งจะต้องได้รับการ พิจารณา ก่อนการวางแผนการจัดการขยะในองค์กร สำหรับผู้กำหนดนโยบายจะเน้นถึง เส้นทางการจัดการ ของเสียและการเชื่อมโยงที่สำคัญที่จำเป็นสำหรับการพัฒนานโยบายการจัดการของเสียในองค์กร การศึกษาครั้งนี้มีส่วนร่วมโดยการจัดทำกรอบแนวคิดในการจัดการขยะมูลฝอยในบริบท ของ องค์กรของอินเดีย ซึ่งได้รับการพัฒนาโดยใช้เทคนิคการสร้างแบบจำลองเชิงคุณภาพ กรอบ แนวคิด นี้ยังเป็นแนวทางสำคัญในการจัดการของเสียในองค์กรซึ่งเป็นความพยายามใหม่ในบริบท ของ องค์กรในอินเดีย

Hongping Yuan, Liyin Shen and Jiayuan Wang, (2011) ได้ทำการศึกษาเรื่อง อุปสรรค สำคัญในการปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการของเสียในอุตสาหกรรมก่อสร้างของจีน การศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อค้นหาอุปสรรคสำคัญในการจัดการก่อสร้างและการรีดถอนของเสีย ในประเทศจีน ประสิทธิภาพของการดำเนินการก่อสร้างและการจัดการขยะรีดถอนในระบบ เศรษฐกิจนี้มี ข้อจำกัดเนื่องจากอุปสรรคต่าง ๆ โดยจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ชาวจีน ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความคิดเห็นด้านอุปสรรค 16 ด้าน ที่เป็นอุปสรรคต่อการ ดำเนินการก่อสร้างและ การรีดถอนของเสียอย่างมีประสิทธิภาพและการสัมภาษณ์ถึง โครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า "ขาดการพัฒนาที่ดีด้านการตลาดขยะรีไซเคิล" "การสนับสนุนด้าน กฎระเบียบไม่

เพียงพอ" และ "การลดของเสียไม่ได้รับความสนใจอย่างเพียงพอในการออกแบบ ก่อสร้าง" ถือเป็นอุปสรรคสามประการที่สำคัญที่สุด นอกจากนี้ยังสามารถแบ่งกลุ่มอุปสรรค 16 ข้อ ออกเป็น 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การรับรู้ความอ่อนแอและการฝึกอบรมไม่เพียงพอ องค์ประกอบที่ 2 การสนับสนุนของหน่วยงานที่ไม่เพียงพอ องค์ประกอบที่ 3 การพิจารณาทางเศรษฐกิจ องค์ประกอบที่ 4 ตลาดที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ และองค์ประกอบที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคกิจกรรมในไซต์งาน ในทางปฏิบัติจากผลการวิจัยด้านความเข้าใจเกี่ยวกับอุปสรรคการก่อสร้างและการรื้อถอนของเสียของผู้ประกอบการในประเทศจีนสามารถเกิดขึ้นได้ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนากลยุทธ์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการก่อสร้าง และการรื้อถอนของเสียในประเทศจีน

Mohammed Arif, Deepthi Bendi, Tahsin Toma-Sabbagh and Monty Sutrisna, (2012)

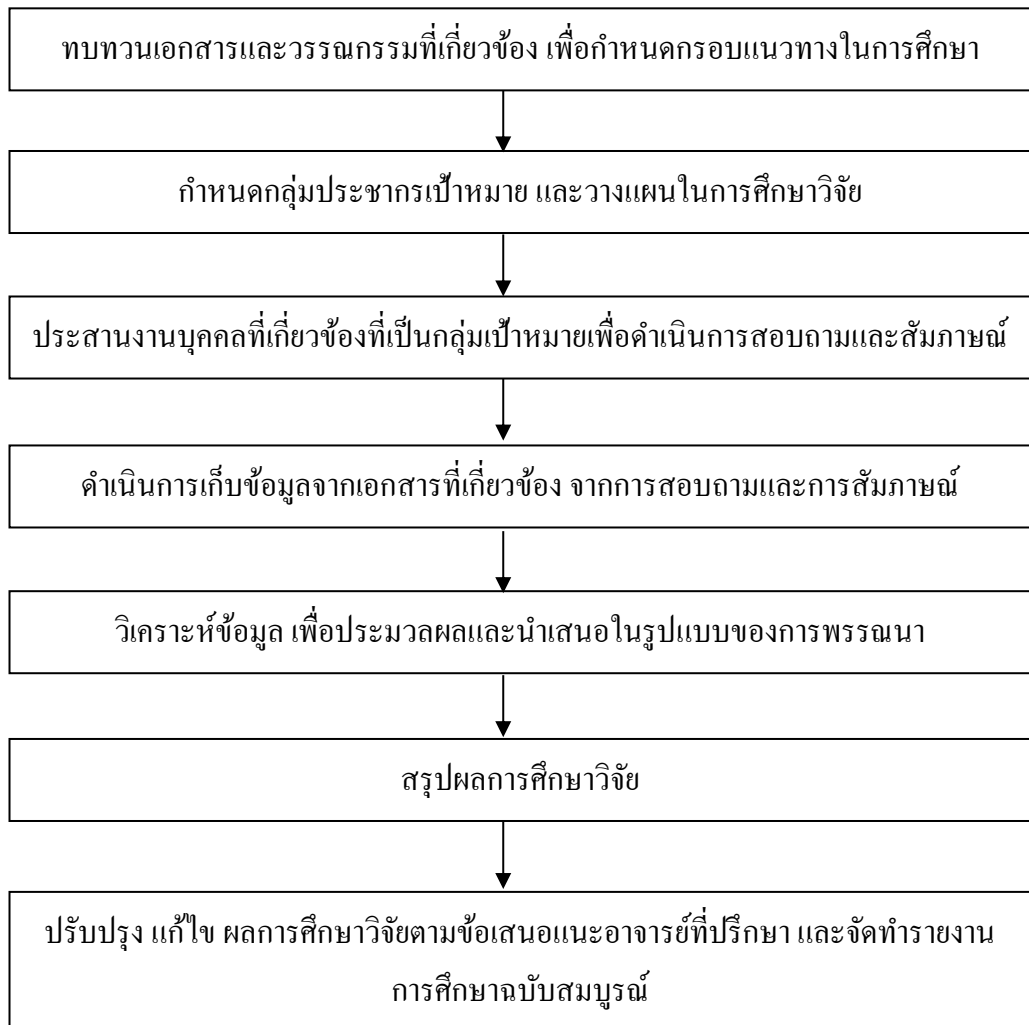
ได้ทำการศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยในสถานที่ก่อสร้างประเทศอินเดีย เนื่องจากการเติบโตของเศรษฐกิจอินเดียได้เพิ่มขึ้นอย่างมากในกิจกรรมการก่อสร้าง กิจกรรมการก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นเหล่านี้ได้เน้นถึงปัญหาเรื่องการสร้างขยะในพื้นที่ก่อสร้าง การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเชิงลึกที่สำคัญและเน้นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพในสถานที่ก่อสร้างในประเทศอินเดีย การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างซึ่งชี้ให้เห็นถึงประเด็นปัญหาความท้าทายและแรงขับเคลื่อนที่สำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการขยะในการก่อสร้างในประเทศอินเดีย การศึกษาพบว่า หนึ่งในข้อค้นพบที่สำคัญก็คือความต้องการของลูกค้าและการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่แล้วอาจเป็นตัวช่วยในการลดการสูญเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางปฏิบัติบางอย่างที่กำลังดำเนินการและกำลังได้รับความนิยมมากขึ้นคือการวัดปริมาณของเสียการแยกขยะและการใช้งาน 3Rs (การลด การรีไซเคิลและ การนำกลับมาใช้ใหม่) สถานที่ก่อสร้างที่อยู่ในบริเวณที่มีการสร้างขึ้นอย่างหนาแน่นโดยไม่มีความสามารถในการจัดเก็บหรือจัดวางตำแหน่งอื่นสำหรับวัสดุการขาดการเป็นเจ้าของขยะเนื่องจากมีผู้รับเหมาหลายรายในสถานที่ก่อสร้างและขาดการรับรู้และการศึกษาในหมู่สิ่งก่อสร้าง แรงงานถือได้ว่าเป็นความท้าทายที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามแนวทางการลดของเสียในอินเดีย ข้อจำกัดในการศึกษา ผู้สัมภาษณ์ที่ได้รับการคัดเลือกจากผู้เขียนเชื่อมโยงกับสภาอาคารสีเขียวของอินเดีย (IGBC) คิดนี้เป็นโครงการจดทะเบียน LEED ดังนั้นจึงได้มีการพิจารณาประเด็นเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารสีเขียว กรณีเหล่านี้อาจไม่ใช่ตัวแทนของทั้งประเทศเนื่องจากมีโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ที่ไม่เป็นสีเขียวโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองเล็ก ๆ ในอินเดีย อย่างไรก็ตามทั้งสองกรณีให้ข้อมูลเชิงลึกที่สำคัญและเน้นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพในสถานที่ก่อสร้างในอินเดีย บุคคลที่ได้รับการสัมภาษณ์ยังมีลิงก์กับ IGBC พวกเขา

ส่วนเกี่ยวข้องกับ การเคลื่อนไหวอากาศสีเขียวในอินเดียเป็นระยะเวลานาน แต่ความยาวและความกว้างของประสบการณ์ของพวกเขาทำให้พวกเขามีความสามารถในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ สถานะของภาคการก่อสร้างและแนวทางปฏิบัติที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมรวมทั้งการปฏิบัติที่ไม่ใช่สีเขียวที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ การศึกษาได้สะท้อนว่าปัจจัยที่ได้รับการให้ความสำคัญในระดับมากและมากที่สุด เป็นปัจจัย ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจขององค์กร ขณะเดียวกันองค์กรธุรกิจยังได้รับความสนใจน้อยมากในด้านการตอบสนองความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในองค์กรและการกระจายการลงทุนไปในกิจกรรม CSR ด้านต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหลวง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ในครั้งนี้ ได้กำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินการศึกษา ดังภาพที่ 2 ต่อไปนี้

ภาพที่ 2 กรอบแนวทางในการดำเนินการศึกษา

3.1 วิธีที่ใช้ในการศึกษา

ใช้วิธีการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีประเด็นที่นำมาใช้ในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย

1. วิธีการจัดการกับขยะมูลฝอยในครัวเรือนให้ถูกหลักสุขาภิบาล
2. การนำสิ่งของที่ใช้งานไปแล้วกลับมาใช้ใหม่หรือใช้ซ้ำ
3. วิธีการในการกำจัดขยะมูลฝอยอันตราย
4. ความรวดเร็วในการจัดเก็บขยะ
5. การแก้ไขปัญหาด้านขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่ได้ทันต่อสถานการณ์
6. ธนาคาขยะ
7. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการเก็บขยะ
8. การปรับปรุงและพัฒนาด้านการจัดเก็บขยะในพื้นที่

โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

3.1.1 การศึกษาเชิงปริมาณ ซึ่งใช้การศึกษาเชิงปริมาณนี้เป็นวิธีการหลักในการศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหลวง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี รวมทั้งศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการเก็บขยะและแนวทางในการจัดเก็บขยะที่เหมาะสม โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรที่อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลเขาหลวง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 18 หมู่บ้าน รวมประชากรทั้งสิ้น 13,350 คน โดยใช้วิธีสุ่มจากประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลเขาหลวง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 388 คน โดยใช้สูตรในการคำนวณของ Taro Yamane

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$n = \frac{13,350}{1 + (13,350 \times 0.05^2)}$$

$$n = 388 \text{ คน}$$

3.1.2 การศึกษาเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การทบทวนวรรณกรรมหรือการตรวจสอบแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแนวทางการศึกษาดังกล่าวจะครอบคลุมการศึกษา

เอกสารทั้งในประเทศและต่างประเทศ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) จากกลุ่มประชากรโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) เป็นเทคนิควิธีการที่ใช้ในการสัมภาษณ์ส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลดังกล่าวได้แสดงความคิดเห็นในทุกแง่มุม โดยที่ผู้สัมภาษณ์สามารถติดตามซักไซ้ไล่เรียงรายละเอียดปลีกย่อยที่น่าสนใจที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษาทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงที่ลึกและกว้างในเรื่องนั้น ๆ ทั้งนี้ ด้วยข้อจำกัดของระยะเวลาในการศึกษาผู้ศึกษาอาจใช้การส่งแบบสัมภาษณ์ ให้กลุ่มเป้าหมายได้ให้ความเห็นในกรณีที่ไม่สามารถสัมภาษณ์ได้ด้วยตนเอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรที่เป็นผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการจัดเก็บขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย จำนวน 3 คน ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 7 คน ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย จำนวน 3 คน และประชาชนในพื้นที่ จำนวน 7 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 การทบทวนวรรณกรรมหรือการตรวจสอบแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 ใช้แบบสอบถามในการสอบถามประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 388 คน

3.2.3 ใช้แบบสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) ผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่ จำนวน 20 คน

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 รวบรวมข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมหรือการตรวจสอบแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.1 รวบรวมข้อมูลจากการสอบถามประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลเขาขลุ่ย อำเภอ บ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

3.3.2 รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) ผู้บริหารและบุคลากรที่ ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการ และ ประชาชนในพื้นที่

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์จะถูกนำมาวิเคราะห์ โดยใช้เครื่องมือ ทางสถิติ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาอาศัยอยู่ในพื้นที่ วิเคราะห์ทางสถิติแบบพรรณนา โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ แล้วอภิปรายผลในรูปความเรียงประกอบตาราง

3.4.2 การวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บขยะมูลฝอย วิเคราะห์ทางสถิติ แบบพรรณนา โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วอภิปรายผล ในรูปความเรียงประกอบตาราง

3.4.3 การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานการจัดเก็บขยะมูลฝอย วิเคราะห์ทางสถิติ แบบพรรณนา โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วอภิปรายผล ในรูปความเรียงประกอบตาราง

3.4.4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดเก็บขยะมูลฝอย โดยอ่านและสรุปใจความจัดเข้าหัวข้อ หาความถี่ และจัดลำดับตามเนื้อหา

3.4.5 ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์จะวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้ หลักการตีความ (Interpretive Analysis) โดยการจัดหมวดหมู่ข้อมูลตามตัวแปรของการวิจัยและ เชื่อมโยงตัวแปรต่าง ๆ ในเชิงเหตุผล

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี (2) เพื่อศึกษาปัญหาการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี (3) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการจัดเก็บขยะเสนอต่อผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 388 ชุด มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดปรากฏผลดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปในของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

4.3 ข้อมูลการปฏิบัติงาน

4.4 ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

4.5 ข้อมูลสัมภาษณ์ประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	174	44.8
หญิง	214	55.2
รวม	388	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.2 รองลงมาคือเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 44.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18 -30 ปี	28	7.2
31 – 40 ปี	93	24.0
41 – 50 ปี	117	30.2
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	150	38.7
รวม	388	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมาก มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 38.7 รองลงมาคืออายุระหว่าง 41- 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.2 อายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.0 และอายุ 18 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	75	19.3
มัธยมศึกษา	98	25.3
ปวช.	10	2.6
ปวส.	48	12.4
ปริญญาตรี	157	40.5
อื่น ๆ	-	-
รวม	388	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.5 รองลงมาคือมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 25.3 ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 19.3 ปวส. คิดเป็นร้อยละ 12.4 และปวช. คิดเป็นร้อยละ 2.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	-	-
รับจ้างทั่วไป	194	50.0
ค้าขาย	28	7.2
เกษตรกรรม	57	14.7
อื่น ๆ	109	28.1
รวม	388	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาคืออาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 28.1 อาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 14.7 และอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 7.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 10,000 บาท	110	28.4
10,001 – 15,000 บาท	72	18.6
15,001 – 20,000 บาท	84	21.6
มากกว่า 20,000 บาท	122	31.4
รวม	388	100

จากตารางที่ 4.6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรายได้มากกว่า 20,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.4 รองลงมาคือรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.4 มีรายได้ 15,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.6 และรายได้ 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาอาศัยอยู่ในพื้นที่

ระยะเวลาอาศัยอยู่ในพื้นที่	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	-	-
5 – 10 ปี	26	6.7
11 – 15 ปี	196	50.5
มากกว่า 15 ปี	166	42.8
รวม	388	100

จากตารางที่ 4.7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างระยะเวลาอาศัยอยู่ในพื้นที่ 11 – 15 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.5 รองลงมาระยะเวลามากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.8 และระยะเวลา 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.7 ตามลำดับ

4.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	จำนวนผู้ตอบถูก	จำนวนผู้ตอบผิด
1. ขยะมูลฝอย หมายถึง ของเสียหรือวัสดุเหลือใช้ที่เกิดจากมนุษย์	388 (ร้อยละ 100)	-
2. มูลฝอยย่อยสลาย หมายความว่า มูลฝอยที่ย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติและหรือสามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้	388 (ร้อยละ 100)	-
3. “รีไซเคิล” หมายถึง การนำสิ่งของที่ใช้งานไปแล้วแต่ยังสามารถใช้งานได้มาใช้อีกให้คุ้มค่า บำรุงรักษาสิ่งของนั้น ๆ ให้มีอายุการใช้งานนาน ๆ	371 (ร้อยละ 95.6)	17 (ร้อยละ 4.4)
4. การฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธีเป็นการกำจัดอย่างไม่ถูกหลักสุขาภิบาล	341 (ร้อยละ 87.9)	47 (ร้อยละ 12.1)
5. การนำขวด โหลกาแฟมาล้างทำความสะอาด และใช้เป็นขวดโหลใส่ของเรียกว่า การรีไซเคิล	388 (ร้อยละ 100)	-
6. ลดการใช้อย่างฟุ่มเฟือย และใช้ทุกสิ่งอย่างคุ้มค่า เลือกใช้เท่าที่จำเป็น ใช้สินค้าที่มีอายุการใช้งานนาน ถือว่าเป็นการกำจัดอย่างหนึ่ง	387 (ร้อยละ 99.7)	1 (ร้อยละ 3)
7. หลอดฟลูออเรสเซนต์ จัดอยู่ในขยะประเภทมูลฝอยอันตราย	388 (ร้อยละ 100)	-
8. พลาสติก จัดอยู่ในขยะประเภทขยะมูลฝอยย่อยสลาย	349 (ร้อยละ 89.9)	39 (ร้อยละ 10.1)
9. โฟม ชอง หรือถุงพลาสติกสำหรับบรรจุอาหาร จัดอยู่ในขยะประเภทมูลฝอยที่ย่อยสลายได้ยาก	349 (ร้อยละ 89.9)	39 (ร้อยละ 10.1)
10. กระดาษ ก่อกระดาษ จัดอยู่ในขยะประเภทมูลฝอยที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้	388 (ร้อยละ 100)	-

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่ข้อที่มีผู้ตอบถูกมากที่สุดคือ ขยะมูลฝอย หมายถึง ของเสียหรือวัสดุเหลือใช้ที่เกิดจากมนุษย์, มูลฝอยย่อยสลาย หมายความว่า มูลฝอยที่ย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติและหรือสามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้, การนำขวดโหลกาแฟมาล้างทำความสะอาด

และใช้เป็นขวดโหลใส่ของเรียกว่า การใช้ซ้ำ , หลอดฟลูออเรสเซนต์ จัดอยู่ในขยะประเภทมูลฝอยอันตราย , กระดาษ ก่อกระดาษ จัดอยู่ในขยะประเภทมูลฝอยที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ จำนวน 388 คน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา คือ ลดการใช้อย่างฟุ่มเฟือย และใช้ทุกสิ่งอย่างคุ้มค่า เลือกใช้เท่าที่จำเป็นใช้สินค้าที่มีอายุการใช้งานนาน ถือว่าเป็นการกำจัดอย่างหนึ่ง จำนวน 387 คน คิดเป็นร้อยละ 99.7 และ“รีไซเคิล” หมายถึง การนำสิ่งของที่ใช้งานไปแล้วแต่ยังสามารถใช้งานได้มาใช้ซ้ำให้คุ้มค่า บำรุงรักษาสิ่งของนั้น ๆ ให้มีอายุการใช้งานนาน ๆ จำนวน 371 คน คิดเป็น ร้อยละ 95.6 ตามลำดับ

4.3 ข้อมูลการปฏิบัติงาน

เกณฑ์สำหรับการแปลความหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย (1) รวดเร็ว (2)ทันเวลา (3) ประหยัด และ (4) ถูกต้อง ประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ ได้กำหนดแบ่งออกเป็น 5 ช่วง โดยใช้สูตรคำนวณพิสัย (range) ดังนี้

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ช่วงคะแนน}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการแปลผลดังนี้

4.21 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.61 – 3.40	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การปฏิบัติงาน รวดเร็ว

รวดเร็ว	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.อบต.มีเจ้าหน้าที่จัดเก็บขยะมูลฝอยที่เพียงพอ	17 (4.4)	220 (56.7)	132 (34.0)	15 (3.9)	4 (1.0)	3.59	0.68	มาก
2.อบต.มีเจ้าหน้าที่จัดเก็บขยะมูลฝอยด้วยความรวดเร็ว	17 (4.4)	219 (56.4)	134 (34.5)	17 (4.4)	1 (0.3)	3.60	0.65	มากที่สุด
3.อบต.มีการตรวจสอบและจัดเก็บขยะที่ตกหล่นจากการขนย้ายไปกำจัด	15 (3.9)	183 (47.2)	174 (44.8)	15 (3.9)	1 (0.3)	3.50	0.64	มาก
4.อบต.มีการจัดเตรียมถังบรรจุขยะมูลฝอยในกรณีที่มีการร้องขอเพิ่มเติมอย่างรวดเร็ว	15 (3.9)	188 (48.5)	168 (43.3)	15 (3.9)	2 (0.5)	3.51	0.66	มาก
5.การให้บริการภายในสำนักงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเมื่อท่านมาติดต่อสอบถามเป็นไปอย่างรวดเร็ว	16 (4.1)	204 (52.6)	154 (39.7)	13 (3.4)	1 (0.3)	3.56	0.64	มาก
รวม	80	1,014	762	75	9	3.55	0.60	

จากตารางที่ 4.9 ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานความรวดเร็ว โดยแบ่งระดับความรวดเร็วตามค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่าระดับการปฏิบัติงานความรวดเร็วของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.55 เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติงานความรวดเร็วของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละข้อแล้ว 3 ลำดับแรกได้แก่ อบต.มีเจ้าหน้าที่จัดเก็บขยะมูลฝอยด้วยความรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.60 อบต.มี

เจ้าหน้าที่จัดเก็บขยะมูลฝอยที่เพียงพอ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.59 และการให้บริการภายในสำนักงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเมื่อท่านมาติดต่อสอบถาม เป็นไปอย่างรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.56 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การปฏิบัติงาน ทันท่วงที

ทันท่วงที	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
6.อบต.มีการกำหนดช่วงเวลาในการให้บริการเก็บขยะ	15 (3.9)	93 (24.0)	269 (69.3)	8 (2.1)	3 (0.8)	3.28	0.60	มาก
7.จำนวนครั้งที่เจ้าหน้าที่เข้ามาจัดเก็บขยะมีความเหมาะสม	15 (3.9)	97 (25.0)	266 (68.6)	8 (2.1)	2 (0.5)	3.29	0.59	มาก
8.ท่านมีการทิ้งขยะตามวันเวลาที่ อบต. กำหนด มากน้อยเพียงใด	16 (4.1)	91 (23.5)	270 (69.6)	9 (2.3)	2 (0.5)	3.28	0.60	มาก
9.อบต.มีการจัดเก็บขยะตรงเวลา สม่ำเสมอ และตามเวลา	15 (3.9)	92 (23.7)	268 (69.1)	9 (2.3)	4 (1.0)	3.27	0.61	มาก
10.อบต.ตอบสนองการแก้ไขปัญหาด้านขยะมูลฝอยของประชาชนได้เป็นอย่างดีทันต่อเหตุการณ์	15 (3.9)	138 (35.6)	222 (57.2)	9 (2.3)	4 (1.0)	3.38	0.65	มากที่สุด
รวม	76	511	1,295	43	15	3.3	0.57	

จากตารางที่ 4.10 ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานความทันเวลา โดยแบ่งระดับความทันเวลาตามค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่าระดับการปฏิบัติงานความทันเวลาของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.3 เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติงานความทันเวลาของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละข้อแล้ว 3 ลำดับแรกได้แก่ อบต.ตอบสนองการแก้ไขปัญหาด้านขยะมูลฝอยของประชาชนได้เป็น

อย่างดีหันต่อเหตุการณ์ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.38 จำนวนครั้งที่เจ้าหน้าที่เข้ามาจัดเก็บขยะมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.29 และอบต.มีการกำหนดช่วงเวลาในการให้บริการเก็บขยะ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.28 ท่านมีการทิ้งขยะตามวันเวลาที่ อบต. กำหนดมาน้อยเพียงใด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.28 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การปฏิบัติงาน ประหยัด

ประหยัด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
11.ค่าธรรมเนียมในการเก็บขยะ มูลฝอยของอบต. มีความเหมาะสม	16 (4.1)	171 (44.1)	190 (49.0)	10 (2.6)	1 (0.3)	3.49	0.63	มากที่สุด
12.อบต.มีการจัดตั้งธนาคารขยะเป็นรูปแบบวิธีในการลดปริมาณขยะมูลฝอย	16 (4.1)	171 (44.1)	188 (48.5)	12 (3.1)	1 (0.3)	3.48	0.64	มาก
13.อบต.มีการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือนเพื่อจำหน่ายแม้จะมีรายได้ไม่มากนักแต่ก็คุ้มค่าเพราะช่วยลดปริมาณและปัญหาขยะมูลฝอยในบ้าน	16 (4.1)	173 (44.6)	187 (48.2)	10 (2.6)	2 (0.5)	3.49	0.64	มากที่สุด
14.อบต.มีการดูแลวัสดุอุปกรณ์ รวมถึงรถบรรทุกขยะ เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม	16 (4.1)	170 (43.8)	189 (48.7)	10 (2.6)	3 (0.8)	3.47	0.65	มาก
15.อบต.มีการจัดหาถังขยะอย่างเพียงพอและประหยัด	14 (3.6)	173 (44.6)	189 (48.7)	10 (2.6)	2 (0.5)	3.48	0.63	มาก
รวม	78	858	943	52	9	3.48	0.61	

จากตารางที่ 4.11 ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานความประหยัด โดยแบ่งระดับความประหยัดตามค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่าระดับการปฏิบัติงานความประหยัดของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.48 เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติงานความประหยัดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละข้อแล้ว 3 ลำดับแรกได้แก่ ค่าธรรมเนียมในการเก็บขยะมูลฝอยของ อบต. มีความเหมาะสม และอบต.มีการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือนเพื่อจำหน่ายแม้จะมีรายได้ไม่มากนักแต่ก็คุ้มค่าเพราะช่วยลดปริมาณและปัญหาขยะมูลฝอยในบ้าน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.49 อบต.มีการจัดตั้งธนาคารขยะเป็นรูปแบบวิธีในการลดปริมาณขยะมูลฝอย และอบต.มีการจัดหาถังขยะอย่างเพียงพอและประหยัด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.48 และอบต.มีการดูแลวัสดุ อุปกรณ์ รวมถึงรถบรรทุกขยะ เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.47 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การปฏิบัติงาน ถูกต้อง

ถูกต้อง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
16.อบต.ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกประเภทขยะมูลฝอย	15 (3.9)	181 (46.6)	180 (46.4)	9 (2.3)	3 (0.8)	3.50	0.64	มาก
17.อบต. มีสถานที่ทำลายขยะมูลฝอยที่ถูกต้องสุจริต	14 (3.6)	184 (47.4)	180 (46.4)	9 (2.3)	1 (0.3)	3.51	0.62	มาก
18.อบต.มีการตั้งภาชนะบรรจุขยะมูลฝอยแยกตามประเภทของขยะมูลฝอย เช่น ขยะอันตราย สีแดง ขยะเปียก สีเขียว ขยะแห้ง สีเหลือง เป็นต้น	16 (4.1)	181 (46.6)	177 (45.6)	14 (3.6)	-	3.51	0.63	มาก
19.อบต.มีการจัดอบรมวิธีการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างถูกวิธี	15 (3.9)	184 (47.4)	180 (46.4)	9 (2.3)	-	3.52	0.61	มากที่สุด

20.อบต.มีการ	13	182	180	9	4	3.49	0.65	มาก
ประชาสัมพันธืเกี่ยวกับ	(3.4)	(46.9)	(46.4)	(2.3)	(1.0)			
ปัญหาขยะ และรณรงค์								
ในเรื่องการคัดแยกขยะ								
รวม	73	912	897	50	8	3.50	0.61	

จากตารางที่ 4.12 ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานความถูกต้อง โดยแบ่งระดับความถูกต้องตามค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่าระดับการปฏิบัติงานความถูกต้องของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.50 เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติงานความถูกต้องของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละข้อแล้ว 3 ลำดับแรกได้แก่ อบต.มีการจัดอบรมวิธีการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างถูกวิธี มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.52 อบต. มีสถานที่ทำลายขยะมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะและอบต.มีการตั้งภาชนะบรรจุขยะมูลฝอยแยกตามประเภทของขยะมูลฝอย เช่น ขยะอันตรายสีแดง ขยะเปียกสีเขียว ขยะแห้งสีเหลืองเป็นต้น มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.51 และอบต.ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกประเภทขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.50 ตามลำดับ

4.4 ปัญหาและแนวทางเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

จากการสอบถามข้อมูลแบบปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ผู้ศึกษาสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.4.1 ปัญหาการบริหารจัดเก็บขยะ

จากการสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดเก็บขยะ สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายละเอียดดังนี้

จากการสัมภาษณ์ประชาชนในตำบลเขาขลุ่ย พบว่าประชาชนส่วนมากสนใจและให้ความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างดี โดยเป็นไปตามระเบียบที่ได้จัดวางไว้ให้ผู้ที่ใช้บริการ โดยที่ได้นำขยะใส่ถุงมาไว้ตามท้องที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดตั้งเก็บไว้หน้าบ้านของแต่ละบ้านตามที่ได้กำหนดไว้ ในส่วนของการดำเนินการจัดเก็บขยะมูลฝอย พบว่าควรใช้รถสี่ล้อเล็กในการดำเนินการจัดเก็บขยะมูลฝอยเนื่องจากสามารถเข้าออกตามตรอกซอกซอยได้อย่างสะดวกและรวดเร็วในการจัดเก็บ ในส่วนด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย ประกอบด้วยข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และ ลูกจ้างที่รับเหมาเป็นงาน ๆ ไป ทำให้เกิดความแตกต่างกันด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการ ขยะมูลฝอย โดยสามารถแบ่งได้เป็น ในกลุ่มผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และข้าราชการผู้มี หน้าที่รับผิดชอบโดยตรง มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงปัญหาขยะมูลฝอยเป็นอย่างดี ซึ่งงาน เรื่องการจัดการขยะมูลฝอยเป็นเรื่องใหญ่ เป็นการปรับเปลี่ยนด้านพฤติกรรม ต้องใช้เวลาและการ ประสานงานที่เข้มข้น ต่อเนื่องในส่วนของบุคลากรกลุ่มอื่น ๆ ในองค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย ยังคงปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายเป็นงาน ๆ ไปยังอยู่ในตำแหน่งงานที่ไม่ลงตัว และทำงาน ไม่เต็มศักยภาพบุคลากรอีกกลุ่มหนึ่งที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ยให้ความสำคัญ ได้แก่ ประชาชนทั่วไป ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ซึ่งเป็น เรื่องที่ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจึงต้องใช้เวลาในการให้ความรู้ความเข้าใจจนเกิดความ ตระหนักและเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในที่สุด ในส่วนการบริหารจัดการ การบริหารจัดการ ขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย ในปัจจุบันมีการจัดทำแผนงานรองรับทั้งแผน ระยะสั้น ระยะยาว โดยกำหนดในแผนปฏิบัติงานประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย แต่ กระบวนการจัดทำแผนยังคงเป็นแผนที่ยังไม่ชัดเจน ขาดความต่อเนื่องและขาดกระบวนการมีส่วน ร่วมจากประชาชน ยังไม่มีระบบการติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน

4.4.2 แนวทางในการจัดเก็บขยะที่เหมาะสม

จากการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับองค์การ บริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย ผู้ศึกษาสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับองค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ยนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ยควรมีการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการขยะมูลฝอย ที่ถูกต้อง อาทิ การจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกในการกำจัดขยะมูลฝอย เช่น รณรงค์การนำ ตะกร้าไปใช้ในการจ่ายตลาดเพื่อลดการใช้ถุงพลาสติกเมื่อไปจ่ายตลาด การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ การจัดการมูลฝอย การอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยและผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดจากการกำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกวิธี การจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อเป็นการรวมกลุ่มพลังมวลชน ในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย เช่น การจัดโครงการธนาคารขยะ ซึ่งเป็นการคัดแยกขยะมูลฝอยใน ส่วนที่ใช้ได้ เช่น ขวด แก้ว พลาสติก ออกมาเพื่อนำไปจำหน่าย โดยที่ขยะเปียกหรือขยะสดต่าง ๆ ที่ เหลือจากการคัดแยก เช่น พืช ผัก ผลไม้ เศษอาหาร ฯลฯ ก็นำไปหมักด้วยหัวเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อทำ ให้อยู่สลดเหล่านั้นกลายเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพและนำไปใช้ในครัวเรือน หรือ นำไปบรรจุภัณฑ์เพื่อจัด จำหน่ายต่อไป รวมถึงโครงการส่งเสริมการคัดแยกขยะ เป็นต้น

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ยควรดำเนินการตามกฎหมายสาธารณสุขอย่างเข้มงวด และกวดขัน โดยเฉพาะการจับและปรับ ผู้กระทำผิดด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เช่น การลักลอบทิ้งขยะในที่สาธารณะ การเผาขยะมูลฝอยในที่โล่งแจ้ง เช่น การลักลอบเผาขางรถยนต์ การเผาใบไม้ใบหญ้า และถุงพลาสติก ซึ่งการเผาขยะมูลฝอยต่าง ๆ ในที่โล่งก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ ส่งผลให้ผู้ที่อยู่บริเวณข้างเคียงได้รับมลพิษจากการเผาดังกล่าว รวมถึงองค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ยต้องออกมาตรการที่ชัดเจนในการควบคุมสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมภายในเขตตำบล เช่น การออกมาตรการควบคุมการใช้สีผสมสีในเนอรัของโรงงานเฟอร์นิเจอร์รวมถึงโรงงานอื่น ๆ มาตรการควบคุมเสียงของโรงงาน มาตรการควบคุมฝุ่นละอองจากโรงงาน มาตรการควบคุมและจัดการการเผาขยะมูลฝอยในที่โล่งแจ้ง มาตรการการจัดการปัญหาขยะต่างถิ่นหรือการลักลอบนำขยะจากพื้นที่อื่น ๆ เข้ามาทิ้งในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ยควรให้ความสำคัญและใส่ใจเกี่ยวกับการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอยภายในเขตตำบล ด้วยการประชาสัมพันธ์วันเวลาที่ชัดเจนในการจัดเก็บขยะมูลฝอยของครัวเรือนต่าง ๆ เพราะที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ยเก็บขยะมูลฝอยของครัวเรือนตามสะดวกและในการจัดเก็บขยะอันตรายและขยะมีพิษนั้น ควรมีการแยกเก็บต่างหาก อาจทำได้โดยให้ประชาชนแยกเก็บไว้ต่างหาก และส่งให้ทางเทศบาลนำไปกำจัดต่อไป

การแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในอนาคตนั้น ประชาชนมีความเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ยควรให้ภาคเอกชนเข้ามาดำเนินในกิจการต่าง ๆ ให้มากขึ้น เช่น การมีส่วนร่วมในการจัดเก็บขยะมูลฝอยของครัวเรือนและการนำขยะมูลฝอยที่ได้ไปกำจัด ประกอบกับประชาชนมีความเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ยควรมีสถานที่ในการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นของตนเอง โดยรูปแบบอาจจะเป็นการจัดสร้างเตาเผาขยะที่ได้มาตรฐานโดยไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชนในบริเวณใกล้เคียงหรือการบ่อฝังขยะมูลฝอยที่ได้มาตรฐาน รวมถึงการมีโรงงานคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนที่จะนำขยะที่เหลือไปจัดการด้วยวิธีการต่าง ๆ ต่อไป

4.5 ข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และมีการประมวลผลข้อมูลโดยจัดหมวดหมู่ข้อมูลตามประเด็นของการศึกษา และเชื่อมโยงประเด็นต่าง ๆ ในเชิงเหตุผล ทำให้ได้สังเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการสอบถามและนำเสนอในรูปแบบของการพรรณนา

โดยผลการศึกษาที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่เป็นผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการจัดเก็บขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย จำนวน 3 คน ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 7 คน ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย จำนวน 3 คน และประชาชนในพื้นที่ จำนวน 7 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แสดงความคิดเห็นและทัศนียภาพอย่างกว้างขวาง ซึ่งทำให้ได้รับข้อมูลเชิงลึกมาประกอบการวิเคราะห์ได้อย่างชัดเจนมากขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประเด็นคำถามที่ 1 ท่านมีวิธีการจัดการเก็บขยะมูลฝอยในครัวเรือนให้ถูกหลักสุขาภิบาลอย่างไร

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเข้าใจถึงวิธีการจัดการกับขยะมูลฝอยในครัวเรือน แต่ในชีวิตประจำวันจึงยังไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการคัดแยกขยะเท่าที่ควร เช่น ยังเททิ้งขยะเปียกกับขยะอื่น ๆ ไว้ด้วยกัน แต่อย่างไรก็ตามไม่ได้คัดแยกขยะอันตรายกับขยะทั่วไป ในส่วนของบุคลากรที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีความใกล้ชิดประชาชนที่สุดและมีหน้าที่ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานบริหารจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในพื้นที่ ก็มีการดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ จำแนกได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการจัดเก็บขยะมีการดำเนินการ ดังนี้

1. การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. 2566 เพื่อให้เป็นไปตามกรอบการดำเนินงานที่กำหนดให้มีตัวชี้วัดการปฏิบัติงานของบุคลากร แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ การจัดการขยะต้นทาง การจัดการขยะกลางทาง และการจัดการขยะปลายทาง

2. การสนับสนุนให้ชาวบ้านนำขยะในครัวเรือนมาใช้ประโยชน์ เช่น การทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน การขุดหลุมนำขยะไปทิ้งทำปุ๋ยอินทรีย์ใช้ในครัวเรือน

3. ในส่วนของเสี่ยอันตรายชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้เข้าไปให้ความรู้ต่อประชาชนว่าให้มีการจัดเก็บใส่ถุงทั้งหมดเพื่อให้ผู้ที่ทำหน้าที่เก็บขนเอาไปกำจัดอย่างถูกต้องต่อไป

4. กรณีที่บางบ้านมีผู้ป่วยติดเตียงจะมีขยะมูลฝอยที่ติดเชื้อ ก็ได้ให้คำแนะนำให้ใส่ถุงปิดปากถุงให้มีฉีกและให้เจ้าหน้าที่เข้าไปเก็บขยะและนำไปกำจัดอย่างถูกวิธีต่อไป

5. ส่งเสริมให้ครัวเรือนเข้าร่วมเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก”

6. จัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทไว้ในที่สาธารณะหรือสถานที่ท่องเที่ยว

7. มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ

8. ถือเป็นวาระสำคัญของท้องถิ่นในการดำเนินการ

กลุ่มที่ 2 ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เข้าไปมีส่วนร่วมในการเป็นเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก”
2. เข้าไปให้ความรู้ประชาชนและร่วมรณรงค์ให้ชาวบ้านได้เห็นความสำคัญของการจัดการขยะตั้งแต่ครัวเรือน
3. ประสานกับผู้มีความรู้ เช่น อสม. หรือ เจ้าหน้าที่ในการร่วมลงพื้นที่ให้ความรู้กับประชาชนและประสานงานผู้มีหน้าที่ตรงในการจัดหาภาชนะรองรับให้เพียงพอกับความต้องการ
4. จัดกิจกรรมรณรงค์การคัดแยกขยะต้นทางตามวันสำคัญต่าง ๆ จัดให้มี Big Cleaning Day สำหรับหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

กลุ่มที่ 3 ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะ

1. ผู้ประกอบการควรเข้ามามีส่วนร่วมกับพื้นที่ ในการรับซื้อขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เช่น ขวด
2. ลักษณะการดำเนินการธุรกิจซื้อขายขยะรีไซเคิลส่วนใหญ่เป็นบุคคลธรรมดา ซึ่งใช้เงินตัวเองเป็นทุนในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งส่วนใหญ่จะรับซื้อจากชาเล้งหรือชุมชน โดยตรง นอกจากนี้จะมีการรับซื้อของเก่ารายย่อยต่าง ๆ และจะนำไปขายให้กับผู้รับซื้อรายใหญ่ต่อไป
3. ผู้ประกอบการจะให้ความสำคัญกับคุณภาพขยะของชุมชนและให้คำแนะนำให้กับชาวบ้านได้รู้วิธีการคัดแยกขยะในครัวเรือน เพื่อจะได้นำขยะไปขายสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนและชุมชนได้
4. ประสงค์ให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามาสนับสนุนผู้ประกอบการในเรื่องเงินทุน
5. ผู้ประกอบการให้ความร่วมมือกับท้องถิ่นในหลาย ๆ กิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดอยู่เสมอ

กลุ่มที่ 4 ประชาชนในพื้นที่

1. ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะในครัวเรือนตามนโยบายของจังหวัดและท้องถิ่น แต่มีบางส่วนที่ยังเคยชินกับวิถีชีวิตแบบเดิมที่ไม่ได้มีการคัดแยกขยะไม่ถนัดในการคัดแยกแต่ก็มีความเข้าใจและมีความพยายามที่จะดำเนินการตามข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. ได้เข้าร่วมกิจกรรมในการส่งเสริมความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดเก็บขยะต้นทาง และการสร้างรายได้จากขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้
3. ประชาชนบางส่วนเป็นอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกและเป็นแกนนำในการเสริมสร้างความรู้/ความตระหนักในการคัดแยกขยะมูลฝอยชุมชน

4. ประชาชนบางรายเป็น อสม. ซึ่งมีความรู้ในเรื่องหลักสุขาภิบาลในครัวเรือนก็จะทำหน้าที่ให้คำแนะนำชาวบ้านถึงวิธีจัดเก็บขยะในครัวเรือนโดยเฉพาะขยะติดเชื้อ

5. ต้องการให้เจ้าหน้าที่จัดให้มีภาชนะที่คัดแยกขยะแต่ละประเภทให้เพียงพอกับแต่ละชุมชน

ผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ประเด็นคำถามที่ 1 ท่านมีวิธีการจัดการกับขยะมูลฝอยในครัวเรือนให้ถูกหลักสุขาภิบาลอย่างไร ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ข้อค้นพบ วิธีการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนให้ถูกหลักสุขาภิบาล

ข้อค้นพบ
<p>ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 กลุ่ม มีส่วนร่วมในการจัดเก็บขยะมูลฝอยในครัวเรือนให้ถูกหลักสุขาภิบาล โดยขยะต้นทางประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ แต่ก็มีบางส่วนที่ยังเคยชินกับการเทขยะเปียกขยะแห้งและขยะอื่น ๆ ไว้ในถุงขยะใบเดียวกันส่วนขยะกลางทางและปลายทางเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลจะเข้ามาเก็บขนตามห้วงระยะเวลาที่กำหนด และนำไปกำจัดขั้นต้นอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ส่วนผู้ประกอบการก็มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนโดยเข้าไปรับซื้อขยะและของเก่าในชุมชน รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะในการจัดเก็บขยะอันตรายให้สามารถขายได้โดยเฉพาะขยะรีไซเคิล ในส่วนของกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เก็บขยะมูลฝอย ผู้นำขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญและเชิญชวนทุกภาคเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอและมีการส่งเสริมให้ครัวเรือนจัดหาถังขยะเปียกลดโลกร้อน ประสานเจ้าหน้าที่ราชการในการให้ความรู้แก่ชาวบ้านอย่างต่อเนื่องและขับเคลื่อนงานตามแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย “จังหวัดสะอาด” ปี พ.ศ. 2566 ในส่วนของผู้ประกอบการให้รัฐส่งเสริมการลงทุนส่วนประชาชนต้องการให้จัดภาชนะจัดเก็บขยะให้เพียงพอ</p>

ประเด็นคำถามที่ 2 การนำสิ่งของที่ใช้งานไปแล้วกลับมาใช้ใหม่หรือใช้ซ้ำ ท่านคิดว่ามี ความสำคัญอย่างไร กรุณายกตัวอย่าง

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ความสนใจในการนำขยะที่ใช้ไปแล้วกลับมาใช้ซ้ำที่เรียกว่า ขยะ Recycle และบางรายได้เคยมีรายได้จากการขายขยะ Recycle ให้กับผู้ประกอบการเป็นของเก่าบ้าง เป็นขยะ Recycle บ้าง จำแนกได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการจัดเก็บขยะมีการดำเนินการ ดังนี้

1. การใช้ซ้ำ ช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรได้คุ้มค่าเพราะสิ่งของบางอย่างสามารถใช้ซ้ำได้หลาย ๆ ครั้ง เช่น ภาชนะบรรจุภัณฑ์ต่าง ๆ

2. ควรเลือกซื้อสินค้าที่สามารถใช้ซ้ำได้หลายครั้งจะช่วยลดการเกิดขยะและการทำลายธรรมชาติ เช่น ปาไม้

3. งดเว้นการบริโภคทรัพยากรที่ไม่จำเป็นลงทั้งในที่ทำงานและที่บ้าน เช่น แก้วงานบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ เพื่อลดการใช้กระดาษ

4. ใช้อีเมลในการติดต่อสื่อสารเพื่อลดกระดาษ

5. พยายามให้งานแก้ไขน้อยที่สุดคิดให้รอบคอบก่อนปรี้นซ์ออกมา

6. จัดเก็บเอกสารทางระบบอิเล็กทรอนิกส์แทนกระดาษ

7. ใช้กระดาษ 2 ด้าน

8. หลีกเลี่ยงใช้วัสดุสิ้นเปลืองแบบใช้ครั้งเดียว

9. สร้างทีมงานในการบริหารจัดการขยะภายในองค์กร

10. ส่งเสริมการให้ความรู้กับประชาชนในการนำสิ่งของที่ใช้แล้วกลับมาใช้ซ้ำ

กลุ่มที่ 2 ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ส่งเสริมให้ชาวบ้านในพื้นที่ให้ถุงผ้า ตะกร้าหวายหรือกระถุนหรือวัสดุที่ย่อยสลายได้แทนการใช้ถุงพลาสติก

2. ใช้ผ้าเช็ดหน้าแทนกระดาษชำระ ใช้ปิ่นโตแทนกล่องข้าวใส่อาหารหรือกล่องโฟม

3. นำถุงผ้าจากบ้านไปด้วยทุกครั้งเมื่อต้องซื้อของใช้ โดยปฏิเสธการรับถุงพลาสติกเมื่อต้องซื้อของใช้เล็ก ๆ น้อย ๆ

4. เลือกทานอาหารที่ร้านแทนการใส่กล่องโฟมกลับบ้าน

5. ดัดแปลงของใช้ที่เหลือใช้นำมาใช้ประโยชน์โดยรวมกลุ่มชาวบ้านในการทำ

กลุ่มที่ 3 ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะ

1. สร้างความเข้าใจกับชาวบ้านในการซื้อขายขยะ Recycle โดยการคัดแยกขยะมูลฝอยแต่ละประเภทให้ถูกต้อง เช่น ขวดแก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ

2. ให้ความสำคัญกับความหลากหลายของขยะ Recycle ที่รับซื้อจากประชาชน เพื่อกระตุ้นความสนใจของประชาชนในการซื้อขายขยะหรือของเก่า

3. การให้ราคาที่ดีต่อขยะ Recycle เพื่อให้ประชาชนหันมาสนใจในการคัดแยกขยะประเภทนี้อย่างต่อเนื่อง

กลุ่มที่ 4 ประชาชนในพื้นที่

1. ร่วมกันคัดแยกขยะแต่ละประเภทที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่หมุนเวียน

2. เลือกซื้อสินค้าที่สามารถนำกลับมา Recycle ได้
3. นำขยะอินทรีย์ เช่น ใบไม้ เศษอาหาร กลับมาใช้ประโยชน์ เช่น ทำปุ๋ยหมัก
4. นำถังขยะเปียกลดโลกร้อนตามนโยบายรัฐบาล
5. เสื้อผ้าเก่านำไปบริจาค/ดูพื้น
6. พยายามซ่อมแซมอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ได้มากที่สุดเพื่อจะได้ไม่ทิ้งเป็นขยะ
7. หิ้วปิ่นโตไปวัด
8. ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก
9. รวมกลุ่มกันผลิตของใช้จากเศษวัสดุที่ต้องนำไปทิ้ง

ประเด็นคำถามที่ 2 การนำสิ่งของที่ใช้งานไปแล้วกลับมาใช้ใหม่หรือใช้ซ้ำ ท่านคิดว่ามีความสำคัญอย่างไร กรุณายกตัวอย่าง ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ข้อค้นพบ การนำสิ่งของที่ใช้งานไปแล้วกลับมาใช้ใหม่หรือใช้ซ้ำ

ข้อค้นพบ

ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 กลุ่ม มีความเข้าใจในเรื่องขยะ Recycle การนำสิ่งของที่ใช้งานไปแล้วกลับมาใช้ใหม่หรือใช้ซ้ำ โดยที่ผ่านมามีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่อย่างต่อเนื่อง การร่วมมือ ในส่วนของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ ก็เข้าไปรณรงค์ให้ความรู้ประชาชนในการนำของที่ใช้งานไปแล้วกลับมาใช้ซ้ำ รวมทั้งสร้างค่านิยมใหม่ในองค์กรในการลดการใช้กระดาษในทุกช่องทาง โดยนำเอาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วย เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และการใช้ความรอบคอบในการทำงานก่อนที่จะพิมพ์เอกสาร เป็นต้น ในส่วนของผู้นำชุมชนเองก็เป็นตัวอย่างที่ดีในการลดขยะ เช่น การรวมกลุ่มอาชีพในการผลิตสินค้าจากวัสดุที่ใช้แล้ว การใช้ผ้าเช็ดหน้าแทนกระดาษชำระ การใช้ปิ่นโตแทนกล่องโฟม ฯลฯ ส่วนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมีการทำถังขยะเปียกลดโลกร้อนเพื่อทำปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก เป็นต้น และผู้ประกอบการเองก็เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความรู้ประชาชนเกี่ยวกับการซื้อขายขยะ Recycle โดยแนะนำการแยกประเภทขยะอย่างชัดเจนและให้ราคาดีเพื่อจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ

ประเด็นคำถามที่ 3 ท่านมีวิธีการในการกำจัดขยะมูลฝอยอันตรายอย่างไร เช่น หลอด พู่ อเรสเซนต์ ขวดยาปราบศัตรูพืช ฯลฯ

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเข้าใจว่าขยะอันตรายต้องมีการกำจัดที่แตกต่างจากขยะทั่วไป แต่ยังไม่ทราบถึงวิธีการกำจัด โดยส่วนใหญ่ก็จะจัดเก็บใส่ถุงแยกไว้ต่างหาก ให้กับเจ้าหน้าที่ในการเก็บขน โดยเข้าใจว่าขยะอันตรายก็จะเป็นภาชนะบรรจุของที่हारับประทานแล้วจะเป็นอันตรายต่อร่างกาย เช่น ยาปราบศัตรูพืช ยาฆ่าแมลง ขวดน้ำยาล้างห้องน้ำ ฯลฯ ซึ่งนำมาจำแนกได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการจัดเก็บขยะมีการดำเนินการ ดังนี้

1. การรณรงค์ให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการในการกำจัดขยะมูลฝอยอันตราย
2. สาขิตวิธีการในการกำจัดขยะมูลฝอยอันตราย เช่น วัตถุมีพิษ วัตถุกัดกร่อน วัตถุติดเชื้อ และวัตถุไวไฟ เช่น ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ หลอดไฟฟ้าฟลูออเรสเซนต์ ขวดน้ำยาล้างห้องน้ำ กระป๋องสเปรย์ เป็นต้น
3. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการคัดแยกขยะมูลฝอยอันตราย โดยให้ประชาชนคัดแยกไว้ต่างหากจากขยะทั่วไป หลังจากนั้นก็จะเก็บขนโดยรวบรวมขยะมูลฝอยอันตรายจากชุมชน/หมู่บ้านไปยังศูนย์รวบรวมของจังหวัดและส่งไปกำจัดยังโรงงานที่รับกำจัดอย่างถูกวิธี

กลุ่มที่ 2 ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ให้ความรู้กับชาวบ้านในการคัดแยกขยะมูลฝอยอันตรายออกจากขยะทั่วไป
2. สร้างความเข้าใจกับชาวบ้านถึงผลกระทบจากสารอันตรายในขยะมูลฝอยอันตราย เช่น แพร่ในอากาศปนเปื้อนในน้ำ เป็นต้น

กลุ่มที่ 3 ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะ

1. ให้ความรู้กับชาวบ้านว่าขยะประเภทใดเป็นขยะอันตราย ขยะทั่วไป ขยะ Recycle รวมทั้งขยะประเภทใดที่สามารถขายได้ ขยะประเภทใดที่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในการกำจัด
2. จัดทำแผ่นพับขยะประเภทต่าง ๆ ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนที่จะนำขยะหรือของเก่ามาขายได้มีความรู้ความเข้าใจ

กลุ่มที่ 4 ประชาชนในพื้นที่

1. ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในการคัดแยกขยะอันตรายไว้ต่างหากไม่ได้มีการกำจัดเอง เพราะมีการให้ความรู้ทั้งจากหน่วยงานของรัฐและผู้ประกอบการ
2. ทราบถึงผลกระทบจากอันตรายในขยะอันตรายซึ่งจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญในการกำจัด แต่อาจทราบได้ไม่ครอบคลุมทุกประเภทจึงอาจต้องให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้ทำแผ่นพับหรือส่งต่อความรู้ไปยังประชาชนผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อจะได้คัดแยกขยะได้อย่างถูกต้องและไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชน

ประเด็นคำถามที่ 3 ท่านมีวิธีการในการกำจัดขยะมูลฝอยอันตรายอย่างไร เช่น หลอดฟลูออเรสเซนต์ ขวดยาปราบศัตรูพืช ฯลฯ ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ข้อค้นพบ วิธีการในการกำจัดขยะมูลฝอยอันตราย

ข้อค้นพบ
<p>ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 กลุ่ม รู้จักขยะอันตรายแต่ยังไม่ครอบคลุมว่ามีอะไรบ้าง แต่ทราบว่าหากเป็นขยะอันตราย จะมีผลกระทบต่อร่างกายและอาจกลายเป็นมลพิษในอากาศหรือของเสียอันตรายในน้ำได้ จึงต้องเก็บใส่ถุงไว้ต่างหากโดยไม่กำจัดเองเพราะไม่มีความเชี่ยวชาญ ส่วนผู้ที่มีหน้าที่ในการเก็บขน คือองค์การบริหารส่วนตำบลก็จะเก็บรวบรวมไปส่งที่จังหวัดเพื่อส่งกำจัดต่อไป ในส่วนของผู้ประกอบการก็มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารแผนพับสร้างความรู้กับประชาชนกับประเภทของขยะประเภทต่าง ๆ รวมถึงขยะอันตรายด้วย โดยถือให้ทราบว่าขยะประเภทใดที่รับซื้อหรือไม่รับซื้อ รวมถึงวิธีการจัดการกับขยะแต่ละประเภทด้วย ในส่วนของประชาชนในพื้นที่ยังขาดความรู้ว่าขยะอะไรบ้างที่เป็นขยะอันตรายเพราะทราบเพียงบางชนิดเท่านั้น</p>

ประเด็นคำถามที่ 4 ท่านคิดว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องของ อบต. ต้องดำเนินการจัดเก็บขยะในพื้นที่อย่างไรให้เกิดความรวดเร็วมากที่สุด

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละกลุ่มแบ่งทำงานหน้าที่ของตนเองในการบริหารจัดการขยะ โดยทุกกลุ่มมีความประสงค์ในเรื่องของการเก็บขนตามห้วงเวลาอย่างต่อเนื่อง และมีความถี่ในการเก็บขนเพื่อไม่ให้เกิดการหมักหมมหรือส่งกลิ่นในครัวเรือนและหมู่บ้านต่าง ๆ ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการจัดเก็บขยะมีการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำปฏิทินห้วงเวลาในการเก็บขนและแจ้งให้ประชาชนได้ทราบเพื่อเตรียมพร้อมในการคัดแยกขยะในครัวเรือน

2. เนืองด้วยรถขยะกำลังดำเนินการอยู่ในขั้นตอนประชาคมหมู่บ้านเพื่อการจัดซื้อจัดจ้าง

3. ร่วมกับประชาชนในการกำหนดแนวทางอื่น ๆ มาช่วยเสริมในการจัดเก็บขยะให้ต่อเนื่องและดีมากขึ้น

กลุ่มที่ 2 ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ทำความเข้าใจกับชาวบ้านในกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถรองรับการเก็บขยะได้ดีตามความต้องการ โดยมีการจ้างรถของประชาชนในพื้นที่เพิ่มเติมในการเก็บขน
2. ร่วมกับชาวบ้านในการรักษาความสะอาดถังหรือภาชนะที่รวบรวมขยะเพื่อป้องกันการส่งกลิ่นรบกวนประชาชนในหมู่บ้านหรือหมู่บ้านใกล้เคียง
3. ประสานองค์การบริหารส่วนตำบลในการหาภาชนะจัดเก็บขยะที่เพียงพอกับความต้องการในชุมชน/หมู่บ้าน

กลุ่มที่ 3 ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะ

1. เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีการสำรวจความต้องการใช้ภาชนะรองรับขยะในพื้นที่รับผิดชอบให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยว
2. วางมาตรการในการเก็บขนขยะอย่างเป็นระบบ เพื่อไม่ให้ขยะหมักหมมส่งกลิ่นในพื้นที่ที่จะรบกวนแหล่งท่องเที่ยว

กลุ่มที่ 4 ประชาชนในพื้นที่

1. องค์การบริหารส่วนตำบลต้องบริหารจัดการเวลาให้เหมาะสมในการจัดเก็บขยะ
2. หากภาชนะรองรับไม่เพียงพอ ต้องขอสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่
3. ต้องร่วมมือกับภาคเอกชนในการบริหารจัดการขยะรวมถึงการเก็บขนด้วย

ประเด็นคำถามที่ 4 ท่านคิดว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องของ อบต.ต้องดำเนินการจัดเก็บขยะในพื้นที่อย่างไรให้เกิดความรวดเร็วมากที่สุด ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ข้อค้นพบ การดำเนินการจัดเก็บขยะในพื้นที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เกิดความรวดเร็วมากที่สุด

ข้อค้นพบ

ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 กลุ่ม มีมุมมองเหมือนกัน คือ การเก็บขนต้องมีความรวดเร็ว เพราะหากขยะหมักหมมอยู่ในคริวเรือนเป็นเวลานานจะส่งกลิ่น มีหนอน และเป็นอันตรายเกิดมลภาวะในชุมชนเอง แต่ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ รถขนขยะไม่มีกำลังดำเนินการอยู่ในขั้นตอนประชาคมหมู่บ้านเพื่อการจัดซื้อจัดจ้าง และภาชนะในการรองรับขยะก็ไม่มี ประชาชนจึงต้องช่วยเหลือตัวเองในหลายหมู่บ้าน โดยมีการจ้างรถรับจ้างเข้ามาช่วยเก็บขนสลับกับขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มแต่ก็มีความรวดเร็วในการเก็บขน ทั้งนี้องค์การบริหารส่วน

ตำบลต้องมีมาตรการด้านงบประมาณในการจัดหาภาชนะรองรับขยะเพิ่มเติม และเสนอหน่วยงานในส่วนกลางในการสนับสนุนการจัดเก็บขยะในพื้นที่เพิ่มเติม

ประเด็นคำถามที่ 5 ท่านคิดว่า อบต.จะต้องแก้ไขปัญหาด้านขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่ให้ทันต่อสถานการณ์อย่างไร

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 กลุ่ม มีมุมมองตรงกันในการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาด้านขยะมูลฝอยให้ทันต่อสถานการณ์ในพื้นที่ โดยต้องมีการดำเนินการไปพร้อม ๆ กันในการขับเคลื่อน กล่าวคือ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องจัดระบบการเก็บขยะมูลฝอยให้มีมาตรฐาน ตรงตามเวลาที่กำหนดไว้ และนำไปกำจัดอย่างถูกต้องตามขั้นตอน ผู้นำชุมชนต้องเป็นแกนนำในการคัดแยกขยะมูลฝอยจากครัวเรือน ประสานผู้รู้เข้ามาให้คำแนะนำให้ความรู้ในการทำน้ำหมักชีวภาพ ถึงขยะเปียกลดโลกร้อน ผู้ประกอบการต้องเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ส่วนประชาชนต้องร่วมกันรักษาความสะอาดบ้านเรือน ชุมชน จัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อนและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการจัดเก็บขยะมีการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. รณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ตระหนักในสภาพปัญหาขยะ น้ำเสียและปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน
2. เสริมสร้างความรู้ในการนำขยะอินทรีย์ไปใช้ประโยชน์โดยการทำน้ำหมักชีวภาพหมักปุ๋ยใบไม้แห้ง เป็นอาหารสัตว์ เป็นมาตรการหนึ่งในการลดปริมาณขยะมูลฝอย
3. จัดให้มีระบบการเก็บขยะมูลฝอย โดยให้มีถังขยะในบ้านทุกบ้าน โดยแยกถังขยะเป็น 2 ใบ คือ ใส่ขยะเศษอาหาร 1 ใบ และใส่ขยะทั่วไป 1 ใบและแยกขยะอันตรายไว้ต่างหาก
4. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บขยะให้ตรงตามเวลาที่กำหนดไว้ เพื่อไม่ให้เกิดการหมักหมมของขยะในครัวเรือน
5. นำไปกำจัดตามขั้นตอนอย่างถูกต้อง เพื่อไม่ให้เกิดมลภาวะ

กลุ่มที่ 2 ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. สนองตอบนโยบายของรัฐบาล โดยเป็นตัวอย่างให้กับชาวบ้านในการคัดแยกขยะในครัวเรือนและขอความร่วมมือให้ชาวบ้านรักษาความสะอาดชุมชนโดยการร่วมกันค้นหาสาเหตุและหาแนวทางแก้ไขปัญหาพร้อมกัน และตัดสินใจเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่

2. เป็นแกนนำชาวบ้านในการคัดแยกขยะ Recycle ออกขายหรือบริจาค

3. ใช้ปุ๋ยและน้ำชีวภาพที่ได้จากเศษขยะเปียกหรืออาหารเป็นปุ๋ยบำรุงต้นไม้แทนปุ๋ยเคมี
4. สร้างความร่วมมือกับชาวบ้านในชุมชนไม่ทิ้งเศษอาหารหรือกากไขมันลงท่อระบายน้ำ

กลุ่มที่ 3 ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะ

1. ร่วมทำกิจกรรมรณรงค์การคัดแยกขยะในชุมชน
2. เสนอแนะแนวทางการกำจัดขยะแต่ละชนิดอย่างถูกต้องและเข้าไปรับซื้อของเก่าและขยะในชุมชนอย่างต่อเนื่อง
3. ร่วมให้ความรู้ถึงผลเสียของการใช้กล่องโฟม ถุงพลาสติก

กลุ่มที่ 4 ประชาชนในพื้นที่

1. ให้ความร่วมมือกับผู้นำชุมชน และองค์การบริหารส่วนตำบลในการรักษาความสะอาด คัดแยกขยะในครัวเรือน
2. ร่วมกันปรับปรุงภูมิทัศน์ ถนน ในชุมชนให้เป็นถนนปลอดขยะ ไม่ทิ้งขยะในแม่น้ำ ลำคลอง
3. ชาวบ้านในชุมชนร่วมกันในการปลูกต้นไม้ โดยมีเศษอาหารใช้เป็นปุ๋ยบำรุงต้นไม้ ให้เจริญเติบโตไม่ใช้ปุ๋ยเคมี
4. จัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อนตามนโยบายกระทรวงมหาดไทยและรัฐบาล

ประเด็นคำถามที่ 5 ท่านคิดว่า อบต.จะต้องแก้ไขปัญหาด้านขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่ให้ทันต่อสถานการณ์อย่างไร ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ข้อค้นพบการแก้ไขปัญหาด้านขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่ให้ทันต่อสถานการณ์

ข้อค้นพบ

ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 กลุ่ม มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาด้านขยะมูลฝอยโดยต้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ในส่วนของประชาชนต้องมีความรู้และทักษะในกิจกรรมบางกิจกรรม แต่การจัดทำถังขยะลดโลกร้อนในครัวเรือน การทำน้ำหมักชีวภาพ รวมทั้งต้องร่วมมือกันในการรักษาความสะอาดชุมชน โดยหน่วยงานของรัฐเองต้องมีหน้าที่ในการจัดระบบการกำจัดขยะที่เป็นระบบ ตั้งแต่การเก็บขนที่มีความต่อเนื่อง การกำจัดที่มีมาตรฐาน การรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง นอกจากนี้ต้องมีถังขยะทุกครัวเรือน คัดแยกขยะเปียกและขยะแห้งจะช่วยลดการมีถังขยะสองข้างทางถนนได้ ช่วยให้เกิดทัศนียภาพที่ดีและสะอาดตา

ประเด็นคำถามที่ 6 ธนาคารขยะคืออะไร ท่านคิดว่าจะมีผลต่อการจัดเก็บขยะในพื้นที่หรือไม่อย่างไร

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 กลุ่มมีความเข้าใจและความรู้แตกต่างกันในเรื่องธนาคารขยะ โดยในส่วนของผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการจัดเก็บขยะและผู้ประกอบการจะมีความรู้ความเข้าใจ ส่วนผู้นำชุมชนบางส่วนก็มีความเข้าใจ บางส่วนก็ไม่มี ความเข้าใจ ในส่วนของประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธนาคารขยะซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการทำความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับธนาคารขยะให้มากขึ้น

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการจัดเก็บขยะมีการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ธนาคารขยะมีผลต่อการจัดเก็บขยะในพื้นที่อย่างยิ่งเพราะเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนได้มีการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง คือ ครั้วเรือน โดยมีหลักการเพื่อส่งเสริมการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยชุมชนจะนำขยะ Recycle มาฝากธนาคาร “ธนาคารขยะรีไซเคิล” ที่เป็นตัวกลางในการดำเนินการแทนประชาชนที่ต้องขายขยะกันเอง ผลดีของธนาคารขยะคือ สร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะและการรักษาสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน

2. สมาชิกธนาคารถอนเงินได้จากธนาคาร หากมีการนำขยะมาฝากคือเป็นการออมอีกช่องทางหนึ่ง

3. มีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและประเมินผลการทำงานผ่านการทำยอดสมาชิก ปริมาณขยะ จำนวนเงิน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ มาพิจารณาและสังเกตการณ์ในแต่ละเดือน

กลุ่มที่ 2 ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. มีผลต่อการจัดเก็บขยะในทางที่ดีโดยในฐานะผู้นำชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยโดยเป็นแกนนำชาวบ้านในการสื่อสารความรู้ความเข้าใจไปยังชาวบ้านเกี่ยวกับธนาคารขยะซึ่งเป็นเสมือนธนาคารของชาวบ้านที่จะทำหน้าที่ขายขยะรีไซเคิลที่ประชาชนนำมาฝากเมื่อขยะมีปริมาณมากจะช่วยให้มีอำนาจในการเจรจาต่อรองกับผู้ประกอบการที่เข้ามารับซื้อขยะทำให้ขยะของประชาชนขายได้ราคาดี

2. ช่วยให้ประชาชนมีรายได้ที่มั่นคงหากนำขยะมาฝากขายอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มที่ 3 ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะ

1. มีส่วนร่วมในการเข้าไปรับซื้อขยะของธนาคารขยะ โดยให้ราคาเหมาะสมเพื่อสนับสนุนประชาชนได้คัดแยกขยะรีไซเคิลมาฝากธนาคาร

2. ช่วยลดปริมาณขยะในชุมชน

3. ช่วยสร้างรายได้เสริมพร้อมทั้งฝึกนิสัยการออมให้กับคนในชุมชน
กลุ่มที่ 4 ประชาชนในพื้นที่

1. ได้ฝึกการออม โดยการคัดแยกขยะตั้งแต่ครัวเรือนโดยนำขยะรีไซเคิลไปฝากธนาคาร
ขยะมีรายได้หากดำเนินการทุกวันก็จะเป็นรายได้ประจำเกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

2. ช่วยลดปริมาณขยะในชุมชน สร้างชุมชนให้มีความสะอาดมีทัศนียภาพที่ดี ลดมลพิษ
ด้านกลิ่น และเชื้อโรคที่เกิดจากขยะที่เน่าเหม็น

3. ส่งเสริมให้บุตรหลานในครอบครัวมีนิสัยการออมตั้งแต่เด็ก โดยมีพ่อแม่เป็นต้นแบบ

ประเด็นคำถามที่ 6 ธนาคารขยะคืออะไร ท่านคิดว่าจะมีผลต่อการจัดเก็บขยะในพื้นที่
หรือไม่อย่างไร ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ข้อค้นพบ ธนาคารขยะมีผลต่อการจัดเก็บขยะรีไซเคิล

ข้อค้นพบ

ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 กลุ่ม เห็นว่าธนาคารขยะมีผลต่อการจัดเก็บขยะในพื้นที่ กล่าวคือ เป็น
การส่งเสริมการออมให้กับชาวบ้านในชุมชน มีรายได้มั่นคง ลดปริมาณขยะในชุมชน ช่วยให้ชุมชน
สะอาดปราศจากมลภาวะทางกลิ่น/ลดเชื้อโรค เสริมสร้างทัศนียภาพที่ดีของชุมชน และส่งเสริมการ
มีส่วนร่วมของชุมชน เพราะธนาคารขยะต้องมีบุคลากรปฏิบัติงาน อาทิ ผู้จัดการที่ทำหน้าที่ควบคุม
งาน เจ้าหน้าที่คัดแยกและชั่งน้ำหนัก เจ้าหน้าที่จดบันทึก และเจ้าหน้าที่คิดเงิน เป็นต้น

ประเด็นคำถามที่ 7 อนาคต มีวิธีการใดในการดึงประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร
จัดเก็บขยะ

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 กลุ่ม มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการจัดเก็บขยะ ตาม
บทบาทหน้าที่โดยในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลจะมีการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้กับ
ประชาชนในพื้นที่ เกี่ยวกับข้อดีของการบริหารจัดการจัดเก็บขยะ ทำให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญ
และสมัครใจเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง โดยจัดเก็บขยะเปียกและขยะ
ทั่วไปแยกจากกัน มีการนำถังขยะเปียกลดโลกร้อน นำคาร์บอนไปขาย องค์การบริหารส่วนตำบลเข้า
เก็บขนได้รวดเร็ว และนำไปกำจัดได้ตามแผนงานที่วางไว้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการจัดเก็บขยะมีการ
ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ให้ความรู้ประชาชนผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ เว็บไซต์ หอกระจายข่าว อสม.

ฯลฯ

2. จัดภาชนะรองรับขยะให้ได้มากที่สุด
3. จัดกิจกรรม Big Cleaning day ในชุมชนเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ

จัดเก็บขยะ

กลุ่มที่ 2 ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เป็นต้นแบบที่ดีในการจัดเก็บขยะ
2. ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจรตั้งแต่การสร้างขยะ การคัดแยกขยะก่อนทิ้ง การมีส่วนร่วมในการวางแผน ปฏิบัติการและติดตามผล

3. มีการประกวดบ้านสะอาด เพื่อจูงใจให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดเก็บขยะ

กลุ่มที่ 3 ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะ

1. สนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะ

2. ช่วยเหลือสถานที่เพื่อเป็นศูนย์กำจัดขยะ เช่น การฝังกลบ
3. สนับสนุนบุคลากรเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะชุมชน

กลุ่มที่ 4 ประชาชนในพื้นที่

1. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ภาคีเครือข่าย หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ฯลฯ จัดเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะ

2. คัดแยกขยะในครัวเรือนช่วยเหลือตัวเองหากภาชนะรองรับขยะไม่เพียงพอ
3. จัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน
4. ร่วมกันคัดแยกขยะรีไซเคิลเพื่อนำไปฝากธนาคารขยะ
5. ส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะ

ประเด็นคำถามที่ 7 อบต. มีวิธีการใดในการดึงประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการจัดเก็บขยะ ดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 ข้อค้นพบ การดึงประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการจัดเก็บขยะ

ข้อค้นพบ
<p>ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 กลุ่ม ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการขยะโดยมีส่วนร่วม ในกิจกรรมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง ให้ความสำคัญกับการคัดแยกขยะในครัวเรือน การเก็บขน ตามแผน/ระยะเวลาที่กำหนด การกำจัดตามขั้นตอนที่ถูกต้อง โดยในส่วนของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง ผู้นำชุมชน เป็นแกนนำคุณภาพในการบริหารจัดการขยะ และทำตนให้เป็นแบบอย่างแก่ชาวบ้าน ทั้งนี้ ผู้ประกอบการจะให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และสถานที่ตามสมควร และในส่วนของประชาชนเองก็เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจังทุกขั้นตอน โดยตระหนักว่าการบริหารจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพเป็นหน้าที่ของงานในชุมชนเป็นฐานสำคัญ</p>

ประเด็นคำถามที่ 8 ท่านคิดว่าปัจจุบัน อบต. มีศักยภาพเพียงพอแล้วหรือไม่ในการจัดเก็บขยะในพื้นที่ หากยังไม่เพียงพอ ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาในด้านใด และควรดำเนินการอย่างไร

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 กลุ่ม เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลยังมีศักยภาพไม่เพียงพอในการจัดเก็บขยะในพื้นที่เพราะขาดบุคลากรขาดยานพาหนะในการเก็บขนเพราะยานพาหนะกำลังดำเนินการอยู่ในขั้นตอนประชาคมหมู่บ้านเพื่อการจัดซื้อจัดจ้าง นอกจากนี้ประชาชนบางกลุ่มยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการคัดแยกขยะ โดยเฉพาะขยะอันตรายก็ยังเก็บรวมกับขยะทั่วไป เป็นต้น มีงบประมาณในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนในพื้นที่จัดให้มีภาชนะรองรับขยะเพียงพอกับปริมาณขยะ

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการจัดเก็บขยะมีการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. จัดงบประมาณในการจัดซื้อยานพาหนะในการเก็บขนขยะในชุมชน
2. จัดให้มีภาชนะรองรับขยะในชุมชนอย่างเพียงพอ
3. ควรจัดเวลาที่เหมาะสมในการจัดเก็บ/ขนขยะในครัวเรือน ที่ไม่รบกวนชาวบ้าน และต้องคำนึงถึงบุคลากรที่เก็บขนไม่ให้งานหนักจนเกินไปจนไม่มีวันหยุด
4. มีการรณรงค์ให้ชุมชน ไม่มีการคัดแยกขยะและประกวดหมู่บ้านสะอาด ปลอดภัย เป็นห่วง ๆ เพื่อกระตุ้นคนในชุมชน

กลุ่มที่ 2 ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. มีการเชิญผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้/ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะชุมชนแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง

2. นำเสนอความต้องการในการปรับปรุงและพัฒนาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อปรับปรุงและพัฒนาประชาชนได้สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงทันสถานการณ์

3. รวมกลุ่มชาวบ้านในการมีจิตอาสาเพื่อการบริหารการจัดเก็บขยะในชุมชน

4. ให้ความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดเก็บขยะ

กลุ่มที่ 3 ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะ

1. เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมจัดเก็บขยะพร้อมเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา และช่วยเหลือตามศักยภาพ

2. สนับสนุนวัสดุ/อุปกรณ์ที่จำเป็นในการบริหารจัดการขยะตามสมควร

3. มีส่วนร่วมรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะชุมชน

กลุ่มที่ 4 ประชาชนในพื้นที่

1. ร่วมในกิจกรรมทุกกิจกรรมที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะ

2. มีจิตอาสาในการร่วมกันเก็บขยะชุมชนตามห้วงเวลาต่าง ๆ

3. คัดแยกขยะต้นทาง (ครัวเรือน) อย่างถูกต้อง

4. เสนอปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับบริหารจัดการขยะเพื่อร่วมกันปรับปรุงและแก้ไข

ปัญหา

ประเด็นคำถามที่ 8 ท่านคิดว่าปัจจุบัน อบต. มีศักยภาพเพียงพอแล้วหรือไม่ในการจัดเก็บขยะในพื้นที่ หากยังไม่เพียงพอ ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาในด้านใด และควรดำเนินการอย่างไร ดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ข้อค้นพบ องค์การบริหารส่วนตำบลมีศักยภาพเพียงพอในการจัดเก็บขยะในพื้นที่ การปรับปรุง พัฒนา และการดำเนินการ

ข้อค้นพบ

ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 กลุ่ม เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดศักยภาพในการบริหารจัดการขยะ เช่น ขาดบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ หรือมีความชำนาญ/มีประสบการณ์ ขาดงบประมาณในการบริหารจัดการขยะ เช่น ขาดยานพาหนะในการเก็บขน ขาดภาชนะรองรับขยะ และขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี (2) เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี (3) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการจัดเก็บขยะเสนอต่อผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี โดยการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ การทบทวนวรรณกรรมหรือการตรวจสอบแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การใช้แบบสอบถามในการสอบถามประชาชนที่อยู่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 388 คน การใช้แบบสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) ผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่ จำนวน 20 คน โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามการวิเคราะห์โดยใช้สถิติ แล้วอภิปรายผลในรูปความเรียงประกอบตารางวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ และระดมความคิดเห็นโดยอ่านและสรุปใจความจัดเข้าหัวข้อ หาความถี่ และจัดลำดับตามเนื้อหา สรุปข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้หลักการตีความ (Interpretive Analysis) โดยการจัดหมวดหมู่ข้อมูลตามตัวแปรของการวิจัยและเชื่อมโยงตัวแปร ต่าง ๆ ในเชิงเหตุผล ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.2 รองลงมาคือเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 44.8 มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 38.7 รองลงมาคืออายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.2 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.5 รองลงมาคือมัธยม คิดเป็นร้อยละ 25.3 ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาคืออาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 28.1 และมีรายได้มากกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ

31.4 รองลงมาคือรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.4 และอาศัยอยู่ในพื้นที่ 11 -15 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.5 รองลงมาระยะเวลามากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.8

2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า ส่วนใหญ่ข้อที่มีผู้ตอบถูกมากที่สุดคือ ขยะมูลฝอย หมายถึง ของเสียหรือวัสดุเหลือใช้ที่เกิดจากมนุษย์ , มูลฝอยย่อยสลาย หมายความว่า มูลฝอยที่ย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติและหรือสามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ , การนำขวดโหลกาแฟมาล้างทำความสะอาด และใช้เป็นขวดโหลใส่ของเรียกว่า การใช้ซ้ำ , หลอดฟลูออเรสเซนต์ จัดอยู่ในขยะประเภทมูลฝอยอันตราย , กระดาษ ก่อกระดาษ จัดอยู่ในขยะประเภทมูลฝอยที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ จำนวน 388 คน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา คือ ลดการใช้ของฟุ่มเฟือย และใช้ทุกสิ่งอย่างคุ้มค่า เลือกลงใช้เท่าที่จำเป็นใช้สินค้าที่มีอายุการใช้งานนาน ถือว่าเป็นการกำจัดอย่างหนึ่ง จำนวน 387 คน คิดเป็นร้อยละ 99.7 และ“รีไซเคิล” หมายถึง การนำสิ่งของที่ใช้งานไปแล้วแต่ยังสามารถใช้งานได้มาใช้ซ้ำให้คุ้มค่า บำรุงรักษาสิ่งของนั้น ๆ ให้มีอายุการใช้งานนาน ๆ จำนวน 371 คน คิดเป็น ร้อยละ 95.6 ตามลำดับ

3. ข้อมูลการปฏิบัติงาน

3.1 ความรวดเร็ว ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานความรวดเร็ว โดยแบ่งระดับความรวดเร็วตามค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่าระดับการปฏิบัติงานความรวดเร็วของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.55 เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติงานความรวดเร็วของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละข้อแล้ว 3 ลำดับแรกได้แก่ อบต.มีเจ้าหน้าที่จัดเก็บขยะมูลฝอยด้วยความรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.60 อบต.มีเจ้าหน้าที่จัดเก็บขยะมูลฝอยที่เพียงพอ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.59 และการให้บริการภายในสำนักงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเมื่อท่านมาติดต่อสอบถามเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.56 ตามลำดับ

3.2 ทันท่วงที ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานความทันเวลา โดยแบ่งระดับความทันเวลาตามค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่าระดับการปฏิบัติงานความทันเวลาของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.3 เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติงานความทันเวลาของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละข้อแล้ว 3 ลำดับแรกได้แก่ อบต.ตอบสนองการแก้ไขปัญหาด้านขยะมูลฝอยของประชาชนได้เป็นอย่างดีทันต่อเหตุการณ์ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.38 จำนวนครั้งที่เจ้าหน้าที่เข้ามาจัดเก็บขยะมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.29 และอบต.มีการกำหนดช่วงเวลาในการให้บริการเก็บขยะ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.28 ท่านมีการทิ้งขยะตามวันเวลาที่ อบต. กำหนดมาน้อยเพียงใด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.28 ตามลำดับ

3.3 ประหยัด 11 ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานความประหยัด โดยแบ่งระดับความประหยัดตามค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่าระดับการปฏิบัติงานความประหยัดของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับ

มาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.48 เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติงานความประหยัดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละข้อแล้ว 3 ลำดับแรกได้แก่ ค่าธรรมเนียมในการเก็บขยะมูลฝอยของ อบต. มีความเหมาะสม และอบต. มีการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือนเพื่อจำหน่ายแม้จะมีรายได้ไม่มากนักแต่ก็คุ้มค่าเพราะช่วยลดปริมาณและปัญหาขยะมูลฝอยในบ้าน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.49 อบต. มีการจัดตั้งธนาคารขยะเป็นรูปแบบวิธีในการลดปริมาณขยะมูลฝอย และอบต. มีการจัดหาถังขยะอย่างเพียงพอและประหยัด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.48 และอบต. มีการดูแลวัสดุ อุปกรณ์ รวมถึงรถบรรทุกขยะ เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.47 ตามลำดับ

3.4 ถูกต้อง ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติงานความถูกต้อง โดยแบ่งระดับความถูกต้องตามค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่าระดับการปฏิบัติงานความถูกต้องของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.50 เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติงานความถูกต้องของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละข้อแล้ว 3 ลำดับแรกได้แก่ อบต. มีการจัดอบรมวิธีการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างถูกวิธี มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.52 อบต. มีสถานที่ทำลายขยะมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะและอบต. มีการตั้งภาชนะบรรจุขยะมูลฝอยแยกตามประเภทของขยะมูลฝอย เช่น ขยะอันตรายสีแดง ขยะเปียกสีเขียว ขยะแห้งสีเหลือง เป็นต้น มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.51 และอบต. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกประเภทขยะมูลฝอย มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.50 ตามลำดับ

4. ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น เกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

4.1 จากผลการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการเก็บขยะ พบว่า

4.1.1 ความแตกต่างด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย โดยกลุ่มผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและข้าราชการผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงปัญหาขยะมูลฝอยเป็นอย่างดี ส่วนข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติงานการจัดเก็บขยะบางส่วนก็มีความรู้ความเข้าใจ บางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจ ส่วนประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการเก็บขยะยกเว้นเรื่องธนาคารขยะ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่ายังมีความรู้ความเข้าใจน้อย แต่อย่างไรก็ตามประชาชน ผู้นำชุมชน และผู้ประกอบการ ได้ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดีในทุกกิจกรรมของการบริหารจัดการจัดเก็บขยะในพื้นที่

4.1.2 งบประมาณสำหรับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย พบว่า มีงบประมาณรายจ่ายทั่วไปในแต่ละปีงบประมาณเท่านั้น ซึ่งไม่เพียงพอกับการ

บริหารจัดการขยะมูลฝอยในแต่ละปี เช่น การจัดหาขนพาหนะในการเก็บขน การจัดหาขนรองรับขยะตามจุดต่าง ๆ ให้ครอบคลุม และการจ้างบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ยังไม่เพียงพอ

4.1.3 แผนงานในการกำจัดขยะมูลฝอยประจำปี พบว่า มีการจัดทำแผนรองรับทั้งแผนงานระยะสั้น และระยะยาว โดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติงานประจำปี แต่แผนที่จัดทำยังขาดความชัดเจน เช่น เวลาในการจัดเก็บตลอดทั้งปี การจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ตามสภาพปัญหาในการเก็บขนก่อนหลัง แผนขาดความต่อเนื่องและขาดกระบวนการมีส่วนร่วมจากประชาชน

4.1.4 ขาดระบบติดตามประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม

4.2 ประสิทธิภาพในการจัดเก็บขยะ พบว่า

4.2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย ควรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตั้งแต่ต้นทาง โดยเน้นการคัดแยกขยะอันตรายออกจากขยะทั่วไปตั้งแต่ครัวเรือนก่อนที่จะมีการเก็บขนไปกำจัด

4.2.2 จัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกในการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง เช่น รณรงค์นำตะกร้าไปใช้ในการจ่ายตลอด เพื่อลดการใช้ถุงพลาสติก การประชาสัมพันธ์ข้อมูลการบริหารจัดการขยะ การอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและผลกระทบบาง ๆ ที่เกิดจากการกำจัดขยะมูลฝอย การรวมกลุ่มพลังมวลชนในการแก้ไขปัญหา เช่น การจัดโครงการธนาคารขยะ ซึ่งเป็นการคัดแยกขยะรีไซเคิลนำไปฝากธนาคารที่เรียกว่า “ธนาคารขยะ” ช่วยให้ชาวบ้านมีรายได้ มีการออม และมีความมั่นคงในการดำเนินชีวิต

4.2.3 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ยควรดำเนินการตามกฎหมายสาธารณสุขอย่างเข้มงวด ในส่วนของผู้ที่กระทำผิดด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เช่น การลักลอบทิ้งขยะในที่สาธารณะ การเผาขยะมูลฝอยในที่โล่งแจ้งที่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่

4.2.4 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย ควรให้ความสำคัญและใส่ใจเกี่ยวกับการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอยโดยประชาสัมพันธ์การให้ความรู้ขั้นตอนของการกำจัดขยะที่ถูกต้องแก่ประชาชน

4.2.5 ควรให้ภาคเอกชน หรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญมีประสบการณ์ เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น แม้ปัจจุบันผู้ประกอบการจะเข้ามามีส่วนร่วมแล้วแต่ยังขาดภาคีที่สำคัญอื่น ๆ

4.2.6 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย ควรจัดสร้างเตาเผาขยะที่ได้มาตรฐานโดยไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชนในบริเวณใกล้เคียงหรือบ่อฝังขยะให้ได้มาตรฐาน

5. ผลการศึกษาข้อมูลสัมภาษณ์ประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหลวงจาก 4 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการจัดเก็บขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหลวง จำนวน 3 คน ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 7 คน ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย จำนวน 3 คน และประชาชนในพื้นที่ จำนวน 7 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน พบว่า

5.1 วิธีการจัดการกับขยะมูลฝอยในครัวเรือนให้ถูกหลักสุขาภิบาล พบว่า ทั้ง 4 กลุ่มมีส่วนร่วมในการจัดเก็บขยะในครัวเรือนให้ถูกหลักสุขาภิบาล แต่ก็มีประชาชนบางส่วนที่ยังเคยชินกับการเทขยะเปียกและขยะแห้งรวมกัน ประชาชนคัดแยกขยะไว้โดยเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลจะเข้ามาเก็บขนตามห้วงเวลาที่กำหนดและนำไปกำจัดตามขั้นตอนที่มีมาตรฐานต่อไป

5.2 ความสำคัญของสิ่งของ/ขยะรีไซเคิล (Recycle) พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 กลุ่ม มีความเข้าใจในเรื่องขยะ Recycle โดยที่ผ่านมามีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งในส่วนของเจ้าหน้าที่จะเข้าไปให้ความรู้ประชาชน ผู้นำชุมชน ก็จะแสดงพฤติกรรมเป็นแบบอย่างที่ดี ผู้ประกอบการก็เข้ามาสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ส่วนประชาชนก็ดำเนินการคัดแยกขยะในครัวเรือนจนเกิดความเคยชิน/สร้างนิสัย

5.3 วิธีการกำจัดขยะอันตราย พบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการคัดแยก แต่ก็ยังมีความรู้ไม่ครอบคลุม ขยะอันตรายทุกชนิด เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจึงควรเข้าไปให้ความรู้เพิ่มเติม

5.4 ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 กลุ่ม มีมุมมองเหมือนกันคือ การเก็บขนต้องมีความรวดเร็ว เพื่อป้องกันการหมักหมม ส่งกลิ่นเกิดมลภาวะในชุมชน แต่ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลคือรถขนขยะไม่มีซึ่งกำลังดำเนินการอยู่ในขั้นตอนประชาคมหมู่บ้านเพื่อการจัดซื้อจัดจ้าง ภาชนะรองรับขยะในชุมชนไม่มี องค์การบริหารส่วนตำบลจึงควรมีมาตรการด้านงบประมาณเพื่อจัดการปัญหาดังกล่าว

5.5 ผู้ให้สัมภาษณ์ มีมุมมองในการให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน คือ การบูรณาการแก้ไขปัญหาจากทุกภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งในเรื่องของการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน การทำน้ำหมักชีวภาพ การคัดแยกขยะ การกำจัดขยะที่มีมาตรฐาน โดยผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น

5.6 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ “ธนาคารขยะ” พบว่า ธนาคารขยะมีผลต่อการจัดเก็บขยะในพื้นที่ที่มีความสำคัญ โดยเป็นการส่งเสริมการออมแก่ประชาชน ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ลดปริมาณขยะในชุมชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนกับภาคีเครือข่าย โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาที่ฝึกให้เด็กมีนิสัยการออม

5.7 วิธีในการดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลต้องจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการบริหารจัดการขยะอย่างต่อเนื่องโดยทุก ๆ กิจกรรมต้องมีประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ

5.8 ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสกยังมีไม่เพียงพอต่อการจัดเก็บขยะในพื้นที่ กล่าวคือ ขาดบุคลากรผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ ขาดงบประมาณในการบริหารจัดการขยะ เช่น ขาดยานพาหนะในการเก็บขน การจัดซื้อภาชนะรองรับขยะ ขาดบุคลากรเฉพาะด้าน และขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี เมื่อจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา พบว่า

1. ประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ในส่วนของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยประชาชนจะต้องเข้าใจถึงความหมายของคำว่า “ขยะมูลฝอย” ซึ่งก็หมายถึงของเสียหรือวัสดุเหลือใช้ที่เกิดจากมนุษย์ เช่น เศษกระดาษ เศษผ้า ถูใส่อาหาร วัสดุเหลือใช้ต่าง ๆ “มูลฝอยย่อยสลาย” หมายถึง มูลฝอยที่ย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติและหรือสามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ “ขยะรีไซเคิล” หมายถึง การนำสิ่งของที่ใช้งานไปแล้วแต่ยังสามารถใช้งานได้มาใช้ซ้ำให้คุ้มค่า บำรุงรักษาสິงของมัน ๆ ให้มีอายุการใช้งานนาน ๆ สอดคล้องคำนิยามของ การควบคุมมลพิษ (2551) ที่สรุปว่า ขยะ หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัสดุ ถูพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ถังมูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายความรวมถึง มูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยเป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชนหรือครัวเรือน ยกเว้นเศษวัสดุเหลือใช้จากโรงงาน ซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน และเมื่อมาพิจารณาถึงการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ พบว่า การปฏิบัติงานที่มีความรวดเร็วมีความสำคัญ โดยระดับการปฏิบัติงานที่รวดเร็วมักจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องมีเจ้าหน้าที่จัดเก็บขยะมูลฝอยด้วยความรวดเร็ว ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีเจ้าหน้าที่จัดเก็บขยะมูลฝอยที่เพียงพอ และการให้บริการภายในสำนักงานของพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีความรู้ความสามารถและให้บริการได้อย่างถูกต้องรวดเร็วในด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเมื่อประชาชนมาติดต่อสอบถามเป็น ไปอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับ รพี แก้วเจริญ และชิตยา สุวรรณชฎ (2510) ที่ได้ให้ความหมายคำว่า ประสิทธิภาพ สรุปว่า หมายถึง ความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จ และสอดคล้องกับ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2542 อ้างถึงใน พชรินทร์ ไชยวิรินทรกุล, 2551) ซึ่งกล่าวถึง ประสิทธิภาพ ว่า การผลิตสินค้า หรือบริการให้ได้มากที่สุด โดยพิจารณาจากต้นทุน หรือปัจจัยนำเข้าที่น้อยที่สุด ประหยัดเวลามากที่สุด โดยพิจารณาถึงความพยายาม ความพร้อม ความสามารถ ความคล่องในการ ปฏิบัติเทียบกับผลที่ได้ คือ บรรลุวัตถุประสงค์และความพอใจของผู้รับบริการ นอกจากนี้ในส่วนของ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ทันเวลานั้น พบว่า มีความสำคัญ โดยต้องมีการบูรณาการให้ทำงาน ร่วมกันทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนในพื้นที่ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลต้องคอย สนองการแก้ไขปัญหาด้านขยะมูลฝอยของประชาชนให้ได้เป็นอย่างดีทันต่อสถานการณ์ จำนวนครั้งที่ เจ้าหน้าที่เข้ามาจัดเก็บมีความเหมาะสมและองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีการจัดทำแผนเพื่อ กำหนดช่วงเวลาในการให้บริการเก็บขยะอย่างชัดเจน ซึ่งประชาชนต้องให้ความร่วมมือในการทิ้งขยะ ตามวัน เวลา ที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดด้วย สอดคล้องกับ ศุภฤกษ์ ธาราพิทักษ์วงศ์ และ คณะ (2562) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง การวิจัยแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการขยะครบ วงจรด้วย กระบวนการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยชุมชนตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่แตง จังหวัด เชียงใหม่ พบว่า ด้านการส่งเสริม การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอยและเทคโนโลยี ในการจัดการขยะที่เหมาะสมรวมทั้งการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนา แผนการ จัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจรด้วยกระบวนการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ตำบลป่าแป๋ โดย จะเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นที่มีจุดหมายร่วมกันในการดำเนินการ วางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหาขยะร่วมกัน นอกจากนี้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในส่วนของความ “ประหยัด” พบว่า การปฏิบัติงานจะต้องมีความประหยัดอยู่ในระดับมาก โดยค่าธรรมเนียมในการเก็บ ขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีความเหมาะสม องค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีการ คัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือนเพื่อจำหน่ายจะมีรายได้ไม่มากนักแต่ก็คุ้มค่าเพราะช่วยลดปริมาณ และปัญหาขยะมูลฝอยในบ้าน นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีการจัดตั้งธนาคารขยะ ซึ่ง เป็นรูปแบบวิธีในกาลดปริมาณขยะมูลฝอยและองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีการจัดทำแผนงาน แผนเงินเพื่อการจัดหาถังขยะอย่างเพียงพอและประหยัดงบประมาณ ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีการดูแลวัสดุ อุปกรณ์ รวมถึงรถบรรทุกขยะ เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม สอดคล้อง กับ วรัญญา เกลิมบุญ (2563) ที่ศึกษาเรื่อง โครงการธนาคารขยะรีไซเคิล ดำเนินการในพื้นที่ ตำบล ฉลุง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยได้มีการจัดทำโครงการธนาคารขยะ รีไซเคิลเพื่อลดปริมาณ ขยะ เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ เพื่อป้องกันการเจ็บป่วยด้วยโรคที่เกิดจากขยะเป็นแหล่ง เพาะพันธุ์โรคคณน้อยลง เพื่อให้ประชาชนสามารถลดปริมาณขยะ และนำไปกำจัดได้อย่างถูกต้อง และถูกวิธี ลดการเจ็บป่วยด้วยโรคที่เกิดจากขยะ โดยมีกิจกรรม ประกอบด้วย การอบรมให้ความรู้แก่ ประชาชนการสาธิตการคัดแยกขยะ โดยมีกลุ่มเด็กเล็กและ เด็กก่อนวัยเรียน กลุ่มเด็กวัยเรียนและ

เยาวชน กลุ่มวัยทำงาน กลุ่มผู้สูงอายุกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอด กลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง กลุ่มคนพิการและทุพพลภาพ กลุ่มประชาชนทั่วไป ซึ่งหลังอบรมมีผู้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีข้อบังคับหรือมาตรการของชุมชนที่นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือสภาพแวดล้อม เป็นต้น และสอดคล้องกับ ศุภชัย ไชยลังกา (2545) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย ในเขตเทศบาลตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย พบว่า ประชากรในชุมชนเขตเทศบาลตำบลแม่สายมีพฤติกรรมในการจัดการจัดการขยะมูลฝอยหลายทาง เช่น การเผา การฝัง การนำไปทิ้งยังสถานที่สาธารณะ สำหรับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในมุ่งเน้นความถูกต้อง พบว่าการปฏิบัติงานในการจัดเก็บขยะให้ “ถูกต้อง” ต้องให้ความสำคัญเพราะงานจะต้องมีความถูกต้องอยู่ในระดับมากโดยองค์การบริหารส่วนตำบลต้องจัดอบรมวิธีการจัดการขยะมูลฝอย ในชุมชนอย่างถูกวิธี มีสถานที่ทำลายขยะมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะและองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องจัดภาชนะรองรับขยะ ณ จุดต่าง ๆ แยกตามประเภทของขยะมูลฝอย เช่น ขยะอันตรายสีแดง ขยะเปียกสีเขียว ขยะแห้งสีเหลือง เป็นต้น รวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยด้วย สอดคล้องกับ ธนาพร ประสิทธิ์นราพันธ์ (2544) ที่ศึกษาวิธีจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนบ้านดงม่อนกระโทง รวมถึงศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนพบว่า การจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนบ้านดงม่อนกระโทงมีรูปแบบ ดำเนินการจัดการด้วยตนเอง โดยดำเนินการจัดเก็บขยะ การจัดหาแรงงานเพื่อปฏิบัติงานการจัดเก็บ ค่าธรรมเนียมเก็บขยะการบริหารกองทุนขยะและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมถึงการกำหนดหลักเกณฑ์ การปฏิบัติเพื่อจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนเอง ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมมากในการจัดการขยะมูลฝอย ปัจจัยการรับรู้ข่าวสาร ผู้นำการมีส่วนร่วมของชุมชน การสนับสนุนของสำนักงาน โครงการพัฒนา แห่งสหประชาชาติและเทศบาลนครลำปางเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน โดยเป็นการหนุนเสริมการดำเนินงานของชุมชนให้มีศักยภาพในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนเพิ่มมากขึ้น

2. ปัญหาการบริหารจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี พบว่า

2.1 ความแตกต่างด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย โดยกลุ่มผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและข้าราชการผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงปัญหาขยะมูลฝอยเป็นอย่างดี ส่วนข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติงานการจัดเก็บขยะบางส่วนก็มีความรู้ความเข้าใจ บางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจ ส่วนประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการขยะยกเว้นเรื่องธนาคารขยะ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่ายังมีความรู้ความเข้าใจน้อย แต่อย่างไรก็ตามประชาชน ผู้นำชุมชน และผู้ประกอบการ ได้ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดีในทุกกิจกรรมของ

การบริหารการจัดเก็บขยะในพื้นที่ สอดคล้องกับ อุไรวรรณ คำไทย (2542) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ได้แก่ การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยอาจจะเก็บเพื่อการเก็บขน หรือการกำจัดนั้น ควรจะได้รับการจัดระบบที่ถูกต้อง และเหมาะสมกับลักษณะของมูลฝอย เพราะงานเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยนั้นเป็นงานที่กระทำโดยประชาชนก่อนที่จะส่งให้บริการของรัฐมาเก็บขน และนำไปกำจัดในขั้นตอนต่อไป ซึ่งถ้าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจต่อระบบการทำงานของหน่วยงานของรัฐตลอดจนเข้าใจถึงวิธีการกำจัดที่รัฐกำลังดำเนินการอยู่ ประชาชนก็จะสามารถให้ความร่วมมือกับรัฐได้ถูกต้องเป็นการลดภาระของรัฐในการเก็บขน และการกำจัดขยะ จากการศึกษา พบว่า งานเก็บขนมูลฝอยเป็นงานที่ต้องปฏิบัติต่อเนื่องกับงานกวาด และเป็นส่วนที่มีความสำคัญอันหนึ่งของกระบวนการรักษาความสะอาดและการบริหารงานรักษาความสะอาด โดยเฉพาะการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลของเทศบาล อันเป็นสิ่งที่ใกล้ชิดกับประชาชน เพราะคนเราเมื่อมีการบริโภคย่อมจำเป็นจะต้องมีการทิ้งเศษสิ่งของ ไม่ว่าจะเป็นเศษอาหาร หรือเศษมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลที่มนุษย์ขับถ่ายออกมา สิ่งเหล่านี้จะต้องมีการเก็บและขนหรือนำไปทิ้งทะเล หรือทำลายโดยการเผา ซึ่งย่อมขึ้นกับวิธีการที่เทศบาลในท้องถิ่นนั้นจะเลือกปฏิบัติ ทั้งนี้ เพื่อมิให้เป็นการก่อความเดือดร้อนให้กับประชาชน

2.2 งบประมาณสำหรับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาลุง พบว่า งบประมาณรายจ่ายทั่วไปในแต่ละปีงบประมาณเท่านั้น ซึ่งไม่เพียงพอกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในแต่ละปี เช่น การจัดหายานพาหนะในการเก็บขน การจัดภาชนะรองรับขยะตามจุดต่างๆ ให้ครอบคลุม และการจ้างบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ซึ่งไม่เพียงพอ สอดคล้องกับ บีกเกอร์ และนูฮาเซอร์ (Becker & Neuhauser, 1975 อ้างถึงใน โสพิศ ปัญจะวิสุทธิ, 2541) ได้เสนอแบบจำลองเกี่ยวกับประสิทธิภาพขององค์กร โดยกล่าวว่าประสิทธิภาพขององค์กรนอกจากจะพิจารณาถึงทรัพยากร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ที่เป็นปัจจัยนำเข้าและผลผลิตขององค์กร ในฐานะที่เป็นองค์กรในระบบเปิด

2.3 แผนงานในการกำจัดขยะมูลฝอยประจำปี พบว่า มีการจัดทำแผนรองรับทั้งแผนงานระยะสั้น และระยะยาว โดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติงานประจำปี แต่แผนที่จัดทำยังขาดความชัดเจน เช่น เวลาในการจัดเก็บตลอดทั้งปี การจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ตามสภาพปัญหาในการเก็บขน ก่อนหลัง แผนขาดความต่อเนื่องและขาดกระบวนการมีส่วนร่วมจากประชาชน สอดคล้องกับ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2546ข) ได้กล่าวถึง แผนพัฒนาตำบล หมายถึง การวางแผนพัฒนา ซึ่งประกอบด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทาง แผนงาน โครงการพัฒนา โดยริเริ่มและดำเนินการโดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลการวางแผนพัฒนาตำบล หมายถึง การวางแผนพัฒนา ซึ่งประกอบไปด้วยการกำหนดนโยบาย แนวทาง แผนงาน โครงการ ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของตำบล โดยริเริ่มและดำเนินการโดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ภายใต้การมีส่วนร่วมของ

ประชาชน องค์กรเอกชนและหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุน โดยประชาชนในท้องถิ่นนับวันจะมีความสำคัญยิ่งขึ้น ที่ได้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย และได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตน

2.4 ขาดระบบติดตามประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับ นิติยา สุขเสรีทรัพย์ (2547) ประเมินและติดตามผลหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยประเมินความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลและคุณลักษณะและความรู้ความสามารถของมหาบัณฑิต โดยผู้วิจัยศึกษาใน 3 กลุ่มด้วยกัน คือ ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2539 – 2549 ภาคปกติ จำนวน 17 คน อาจารย์สอน จำนวน 12 คน และผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต จำนวน 12 คน โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย มีแบบสอบถาม 3 ชุด โดยผู้สำเร็จการศึกษา อาจารย์ผู้สอนและผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ในด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลผู้สำเร็จการศึกษาและอาจารย์ผู้สอนประเมินหลักสูตรโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนคุณลักษณะและความรู้ความสามารถของมหาบัณฑิต ผู้บังคับบัญชาประเมินมหาบัณฑิตว่ามีความรู้พื้นฐานในวิชาภาษาอังกฤษ ความรับผิดชอบและความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอยู่ในระดับมาก นอกจากนั้น ทั้งมหาบัณฑิตและอาจารย์ผู้สอนนั้นเห็นตรงกันว่าควรเพิ่มรายวิชาทางด้านการวิจัยการเขียนวิทยานิพนธ์ และสถิติเบื้องต้นให้มากขึ้น

3. แนวทางในการจัดเก็บขยะที่ควรเสนอต่อผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี พบว่า

3.1 องค์กรบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย ควรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตั้งแต่ต้นทาง โดยเน้นการคัดแยกขยะอันตรายออกจากขยะทั่วไปตั้งแต่ครัวเรือนก่อนที่จะมีการเก็บขนไปกำจัด สอดคล้องกับ คาสท์ และคาร์ม (Katz & Kahm, 1978 อ้างถึงใน ควรคิด ชโลธรรังสี, 2542) ซึ่งเป็นนักทฤษฎีที่ศึกษาองค์กระบบเปิด ได้ศึกษาในเรื่องปัจจัยที่สำคัญต่อประสิทธิภาพขององค์กร กล่าวว่า ประสิทธิภาพ คือส่วนประกอบที่สำคัญของประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพขององค์กรนั้นถ้าจะวัดจากปัจจัยนำเข้าเปรียบเทียบกับผลผลิตที่ได้นั้น จะทำให้การวัดประสิทธิภาพคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ประสิทธิภาพขององค์กร หมายถึง การบรรลุเป้าหมาย

ขององค์กรในการบรรลุเป้าหมายขององค์กรนั้นปัจจัยต่าง ๆ คือ การฝึกอบรม ประสบการณ์ ความรู้ที่ผูกพันยังมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพในองค์กรด้วย

3.2 จัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกในการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง เช่น รณรงค์นำตะกร้าไปใช้ในการจ่ายตลาด เพื่อลดการใช้ถุงพลาสติก การประชาสัมพันธ์ข้อมูลการบริหารจัดการขยะ การอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดจากการกำจัดขยะมูลฝอย การรวมกลุ่มพลังมวลชนในการแก้ไขปัญหา เช่น การจัดโครงการธนาคารขยะ ซึ่งเป็นการคัดแยกขยะรีไซเคิลนำไปฝากธนาคารที่เรียกว่า “ธนาคารขยะ” ช่วยให้ผู้ชาวบ้านมีรายได้ มีการออม และมีความมั่นคงในการดำเนินชีวิต สอดคล้องกับ วรรณญา เถลิมนบุญ (2563 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง โครงการธนาคารขยะรีไซเคิล ดำเนินการในพื้นที่ ตำบลฉลุง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยได้มีการจัดโครงการธนาคารขยะ รีไซเคิลเพื่อลดปริมาณขยะ เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ เพื่อป้องกันการเจ็บป่วยด้วยโรคที่เกิดจากขยะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์โรคลดน้อยลง เพื่อให้ประชาชนสามารถลดปริมาณขยะ และนำไปกำจัดได้อย่างถูกต้อง และถูกวิธี ลดการเจ็บป่วยด้วยโรคที่เกิดจากขยะ โดยมีกิจกรรม ประกอบด้วย การอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน การสาธิตการคัดแยกขยะ โดยมีกลุ่มเด็กเล็กและ เด็กก่อนวัยเรียน กลุ่มเด็กวัยเรียนและเยาวชน กลุ่มวัยทำงาน กลุ่มผู้สูงอายุกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอด กลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง กลุ่มคนพิการ และทุพพลภาพ กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีภาวะเสี่ยง ซึ่งพบว่า ผลที่เกิดขึ้นเชิงปริมาณจากการทำกิจกรรม เช่น จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม จำนวนผู้ผ่านการอบรม จำนวนครัวเรือนที่ปลูกผักสวนครัว เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่การแก้ปัญหา เช่น หลังอบรมมี ผู้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีข้อบังคับหรือมาตรการของชุมชนที่นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือสภาพแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ด้านการสร้างเสริมสุขภาพและนวัตกรรมเชิงระบบสุขภาพชุมชน มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่มีผลต่อสุขภาพ การปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ ผลกระทบเชิงบวกและนโยบายสาธารณะที่เอื้อต่อการสร้างสุขภาพชุมชน กระบวนการชุมชน และเกิดมิติสุขภาพปัญญา และมีสุขภาพทางจิตวิญญาณ

3.3 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหลวงควรดำเนินการตามกฎหมายสาธารณสุขอย่างเข้มงวด ในส่วนของผู้ที่กระทำผิดด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เช่น การลักลอบทิ้งขยะในที่สาธารณะ การเผาขยะมูลฝอยในที่โล่งแจ้งที่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ สอดคล้องกับ บีคเกอร์ และนูฮาเซอร์ (Becker & Neuhauser, 1975 อ้างถึงใน โสภส ปัญจะวิสุทธิ, 2541) การกำหนดระเบียบที่ชัดเจน เพื่อเพิ่มผลการทำงานที่มองเห็นได้ ทำให้ประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นด้วย

3.4 ควรให้ภาคเอกชน หรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญมีประสบการณ์ เข้ามามีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น แม้ปัจจุบันผู้ประกอบการจะเข้ามามีส่วนร่วมแล้วแต่ยังขาดภาคีที่สำคัญอื่น ๆ สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544) มีแนวคิดที่ว่าทีมงานหรือกลุ่มทำงานที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีความรู้สึกที่ดีต่อกันในหมู่สมาชิก และผู้ที่เป็นหัวหน้าต้องตระหนักว่าปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากสภาพแวดล้อม และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ดังนั้นทีมงานที่มีประสิทธิภาพต้องมีเงื่อนไขที่สำคัญ คือ ความจำเป็นต้องพัฒนาทักษะ ความสามารถของสมาชิกให้สมาชิกมีความรู้ และความชำนาญงานตลอดจนเทคนิคการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3.5 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย ควรจัดสร้างเตาเผาขยะที่ได้มาตรฐานโดยไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชนในบริเวณใกล้เคียงหรือบ่อฝังขยะให้ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับ

ธัญญ์รัศม์ วสุวรรณ์วัฒน์ และ นิพนธ์ เห็น โชคชัยชนะ . (2554: บทคัดย่อ) มาตรฐานการบัญชีไทยตามทัศนะของผู้ทำบัญชี ผู้สอบบัญชีและอาจารย์ผู้สอนวิชาทางการบัญชี ผลการวิจัย พบว่า

- 1) มาตรฐานการบัญชีไทยฉบับที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานมากที่สุดคือ ฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ส่วนฉบับที่พบปัญหามากที่สุดคือฉบับที่ 36 เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ โดย สาเหตุของปัญหาลำดับที่ 1 คือ ขาดตัวอย่างประกอบที่จะใช้สร้างความเข้าใจในเนื้อหา รองลงมา คือ ภาษีที่ใช้เข้าใจยาก ขาดคำอธิบายที่เพียงพอต่อการทำความเข้าใจ ตามลำดับ 2) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่ามาตรฐานการบัญชีไทยมีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ โดยส่วนใหญ่ มีความเห็นว่ามาตรฐานการบัญชีไทยมีการปรับปรุงบ่อย ๆ ทำให้ระยะเวลาการบังคับ ใช้สั้นจึงทำให้เกิดความสับสนว่ามาตรฐานการบัญชีฉบับใดที่มีผลบังคับใช้อยู่ นอกจากนี้ พบว่า ผู้สอนวิชาทางการบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีไทยในภาพรวมไม่แตกต่างจาก ผู้ทำบัญชีและผู้สอบบัญชีอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ปัญหาและการปรับปรุง มาตรฐานการบัญชีไทยมีผลกระทบต่อกรปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีและอาจารย์ผู้สอนวิชาทางการบัญชีอย่างมากแต่มีผลกระทบต่อกรปฏิบัติงานของผู้สอนบัญชีในระดับปานกลาง 4) แนวทาง พัฒนาและปรับปรุง มาตรฐานการบัญชีไทย คือสภาวิชาชีพบัญชีควรวิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบ ในทางปฏิบัติให้ชัดเจนก่อนประกาศบังคับใช้ ควรมีตัวอย่างและกรณีศึกษาให้เพิ่มมากขึ้น ควรมีความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในประเทศไทยและมาตรฐานการบัญชีไทยเป็น กฎหมาย จึงควรมีเนื้อหาให้ครบถ้วนทั้งฉบับที่ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสูง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ในการจัดการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดเก็บขยะในพื้นที่ ดังนี้

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสูงควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีมาบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างเป็นรูปธรรม มีความชัดเจนทั้งด้านระบบงาน งบประมาณ และบุคลากร ตลอดจนระยะเวลาในการดำเนินการ

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสูงควรอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้/ทักษะให้บุคลากรที่เป็นเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บขยะ โดยตรงอย่างต่อเนื่องรวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจกับบุคลากรอื่น ๆ ในองค์กรด้วย

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสูงควรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจกับผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

1.4 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสูงควรสร้างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้นในชุมชนกับภาคีเครือข่าย ผู้ประกอบการ ผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่

1.5 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสูงควรบูรณาการความร่วมมือด้านงบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดหาภาชนะรองรับขยะและยานพาหนะในการเก็บขยะเพื่อนำไปกำจัด

1.6 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสูงควรมีการอบรมให้ประชาชนได้จัดทำตามโครงการถังขยะเปียกลดโลกร้อน รวมถึงการคัดแยกขยะที่ถูกต้อง

1.7 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสูงควรบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะด้านสาธารณสุข เพื่อสุขอนามัยที่ดีของคนในชุมชน

1.8 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสูงควรมีการติดตามประเมินผลการดำเนินการโครงการที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเพิ่มเติมในหัวข้อต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องมาตรฐานการกำจัดขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะในปัจจุบันและการเตรียมความพร้อมในอนาคต

บรรณานุกรม

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, สรุปสถานการณ์มลพิษของประเทศไทยปี 2551, เอกสารเผยแพร่. หน้า 18, 2551.

กัญญา จาอ้าย (2549) การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนสันกลาง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่.

ควรรคิด ชโลธรังสี. (2542). *ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสุขภาพตำบล จังหวัด อุบลราชธานี*. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ชุบ กาญจนประกร. (2509). รัฐประศาสนศาสตร์ในสังคมศาสตร์. พระนคร: มงคล.

ชนพร พนาคุปต์.2538. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนที่อาศัยในเขต เทศบาลเมืองปัตตานี.กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหิดล.

ชนาพร ประสิทธิ์รินราพันธ์. (2544). การจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน : กรณีบ้านดงม่อนกระทิงเทศบาลนครลำปาง. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ธัญญ์ศรี วัชรธรรมวัฒน์ และ นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ . (2554), มาตรฐานการบัญชีไทยตามทัศนะของผู้ทำบัญชี ผู้สอบบัญชีและอาจารย์ผู้สอนวิชาทางการบัญชี

นวลพรรณ ปิติธรรม .2538.การศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนการจัดการขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานครระหว่างกรณีที่มีการคัดแยกกับกรณีไม่มีการคัดแยก (กรณีศึกษา หมู่บ้านรุ่งเจริญ 2 และ หมู่บ้านเฉลิมสุขฯ เขตลาดพร้าว) . กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นิตยา สุขเสรีทรัพย์ (2547), การประเมินและติดตามผลหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 116 ตอนที่ 114 ก. ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2542.

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535. (2535, 27 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 9 (ตอน 9), หน้า 27

พัชรินทร์ ไชยวรินทร์กุล. (2551). *ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง: ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ไพบูลย์ แจ่มพงษ์. (2555). *การใช้ประโยชน์และการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนประชาชน ตำบลสวนหลวง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม*. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

มยุรี อนุมานราชชน. 2549. นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.

รพี แก้วเจริญ และทิตยา สุวรรณชฎ. (2510). *การแบ่งเวลาปฏิบัติราชการของข้าราชการในระดับนักบริหารอาวุโส*. พระนคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.

รัตนา อัดภูมิสุวรรณ. (2547). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: วิ เจ พีรน์ตั้ง.

ลัดดา กิติวิภาต, พัฒนคติทางสังคมเบื้องต้น, Imprint, กรุงเทพฯ : ฝ่ายตำราและอุปกรณ์ การศึกษามหาวิทยาลัย รามคำแหง, 2532. Edition, พิมพ์ครั้งที่ 2.

ลินิน พูนผลและคณะ (2557). *การสร้างบุคคลต้นแบบในการจัดการมูลฝอยโดยอาศัยแรงจูงใจให้แกนนำชุมชนมีส่วนร่วม ชุมชนสามัคคีธรรม เทศบาลตำบลด่านขุนทด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา*.

วรัญญา เฉลิมบุญ (2563 : บทคัดย่อ), *โครงการธนาคารขยะรีไซเคิล ดำเนินการในพื้นที่ตำบลลุง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา*

ศุภชัย ไชยลังกา (2545) *การศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย ในเขตเทศบาลตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย*.

ศุภฤกษ์ ธาราพิทักษ์วงศ์ และคณะ. (2562), *การพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการขยะครบวงจรด้วยกระบวนการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมโดยชุมชนตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่*. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ งบประมาณแผ่นดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 โดยการสนับสนุนจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.).

สมพงษ์ เกษมสิน. (2521). *การบริหาร*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สมยศ นาวิการ. (2543). *การบริหาร*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า

สมบูรณ์ กุลเมืองน้อย. (2547). *ผลกระทบของระบบมาตรฐานคุณภาพ ISO9000:2000 ต่อประสิทธิภาพของธุรกิจการพิมพ์*. สารนิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

โสพล ปัญจะวิสุทธิ. (2541). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการบริหารกิจการประปาหมู่บ้านศึกษาเฉพาะกรณีประปาหมู่บ้านขนาดใหญ่ ซึ่งจัดสร้างโดยกรมอนามัยในจังหวัดอุบลราชธานี*. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

อุไรวรรณ คำไทย. (2542). การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม เชียงใหม่ ภาควิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.

Aday , L.N., & Andersen, R. (1978). "Theoretical and Methodological Issues in Sociological Studies of Consumer Satisfaction with Medical Care," *Social Science and Medicine*. 12 : 28.

Bloomberg, L. D., & Volpe, M. (2012). *Completing Your Qualitative Dissertation: A Road Map from Beginning to End* (2nd ed.). Thousand Oakes, CA: SAGE.

Dye, Thomas R. (1984). *Understanding Public Policy*. Englewood Cliffs. Prentice Hall.

English, H.B. and English A.C. *A comprehensive Dictionary of Psychology and Psychoanalytical. Terms*. Longman Green and Co ; 1958.

John M.Cohen and Norman T. Uphoff. (1980) "Participation's Place in Rural Development : seek clarity through specifics", *World Development*. Vol. 8 : 219.

Millet.J.D. (1954). *Management in the Public Service*. New York: McGraw-Hill Book Company, Inc.

Ryan.T.A. & Smith.P.C. (1954). *Principle of Industrial Psychology*. New York: The Mc Donald Press Company.

Simon.H.A.Donald W.S., & Victor A.T. (1960). *Public Administration*. New York: Alfred A. Knopf.

Taro Yamane. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: New York: Harper & Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

ประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหลวง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามทั้งหมดมี 4 ตอน ให้ท่านอ่านและปฏิบัติตามคำชี้แจงของแบบสอบถาม ในแต่ละส่วน

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามนี้จะใช้ประโยชน์ทางการศึกษาของผู้วิจัยและประโยชน์ต่อการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหลวง เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม ให้ครบทุกข้อ และตรงตามความเป็นจริง โดยท่านสามารถตอบได้อย่างอิสระตามความคิดความเข้าใจและความรู้สึกจริงๆ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความตามความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

- 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ

- 1) 18-30 ปี 2) 31-40 ปี
 3) 41-50 ปี 4) มากกว่า 50 ปีขึ้นไป

3. การศึกษา

- 1) ประถมศึกษา 2) มัธยมศึกษา
 3) ปวช. 4) ปวส.
 5)ปริญญาตรี 6) อื่นๆ (ระบุ).....

4. อาชีพ

- 1) ไม่ได้ประกอบอาชีพ 2) รับจ้างทั่วไป
 3) ค้าขาย 4) เกษตรกรรม
 5) อื่นๆ (ระบุ).....

5. รายได้ต่อเดือน

- 1) ไม่เกิน 10,000 บาท 2) 10,001 – 15,000 บาท
 3) 15,001 – 20,000 บาท 4) มากกว่า 20,000 บาท

6. ระยะเวลาอาศัยอยู่ในพื้นที่

- 1) น้อยกว่า 5 ปี 2) 5 – 10 ปี
 3) 11 – 15 ปี 4) มากกว่า 15 ปี

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

คำชี้แจง ให้ตอบคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บขยะมูลฝอย

ข้อความ	ใช่ (1)	ไม่ใช่ (0)
1. ขยะมูลฝอย หมายถึง ของเสียหรือวัสดุเหลือใช้ที่เกิดจากมนุษย์		
2. มูลฝอยย่อยสลาย หมายความว่า มูลฝอยที่ย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติและหรือสามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้		
3. “รีไซเคิล” หมายถึง การนำสิ่งของที่ใช้งานไปแล้วแต่ยังสามารถใช้งานได้มาใช้ซ้ำ ให้คุ้มค่า บำรุงรักษาสีของนั้น ๆ ให้มีอายุการใช้งานนาน ๆ หรืออาจนำไปให้ผู้อื่นใช้ต่อ		
4. การฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธีเป็นการกำจัดอย่างไม่ถูกหลักสุขาภิบาล		
5. การนำขวด โหลกาแฟมาล้างทำความสะอาด และใช้เป็นขวด โหลใส่ของเรียกว่า การใช้ซ้ำ		
6. ลดการใช้ถุงฟุ่มเฟือย และใช้ทุกสิ่งอย่างคุ้มค่า เลือกริไซเคิลที่จำเป็น ใช้สินค้าที่มีอายุการใช้งานนาน ถือว่าเป็นการกำจัดอย่างหนึ่ง		
7. หลอดฟลูออเรสเซนต์ จัดอยู่ในขยะประเภทมูลฝอยอันตราย		
8. พลาสติก จัดอยู่ในขยะประเภทขยะมูลฝอยย่อยสลาย		
9. โฟม ซอง หรือถุงพลาสติกสำหรับบรรจุอาหาร จัดอยู่ในขยะประเภท มูลฝอยที่ย่อยสลายได้ยาก		
10. กระดาษ ก่อกระดาษ จัดอยู่ในขยะประเภทมูลฝอยที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้		

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพในการจัดเก็บขยะมูลฝอย

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความ และเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติ ตามที่ท่านเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียง 1 ข้อ
(ระดับการปฏิบัติ 5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด)

การปฏิบัติงาน		ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
รวดเร็ว						
1	อบต.มีเจ้าหน้าที่จัดเก็บขยะมูลฝอยที่เพียงพอ					
2	อบต.มีเจ้าหน้าที่จัดเก็บขยะมูลฝอยด้วยความรวดเร็ว					
3	อบต. มีการตรวจสอบและจัดเก็บขยะที่ตกหล่นจากการขนย้ายไปกำจัด					
4	อบต.มีการจัดเตรียมถังบรรจุขยะมูลฝอย ในกรณีที่มีการร้องขอเพิ่มเติมอย่างรวดเร็ว					
5	การให้บริการภายในสำนักงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเมื่อท่านมาติดต่อสอบถามเป็นไปอย่างรวดเร็ว					
ทันเวลา						
6	อบต.มีการกำหนดช่วงเวลาในการให้บริการเก็บขยะ					
7	จำนวนครั้งที่เจ้าหน้าที่เข้ามาจัดเก็บขยะมีความเหมาะสม					
8	ท่านมีการทิ้งขยะตามวันเวลาที่ อบต. กำหนดมากน้อยเพียงใด					
9	อบต.มีการจัดเก็บขยะตรงเวลา สม่ำเสมอ และตามเวลา					
10	อบต.ตอบสนองการแก้ไขปัญหาด้านขยะมูลฝอยของประชาชนได้เป็นอย่างดีทันต่อเหตุการณ์					

การปฏิบัติงาน		ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ประหยัด						
11	ค่าธรรมเนียมในการเก็บขยะมูลฝอยของ อบต. มีความเหมาะสม					
12	อบต.มีการจัดตั้งธนาคารขยะเป็นรูปแบบวิธีในการลดปริมาณขยะมูลฝอย					
13	อบต.มีการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือนเพื่อจำหน่ายแม่จะมีรายได้ไม่มากนักแต่ก็คุ้มค่าเพราะช่วยลดปริมาณและปัญหาขยะมูลฝอยในบ้าน					
14	อบต.มีการดูแลวัสดุ อุปกรณ์ รวมถึงรถบรรทุกขยะเพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม					
15	อบต.มีการจัดหาถังขยะอย่างเพียงพอและประหยัด					
ถูกต้อง						
16	อบต.ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกประเภทขยะมูลฝอย					
17	อบต. มีสถานที่ทำลายขยะมูลฝอยที่ถูกต้องลักษณะ					
18	อบต.มีการตั้งภาชนะบรรจุขยะมูลฝอยแยกตามประเภทของขยะมูลฝอย เช่น ขยะอันตรายสีแดง ขยะเปียกสีเขียว ขยะแห้งสีเหลือง เป็นต้น					
19	อบต.มีการจัดอบรมวิธีการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างถูกวิธี					
20	อบต.มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับปัญหาขยะ และ รณรงค์ในเรื่องการคัดแยกขยะ					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

4.1 ความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการเก็บขยะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.2 ประสิทธิภาพในการจัดเก็บขยะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

ชื่อการวิจัย : ประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหลวง อำเภอบ้านโป่ง
จังหวัดราชบุรี

ชื่อ-สกุล ผู้สัมภาษณ์ วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์

เวลา สถานที่

ผู้ถูกสัมภาษณ์ อาชีพ

คำถามในการสัมภาษณ์

1. ท่านมีวิธีการจัดการกับขยะมูลฝอยในครัวเรือนให้ถูกหลักสุขาภิบาลอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. การนำสิ่งของที่ใช้งานไปแล้วกลับมาใช้ใหม่หรือใช้ซ้ำ ท่านคิดว่ามีควมสำคัญอย่างไร
กรุณายกตัวอย่าง

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีวิธีการในการกำจัดขยะมูลฝอยอันตรายอย่างไร เช่น หลอดฟลูออเรสเซนต์ ขวดยา
ปราบศัตรูพืช ฯลฯ

.....

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องของ อบต. ต้องดำเนินการจัดเก็บขยะในพื้นที่อย่างไรให้เกิดความรวดเร็วมากที่สุด.

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่า อบต. จะต้องแก้ไขปัญหาด้านขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่ให้ทันต่อสถานการณ์อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

6. ธนาคารขยะคืออะไร ท่านคิดว่าจะมีผลต่อการจัดเก็บขยะในพื้นที่หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

7. อบต. มีวิธีการใดในการดึงประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการจัดเก็บขยะ

.....

.....

.....

.....

.....

8. ท่านคิดว่าปัจจุบัน อบต. มีศักยภาพเพียงพอแล้วหรือไม่ในการจัดเก็บขยะในพื้นที่ หากยังไม่เพียงพอ ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาในด้านใด และควรดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	อ้อมดาว คำยอด
วัน เดือน ปีเกิด	6 ตุลาคม 2529
สถานที่เกิด	จังหวัด ราชบุรี
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ , พ.ศ. 2552 มหาวิทยาลัยรังสิต รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, พ.ศ. 2566
ที่อยู่ปัจจุบัน	46/1 หมู่ 11 ตำบลหนองปลาหมอ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหลวง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน